اولین روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.rouzegaremadan.ir

یک شنبه • ۳۰ مهر ۱۴۰۲ •۶ربیع الثانی ۱۴۴۵ • ۲۲ اکتبر ۲۰۲۳ • سال ششم • شماره ۱۱۷۴ • ۸صفحه • قیمت ۱۰۰۰۰ تومان

تبدیل اقتصاد نفتی به اقتصاد فولادی

سال‌های اخیر شاهد افزایش سهم صنعت فولاد از تولید ناخالص داخلی و سهم ۱۳ درصدی آن در صادرات کشورمان بودیم که می تواند نشانه‌ای از تبدیل اقتصاد نفتی به اقتصاد فولادی باشد. امروزه صادرات با کسب درآمد و رُشد اقتصادی مترادف است، صادرات می‌تواند به شکل فروش مواد خام و یا کالاهای ساخته شده باشد که بی‌شک نوع دوم ارزش افزوده بیشتری در کنار ایجاد اشتغال مولّد همراه دارد. ۶

احداث پروژه های نیروگاهی؛ الزام توسعه صنایع معدنی است

محمدرضا موثقی نیا، رئیس هیات عامل ایمیدرو، در آیین آغاز عملیات اجرایی احداث نیروگاه خورشیدی چادرملو با ظرفیت ۱۰۰ مگاوات در استان یزد (خضرآباد اشکذر)، افزود: کشور در حوزه نفت و منابع نفتی با مسائلی مواجه شد که گرایش به بهره برداری از معادن و احداث صنایع معدنی را بیش از پیش افزایش داد. ۴

روزگار معدن نقش بازارچه‌های مرزی در رونق معدنکاری را بررسی کرد:

صادرات، لب مرز

۳

عکس: مهدی کاوه‌ای

یادداشت‌ها

چاره بحران معدن چیست؟ ۲

توسعه معادن و اقتصاد پایدار ۳

گرهی بر گره‌های معدن ۴

قدم اول اصلاح کج‌روی‌ها ۶

رشد نفتی رشدی بدون رفاه ۷

دیوار کوتاه بورس کالا ۸

تیترهای روز

تکنولوژی صنعت سنگ ایران، ۱۰۰ پله عقب‌تر از جهان ۲

قانون نسبیت در مقوله صادرات ۴

با حضور معاون وزیر صمت؛

کلنگ احداث کارخانه کنسانتره ۱.۲ میلیون تنی به زمین زده شد

اجرای پروژه کارخانه کنسانتره ظرف مدت ۳۰ ماه

کلنگ احداث کارخانه کنسانتره سنگ‌آهن با ظرفیت سالانه ۱.۲ میلیون تن، در شهرستان بافق به زمین زده شد.

به گزارش مرکز اطلاع‌رسانی شرکت سنگ‌آهن مرکزی ایران، روز گذشته مراسم کلنگ‌زنی احداث کارخانه ۱.۲ میلیون تنی کنسانتره سنگ‌آهن با حضور محمدرضا موثقی‌نیا، معاون وزیر صمت و رئیس هیات عامل ایمیدرو، حجت‌الاسلام عباس حسینی، نماینده ولی فقیه در شهرستان بافق، خدایار کریم‌نژاد، مدیرعامل شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران، مجتبی حمیدیان، مدیرعامل شرکت سنگ‌آهن مرکزی ایران و جمعی از مسئولان صنعتی و معدنی در شهرستان بافق برگزار شد.

در این مراسم، محمدرضا موثقی‌نیا، معاون وزیر صمت ضمن ابراز خرسندی از حضور در شهرستان بافق گفت: امیدوارم ساخت این کارخانه موجب خیر و برکت برای کشور و به‌ویژه شهرستان بافق باشد.

وی افزود: ما سعی خواهیم کرد در چارچوب مقررات حداکثر رسیدگی به مناطقی مانند بافق را داشته باشیم.

مجتبی حمیدیان، مدیرعامل شرکت سنگ‌آهن مرکزی ایران نیز در گفت‌گو با خبرنگار گفت: هفته گذشته خط پرعیارسازی ۴ میلیون تنی با حضور وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی به بهره‌برداری رسید که در راستای تکمیل زنجیره ارزش افزوده فولاد ساخت کارخانه ۱.۲ میلیون تنی کنسانتره نیز در دستور کار قرار گرفته و امروز شاهد مراسم کلنگ‌زنی این کارخانه هستیم.

وی با اشاره به حضور شرکت معدنی نوظهور در آنومالی شمالی و مشارکت با شرکت سنگ‌آهن مرکزی ایران اظهار کرد: عیار سنگ شرکت نوظهور ۲۰ درصد است که پس از پرعیارسازی به بیش از ۴۰ درصد می‌رسد و این سنگ پرعیارسازی شده به کارخانه کنسانتره منتقل خواهد شد.

حمیدیان افزود: هم اکنون خط کنسانتره سه و نیم میلیون تنی شرکت سنگ‌آهن مرکزی ایران فعال است و با تکمیل کارخانه کنسانتره ۱.۲ میلیون تنی تقریبا خوراک کارخانه گندله و در ادامه کارخانه آهن اسفنجی تامین می‌شود.

وی با بیان اینکه کارخانه ۱.۲ میلیون تنی کنسانتره ظرف مدت ۳۰ ماه به بهره‌برداری می‌رسد تصریح کرد: افتتاح این پروژه موجب اشتغال ۳۵۰ نفر به‌طور مستقیم و یکهزار و ۲۰۰ نفر به طور غیرمستقیم می‌شود.

وی با بیان اینکه به دنبال افزایش ظرفیت خط کنسانتره موجود شرکت نیز هستیم اضافه کرد: علاوه بر افزایش ظرفیت خط کنسانتره موجود، در برنامه‌های توسعه ای خود ساخت کارخانه کنسانتره دیگری با ظرفیت ۲ میلیون تن در سال در دستور کار است که در حال طی مسیر قانونی خود برای اجراست.

وی با اشاره به سایت ۵۰۰ هکتاری گفت: در این سایت حداقل ۴ طرح توسعه‌ای دیده شده که کارخانه آهن اسفنجی در حال ساخت است و امروز هم کلنگ کارخانه کنسانتره به زمین زده شد.

حمیدیان اضافه کرد: در ابتدای جاده D۱۹ طرح کارخانه کنسانتره دو میلیون تنی دیده شده و باز هم امکان توسعه در این سایت وجود دارد.

مدیرعامل شرکت سنگ‌آهن مرکزی ایران خاطر نشان کرد: به طور حتم در آینده ای نزدیک این سایت ۵۰۰ هکتاری به یک مجتمع کامل صنعتی تبدیل خواهد شد.

گفتنی است در آیین کلنگ‌زنی کارخانه ۱.۲ میلیون تنی کنسانتره، رحیمی، مدیرعامل مجتمع معادن سنگ‌آهن فلات مرکزی ایران، محمودپور، مدیرعامل شرکت صنایع معدنی نوظهور کویر بافق، ابوالقاسم دهقان، فرماندار شهرستان بافق و جمعی از مدیران و معاون شرکت سنگ‌آهن مرکزی ایران نیز حضور داشتند.

برای نخستین بار در جهان

بررسی ورود هیدروژن در فرآیند تولید شرکت صنعت فولاد شادگان

رئیس هیات‌مدیره فولاد خوزستان به همراه مدیرعامل این شرکت، سه شنبه ۲۵ مهرماه ۱۴۰۲ با حضور در جمع کارکنان شرکت صنعت فولاد شادگان، از نزدیک روند پیشرفت پروژه فولادسازی این شرکت را بررسی کردند. نکته جالب در این بازدید، خبر اعلامی از سوی مدیرعامل شرکت فولاد شادگان بود که به واسطه آن، این شرکت به جمع شرکت‌هایی می‌پیوندد که برای نخستین بار دستاوردی را در سطح صنعت فولاد جهان تحقق بخشیده است.

حسین کهزاد با بیان اینکه حضور رییس هیات‌مدیره و مدیرعامل فولاد خوزستان مایه دلگرمی بوده و پشتوانه‌ای برای سرعت بخشیدن به روند اجرای پروژه‌ها و ایجاد اشتغال پایدار است، به تشریح گزارش عملکرد فولاد شادگان در نیمه نخست سال‌جاری پرداخت و گفت: با امضای یک قرارداد پژوهشی، هیدروژن را جایگزین گاز طبیعی خواهیم کرد که برای نخستین بار در جهان عملیاتی می‌شود و ما را در زمره پیشتازان صیانت از محیط زیست و منابع هیدروکربوری قرار می‌دهد.

وی افزود: این مهم به یمن نزدیکی مجتمع‌های پتروشیمی عملی گردیده تا اولین کارخانه احیا با خوراک هیدروژن را در جهان راه‌اندازی کنیم.

کهزاد به سایر دستاوردهای بهار و تابستان ۱۴۰۲ اشاره کرد و اظهار داشت: با تولید حدود ۳۵۸ هزار تن، حدود ۱۰۰ درصد برنامه ابلاغی را محقق کردیم و با کسب ۹هزار و ۵۰۰ میلیارد ریال سود خالص، ۱۰ درصد بیشتر از ۷هزار و ۵۰۰ میلیارد ریال برنامه شده را به دست آوردیم.

مدیرعامل شرکت صنعت فولاد شادگان محیط زیست منحصربه‌فرد شادگان را یکی از حساسیت‌های عمده شرکت برشمرد و گفت: خوشبختانه طی قراردادی با آبفا، بجای آب رودخانه از پساب تصفیه شده در فرآیند تولید استفاده خواهیم کرد.

کهزاد همچنین پروژه پژوهشی تولید بریکت اسیدی از طریق بازیافت ضایعاتی مثل لجن صنعتی و گندله که در نوع خود یک پروژه نوین و انحصاری است، طراحی نرم‌افزار دستیار اپراتور با استفاده از هوش مصنوعی در راستای اهداف انقلاب صنعتی چهارم شرکت، احداث نیروگاه ۳۶۰ مگاواتی و ایجاد فاز ۲ فضای سبز پس از ایجاد ۱۳ هکتار در فاز اول را از دیگر دستاوردهای مهم شرکت فولاد شادگان در نیمه نخست سال‌جاری برشمرد.

هدف نهایی فولاد شادگان: «تولید صادراتی»

مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان ضمن برجسته خواندن دستاوردهای یاد شده، افق ۱۴۱۰ این شرکت را رسیدن به سهم ۲۵ درصدی تولید کشور و هدف نهایی برای فولاد شادگان را تولید صادراتی و عرضه محصولات کلاس جهانی در بازارهای داخلی و خارجی دانست.

امین ابراهیمی با تاکید بر اینکه در پی انجام هر پروژه باید از ارتقا کیفیت زندگی همجواران نیز اطمینان حاصل کرد، اظهار داشت: در حال حاضر ۴۰ همت پروژه در دست اجرا داریم که هر یک نرخ رشد قابل قبولی دارند و می‌توانند در راستای عمل به مسئولیت‌های اجتماعی نیز مثمرثمر واقع شوند.

وی به فرصت‌های سرمایه‌گذاری بوجود آمده در شادگان اشاره کرد و یادآور شد: خبر خوب این است که در آینده نزدیک یک سرمایه‌گذاری مشترک بین فولاد شادگان و عمان به انجام می‌رسد که نشان‌دهنده امنیت و جذابیت این منطقه برای سرمایه‌گذاری است.

توسعه در فولاد خوزستان نهادینه شده است

رضا طاهری، رئیس هیات‌مدیره فولاد خوزستان با بیان اینکه هر جا نام فولاد خوزستان می‌آید، رویکرد «توسعه» تداعی می‌شود، گفت: توسعه در فولاد خوزستان نهادینه شده است و تغییر سریع و ایده‌آل در این شرکت و زیرمجموعه‌هایش به وضوح قابل مشاهده است.

طاهری در پایان از سرمایه‌های انسانی فولاد شادگان در کلیه سطوح به خاطر پیشبرد اهداف و تلاش در راستای اعتلای فنی، عملیاتی و عمومی سازمان تقدیر کرد.

روزگار معدن
یک شنبه
۳۰ مهر ۱۴۰۲ • ۶ربیع الثانی ۱۴۴۵ • ۲۲ اکتبر ۲۰۲۳
سال ششم • شماره ۱۱۷۴

یادداشت

چاره بحران معدن چیست؟

علی‌خان نصراصفهانی
فعال حوزه معدن

نکته‌ای که می‌خواهم در این یادداشت روی آن تاکید کنم، نقش و اهمیت مجلس شورای اسلامی در حوزه قانون‌گذاری است که متاسفانه چندان جدی گرفته نشده است. لازم است از اینجا آغاز کنم که بخش زیادی از نمایندگان مجلس تخصص لازم و کافی را برای حضور در چنین جایگاهی ندارند و بیشتر بر اساس روابط سیاسی و وابستگی به واحدهای قدرت به مجلس راه پیدا کرده‌اند. بنابراین وقتی نماینده‌ای که در زمینه فیزیک تخصص دارد، به عضویت در کمیسیون معادن درمی‌آید و روی صندلی تصمیم‌گیری برای این حوزه می‌نشیند، انتظار نمی‌رود قوانینی بهتر از این، وضع شود. به‌این‌ترتیب، کم‌کم شرایطی پیش می‌آید که ما امروز با آن دست‌به‌گریبان هستیم و از نزدیک لمسش می‌کنیم.

در حال حاضر به‌راحتی می‌توان در قانون معادن مفادی را پیدا کرد که ضدونقیض همدیگر هستند و به‌این‌ترتیب هر مجری قانون، روایت خود را از قوانین ارائه می‌دهد. برای مثال قانونی با عنوان جلوگیری از صادرات مواد خام داریم که با شعارها و اهداف قشنگی مطرح شده و در معایب آن سخن‌ها گفته‌اند. سوال اینجاست که اگر معدنکاری با این شعارها قانع شود و با خود بگوید که «بهتر است برای تکمیل زنجیره ارزش صادرات مواد خام را متوقف کنیم. اما ماده خام چیست؟» در پاسخ به او چه می‌توان گفت؟ آیا تعریف دقیقی برای شناخت مواد خام و فرآوری‌شده، از نظر استاندارد کمی و کیفی وجود دارد؟

متاسفانه پاسخ منفی است. به همین دلیل یک ارزیاب گمرک ممکن است ماده‌ای را خام تشخیص دهد و دیگری آن را فرآوری‌شده بداند.

در زمینه تصحیح قوانین هم چندان درست عمل نکرده‌ایم. به‌طورکلی ادعا می‌شود هر وقت که دست به اصلاح قوانین زده‌اند، نتیجه خراب‌تر شده است. در حال حاضر هم باز نمایندگان مجلس در حال تصحیح قوانین معدن هستند و به عادت همیشگی، دوباره باید منتظر بود تا ایرادات بسیاری به مواد و بندها وارد شود. نابسامانی در قوانین از اینجا ناشی می‌شود که افرادی که به مجلس راه پیدا می‌کنند، پاک از یاد برده‌اند که وقتی دانش کافی در حوزه‌ای ندارند، نباید در آن زمینه اظهارنظر کنند و مهم‌تر اینکه وارد کمیسیون مربوط به آن حوزه نشوند. نکته دردآور دیگر این است که اگر نمایندگان مشورتی هم با متخصصان انجام دهند، چندان اعتنایی به گفته‌های آنها نمی‌کنند. بیشتر متخصصانی که طرف مشورت قرار می‌گیرند، زینت مجلس هستند و به‌عنوان بخشی از دکوراسیون به شمار می‌روند تا مشاور، و افراد دیگری در مقام تصمیم‌گیری قرار دارند و قوانین را وضع می‌کنند.

این رویه بسیار نادرست است. اگر می‌خواهیم کشورمان موفق باشد، باید در حوزه قانون‌گذاری از نیروهای متخصص و کارکشته‌ای کمک بگیریم که در این کار استخوان خرد کرده‌اند. به گمان من، روزی در این کشور همه به این نتیجه می‌رسند که قوانین رایج را باید کنار گذاشت و دوباره از اول قوانینی نوشت که نظام‌مند و یکپارچه باشند و واحدهای گوناگون را باهم هماهنگ و هم‌راستا کنند. برای مثال کشمکش‌های امروز بین محیط‌زیست و بخش معدن نباشد که هیچ‌گونه هماهنگی باهم ندارند و آنها یک ساز و این‌ها سازی دیگر می‌زنند.

امروزه آن‌قدر بروکراسی اداری وجود دارد، قوانین مبهم و تاویل پذیر هستند و دایره بایدها و نبایدها چنان وسیع است که به‌راحتی فساد ایجاد می‌کند. فسادی که همه آن را به چشم می‌بینند که این فاجعه است. برای مثال، من در حوزه اکتشاف تخصص دارم، اما در حوزه تخصص و علاقه‌ام، اکتشاف به کار گرفته نمی‌شوم و در این حوزه تنها به معلمی اکتفا کرده‌ام و دل‌خوش باشم که درسی می‌دهم و بعد دنبال کار خود می‌روم. اما هرگز در کارهای اصلی حوزه خود، درگیر نشده‌ام و در این شرایط باید از کار در این زمینه دلسرد شوم. به گمان من، این بزرگ‌ترین مشکل کشور ما در تمام بخش‌هاست که مرتب هم تکرار می‌شود و در این میان، زمینه را برای اظهارنظر معاندان فراهم می‌کند و به مشکلات کشور دامن می‌زند.

برای مثال فردی از روی ناآگاهی نظری می‌دهد که مورد سوءاستفاده قرار می‌گیرد، تعبیر و تفسیر می‌شود و فریاد برمی‌آورند که فلان نماینده مجلس، فلان اظهارنظر را کرده است.

پایان سخن اینکه، قانون‌گذاران باید هوشیار باشند و در سایه آن ترکیبی از بسترسازی‌های لازم برای تدوین و تصحیح قوانین انجام گیرد تا بحران بخش معدن کاهش پیدا کند.

روی موج خبر

رشد ۳۰ درصدی صادرات سیمان در نیمه اول سال

در نیمه نخست سال صادرات سیمان حدود ۳۰ درصد رشد کرده این درحالی است که صادرت کاتد مس به عنوان یک محصول با ارزش افزوده بالا تقریبا ۳۶ درصد افت کرده است.

براساس آمار منتشره از تجارت خارجی کشور در نیمه نخست ۱۴۰۲ سهم صنعت از ارزش کل صادرات غیرنفتی ۱۵ درصد بوده است.

همچنین بررسی آمار صادرات به تفکیک بخش‌های عمده و گروههای کالایی نشان میدهد ۴.۷ میلیارد دلار صادرات در حوزه صنایع معدنی فلزی محقق شده که نسبت به سال قبل حدود ۲۵ درصد به لحاظ وزنی رشدداشته است.

از سوی دیگر در حوزه صنایع معدنی غیر فلزی تنها ۵۷۷ میلیون دلار کالا صادر شده که به لحاظ ارزش حدود ۱۳ درصد رشد کرده است.

بر اساس این گزارش در نیمه نخست سال صادرات سیمان به لحاظ ارزش و وزن حدود ۳۰ درصد رشد کرده این درحالی است که صادرت کاتد مس به عنوان یک محصول با ارزش افزوده بالا تقریبا به لحاظ ارزش ۳۶ درصد و به لحاظ وزنی ۲۶ درصد افت کرده است.

افت صادرت کاتد مس به لحاظ ارزش و وزن در حالی رقم خورده که در نیمه نخست سال حدود ۳۷۷ میلیون دلار از این محصول صادر شده است.

کاتد مس برای صادرات از طریق سازوکار بورس کالا انجام می‌شود.

تحقق تمامی برنامه‌های فولاد مبارکه در شش‌ماهه نخست سال ۱۴۰۲

معاون بهره‌برداری فولاد مبارکه ضمن اعلام این خبر گفت: از نخستین روزهای سال که همچنان افزایش تولید به‌عنوان یکی از راهبردهای شعار سال در دستور کار تولیدکنندگان کشور قرار گرفت، مدیران، کارکنان، پیمانکاران و تأمین‌کنندگان فولاد مبارکه با عزمی راسخ‌تر از همیشه مصمم شدند تا با تولید حداکثری اجازه ندهند چالش‌ها موجب بروز التهاب در بازار فولاد کشور شود.غلامرضا سلیمی در تشریح دستاوردهای فولاد مبارکه در نواحی شرکت و با تأکید بر اینکه در همه موارد همکاران موفق شدند فراتر از برنامه تولید کنند، اعلام کرد: در شش ماه نخست سال جاری با تولید ۴ میلیون و ۴۰ هزار تن آهن اسفنجی ۱۰۳ درصد برنامه‌های شرکت در این حوزه محقق شد. در تولید تختال علی‌رغم اینکه با محدودیت‌های بی‌سابقه برق مواجه بودیم، همکاران پرتوان ضمن رکوردشکنی‌های متعدد در سه ماه نخست سال توانستند با تحقق ۱۰۱ درصد برنامه ۳ میلیون و ۶۵۲ هزار تن فولاد خام تا پایان شهریورماه تولید کنند.وی در ادامه از تحقق ۱۱۵ درصدی برنامه‌های تولید در ناحیه نورد گرم شرکت خبر داد و گفت: میزان تولید کلاف گرم در کشور که عدم توفیق در تولید آن می‌توانست برای بازار و کارخانه‌های مصرف‌کننده کلاف گرم فولاد مبارکه چالش‌های جدی را فراهم کند، در شش‌ماهه نخست سال جاری به ۲ میلیون و ۸۸۵ هزار تن رسید. معاون بهره‌برداری فولاد مبارکه با اشاره به رشد مصرف در بخش تولید لوازم‌خانگی کشور تصریح کرد: به‌موازات رشد تقاضا در این حوزه خوشبختانه با اقدامات اصلاحی که در ناحیه نورد سرد انجام‌شده هرروز شاهد بهبود کمی و کیفی تولید و عرضه محصولات سرد فولاد مبارکه بوده‌ایم. در همین راستا در نیمه نخست سال جاری با تحقق ۱۰۶ درصد برنامه‌ها، تولید کلاف خام در ناحیه نورد سرد فولاد مبارکه از ۷۸۰ هزار تن عبور کرد.وی در ادامه سخنان خود تولید چندین گرید جدید و بی‌نیازی کشور از واردات آن‌ها را از دیگر دستاوردهای فولاد مبارکه در شش‌ماهه ابتدایی سال جاری برشمرد و تصریح کرد: خوشبختانه به‌موازات دستاوردهای شرکت درزمینه تولید در شش‌ماهه نخست، همچنین شاهد به بار نشستن برخی پروژه‌های توسعه شرکت ازجمله مرحله اول نیروگاه ۹۱۴ مگاواتی شهید کاظمی، افتتاح ماشین‌های انباشت و برداشت جدید در ناحیه آهن‌سازی، بخش اول تعمیرات اساسی خط تاندم و همچنین پیشرفت قابل‌ملاحظه سایر پروژه‌های توسعه شرکت بوده‌ایم.سلیمی در خاتمه سخنان خود ضمن قدردانی از تلاش کارکنان، پیمانکاران و تأمین‌کنندگان شرکت، اظهار امیدواری کرد با تمهیدات اتخاذشده و برنامه‌ریزی‌های خوب پیش‌بینی‌شده تا پایان سال نیز شاهد تحقق اهداف سالانه شرکت باشیم.

تحلیلگر بازارهای جهانی سنگ مطرح کرد

تکنولوژی صنعت سنگ ایران، ۱۰۰ پله عقب‌تر از جهان

عکس: مهدی کاوه ای

گروه خبر

عمده‌ترین مشکلی که در حال حاضر صنعت سنگ ایران با آن مواجه است، عقب بودن در زمینه تکنولوژی‌های به‌روز دنیاست. زیرا با ورود دستگاه‌های جدید و استفاده از آنها در بسیاری از کشورها، چیزی حدود ۲۰ هزار مترمربع سنگ تولید می‌شود.

در حالی که کارخانه‌های ایرانی روزی ۲۰۰ تا ۳۰۰ متر سنگ تولید می‌کنند. یعنی آنها ۱۰۰ برابر بیشتر از ایران تولید سنگ دارند. بنابراین ما صد پله در زمینه تکنولوژی از کشورهای پیشرفته دنیا عقب هستیم که این میزان بسیار قابل توجه و قابل تامل است.

این در حالی است که بیش از ۱۵ سال است که هیچ‌کدام از تجهیزات و ماشین‌آلات نسل جدید در حوزه فرآوری سنگ وارد کشورمان نشده است که این موضوع بسیار چالش‌برانگیزی است. اما تفاوت ما با سایر کشورها این است که در بسیاری از کشورها دولت و بانک‌ها به تولیدکنندگان در واردات تجهیزات جدید کمک می‌کنند.

در واقع تولیدکنندگان تنها ۲۰ درصد از هزینه واردات دستگاه‌های جدید را پرداخت می‌کنند و بقیه هزینه را دولت و بانک‌ها پرداخت می‌کنند. در نتیجه تولیدکننده دستگاه را وارد می‌کند و پس از اینکه در حوزه کاری به رونق رسید به صورت اقساطی مابقی هزینه را به دولت یا بانک بازمی‌گرداند. این در صورتی است که در ایران هیچ بانکی به صنعت کار وام نمی‌دهد و دولت هم هیچ حمایتی از بخش‌های دولتی و صنعتی کشور ندارد.

تحلیلگر بازارهای جهانی سنگ درخصوص فرآوری سنگ گفت: عمده‌ترین مشکلی که درحال حاضر در بخش فرآوری سنگ ایران وجود دارد، این است که متاسفانه سال‌هاست نتوانسته‌ایم از تجهیزات مدرن دنیا برای فرآوری سنگ استفاده کنیم. زیرا در این رابطه کاستی‌های فراوانی وجود دارد، که اگر این مشکلات برطرف نشود، شاهد پیشرفت چشمگیر در زمینه فرآوری سنگ نخواهیم بود.

سیامک حاج سیدجوادی در پاسخ به این سوال که در بخش فرآوری سنگ تاکنون چه عملکردی داشته‌ایم، پاسخ داد: متاسفانه در بخش فرآوری سنگ بسیار عقب هستیم. در واقع در زمینه تکنولوژی و ماشین‌آلات به نسبت بسیاری از کشورهای جهان بسیار عقب مانده‌ایم، زیرا ماشین‌آلات در ایران بسیار قدیمی هستند. در دنیا کارخانه‌های نسل جدید فرآوری به بازار آمده‌اند که در ایران چنین تکنولوژی‌هایی هنوز وجود ندارد. در واقع نتوانسته‌ایم از چنین فرصت‌هایی در کشورمان استفاده کنیم و سطح کارخانه‌های فرآوری را ارتقا دهیم.

تولید بیش از ۱۰۰ برابری

تحلیلگر بازارهای جهانی سنگ خاطرنشان کرد: در تکنولوژی جدید چیزی حدود ۲۰ هزار مترمربع سنگ تولید می‌کنند، در حالی که کارخانه‌های ایرانی روزی ۲۰۰ تا ۳۰۰ متر تولید سنگ دارند، یعنی آنها ۱۰۰ برابر بیشتر از ایران می‌توانند در زمینه تولید سنگ فعالیت داشته باشند. بنابراین ما صد پله در زمینه تکنولوژی از کشورهای پیشرفته دنیا عقب هستیم، که این میزان بسیار قابل توجه و قابل تامل است، زیرا اگر همین حالا هم اقدام به تهیه تکنولوژی‌های جدید کنیم، سال‌ها طول می‌کشد تا به ظرفیت‌های تولیدی سایر کشورها برسیم.

جوادی تاکید کرد: درحال حاضر کشور اسپانیا ۴/۵ میلیون تن تولید سنگ دارد که ۲۰۰ کارخانه هم فرآوری سنگ را در این کشور انجام می‌دهند. این در حالی است که ایران با ۸ میلیون تن تولید ۵ هزار کارخانه فرآوری سنگ دارد. این مقایسه از نظر ظرفیت دو کشور است. از نظر کیفیت هم به همین صورت است. در ایران از نظر وجود سنگ‌های متنوع و باکیفیت پتانسیل‌های بسیار خوبی وجود دارد. کارشناس صنعت سنگ اظهار کرد: نسل جدید تولید سنگ در جهان بسیار تغییر کرده‌اند، زیرا تکنولوژی‌های فراوانی روی کار آمده است که به میزان بسیار زیادی می‌توان تولید انجام دهند و کیفیت‌های خوبی هم داشته باشند. در واقع در سایر کشورهای جهان، میزان فرآوری، نوع فرآوری و عملیات فرآوری کاملا تغییر کرده است.

ضعف واردات

کارشناس صنعت سنگ درخصوص واردات تکنولوژی‌های جدید در حوزه فرآوری سنگ پاسخ داد: متاسفانه هنوز هم موفق نشده‌ایم دستگاه‌های جدید فرآوری را وارد کشور کنیم. البته یک مرحله واردات تکنولوژی در زمان ریاست‌جمهوری آقای خاتمی داشتیم. البته آن زمان هم مشکلات خاص زمان خودش را داشت، از جمله اینکه دستگاه‌ها با قیمت‌های بسیار بالا و به صورت غیرکارشناسانه وارد کشور شد.

جوادی خاطرنشان کرد: متاسفانه تجهیزات را افرادی وارد کشور کردند که اصلا در این صنعت فعالیت نداشته و آگاهی لازم از نوع و کیفیت دستگاه‌ها نداشتند. طوری که هنوز هم بعد از گذشت سال‌ها بسیاری از واردات این دستگاه‌ها هنوز مورد استفاده قرار نگرفته و در انبارها خاک می‌خورند.

به گفته وی، تمام این مشکلات به خاطر این است که از کارشناسان و افراد آگاه برای واردات تجهیزات استفاده نکرده‌اند تا از نظرات آنها استفاده کنند. برای همین با وجود پرداخت هزینه‌های بسیار بالایی که این تجهیزات داشته است مورد استفاده قرار نگرفتند. این نشان‌دهنده ضعف مدیریتی است که در کشور با آن روبه‌رو هستیم.

جوادی ادامه داد: بیش از ۱۵ سال است که هیچ کدام از تجهیزات و ماشین‌آلات نسل جدید در حوزه فرآوری سنگ وارد کشورمان نشده است. البته شاید بسیار به ندرت وارد شده باشد، اما در مقیاس مورد نیاز تکنولوژی وارد کشور نشده و در این زمینه کاستی‌های فراوانی وجود دارد.

مشکل تامین ماشین‌آلات

تحلیلگر بازارهای جهانی سنگ افزود: قیمت ماشین‌آلات بسیار بالاست، طوری که اگر بخواهیم یک خط وارد کشور کنیم، باید حدود ۴ تا ۵ میلیون یورو هزینه شود. این میزان حدود ۲۵۰ میلیارد تومان می‌شود که رقم بسیار بالایی است. بنابراین هر تولیدکننده‌ای توان واردات چنین دستگاه‌هایی را ندارد. در واقع ارز چنین مبالغ سنگینی باید از کجا تامین شود؟

کارشناس صنعت سنگ گفت: در کشورهای دیگر خود دولت و بانک‌ها در این زمینه‌ها سرمایه‌گذاری انجام می‌دهند. کشوری مثل ترکیه فقط ۲۰ درصد از هزینه تامین ماشین‌آلات و تجهیزات به‌روز دنیا را تولیدکنندگان پرداخت می‌کنند، مابقی هزینه‌های واردات را دولت و بانک‌ها تامین می‌کنند و سپس به صورت بلندمدت و اقساطی پول را برمی‌گردانند. این در حالی است که چندسالی هم به تولیدکننده استراحت می‌دهند تا کارهایشان رونق بگیرد، سپس شروع به پرداخت اقساط خود کنند.

وی افزود: واحدهای صنعتی کشورمان برای نقدینگی چرخش مالی‌شان همچنان مشکل دارند، زیرا دولت و بانک‌ها هیچ‌گونه حمایتی از صنف تولیدی و صنعتی کشور ندارد. تقریبا هیچ بانکی به بخش صنعتی کشور وام نمی‌دهد و این یکی از بزرگ‌ترین مشکلاتی است که متاسفانه بخش‌های تولیدی کشور با آن مواجه هستند.

جوادی تاکید کرد: بنده به شخصه به این صنعت امیدوارم و باید مشکلات این بخش صنعتی کشور حل شود. زیرا ما هم از پتانسیل‌های معدنی و سنگ‌های باکیفیت در ایران برخوردار هستیم. هم اینکه نیروی جوان متخصص داریم که باید با این افراد کمک و از تخصص‌های خوب کشور استفاده کنیم.

می‌توانیم بهره‌وری را بالا ببریم

تحلیلگر بازارهای جهانی سنگ تاکید کرد: عمده‌ترین مشکلی که در کشور ما وجود دارد، ضعف مدیریتی است که قبل از هر چیزی باید این ضعف در کشورمان برطرف شود. در ان‌جی‌اُها و سیستم اتاق بازرگانی همچنین در بخش مدیریت‌های دولتی مشکلات فراوانی وجود دارد. تا زمانی که ضعف مدیریتی ارگان‌های بزرگ کشور برطرف نشود و نتوانند تصمیمات درستی اتخاذ کنند، نمی‌توان توقع داشت بخش‌های صنعتی و تولیدی کشور مشکلاتشان برطرف شود و در شرایط خوب اقتصادی قرار بگیرند.

به گفته وی صنعت سنگ مثل سایر صنایع تولیدی کشور نیازمند حمایت‌های دولتی در زمینه تامین مالی دستگاه‌های جدید و گردش مالی است. زیرا تا زمانی که صنعتکاران و تولیدکنندگان از حمایت‌های دولتی و حمایت بانک‌های بزرگ کشور بهره‌مند نباشند، نمی‌توانیم به ارزآوری خوبی در بخش صنایع کشور برسیم.

زنگ خطر توسعه فولادی کشورهای همسایه

یکی از مزیت‌های کشور ما بحث تامین مواد اولیه صنعت فولاد بوده است، اما مساله این است که صنعت فولاد به موازات مواد اولیه که به آن نیاز دارد، رشد نکرده است. بنابراین متاسفانه تامین مواد اولیه متناسب با تولید فولاد نبوده و در این عرصه ضعف وجود داشته است.

به این ترتیب با اینکه اکنون کارخانه‌های بزرگی در این حوزه داریم، اما در تامین مواد اولیه دچار مشکل شده‌ایم و نتوانسته‌ایم در این میان توازن برقرار کنیم.از طرفی هم در برخی مواد شاهد کمبود مواد اولیه هستیم که این موضوع را می‌شود در سنگ‌آهن مشاهده کرد. با نزدیک شدن به افق ۱۴۰۴ برای تولید ۵۵ میلیون تن فولاد و برخی پیش‌بینی‌ها برای کمبود سنگ‌آهن، همچنین پیش‌بینی اینکه تا حدود ۱۵ سال بعد از سال ۱۴۰۴، تقریبا ذخایر معدنی کشور به اتمام می‌رسد. این مساله موجب شده تا موضوع اکتشافات در معادن دنبال شود. البته حرکت به این سمت با یک تاخیر چندساله آغاز شده است؛ یعنی از زمانی که موضوع ورود معدنی‌ها به تولید فولاد پیش آمد. متاسفانه حوزه اکتشاف به نوعی مغفول ماند، تاجایی که اکنون با کمبود مواد معدنی مورد نیاز فولادسازان مواجه هستیم.برای تولید ۵۵ میلیون تن فولاد دو موضوع وجود دارد؛ یکی روی کاغذ و دیگری موضوعی عینی و واقعی است. روی کاغذ برای تولید این میزان فولاد به استخراج بیش از ۲۰۰ میلیون تن سنگ‌آهن نیاز است که در حال حاضر میزان استخراج از معادن کشور کمتر از میزان فعلی و حدود ۹۰ میلیون تن است، بنابراین رسیدن به این اعداد با توجه به ذخایر معدنی، تکنولوژی و ماشین‌آلات موجود معدنی و همچنین موانع دریافت پروانه‌های بهره‌برداری و هزینه‌های بالای اکتشاف و استخراج، شاید نتوانیم در افق ۱۴۰۴ به اعدادی از جهت استخراج مواد معدنی برسیم.

در واقعیت با توجه به مصرف فولاد در کشور، تولید فولاد نمی‌تواند از ۳۰ میلیون تن تجاوز کند و در نهایت کشور توان تولید ۳۰ تا ۳۵ میلیون تن فولاد در کشور را خواهد داشت که این میزان نیز به حدود ۱۳۰ میلیون تن سنگ‌آهن نیاز دارد. همچنین تاثیر سنگ‌آهن در تولید فولاد مانعی بزرگ است و مجموعه این عوامل موجب می‌شود تا تولید فولاد از ۳۵ میلیون تن در کشور تجاوز کند، بنابراین حوزه اکتشاف در معادن باید به‌جد دنبال شود. موضوع دیگر بحث زغال‌سنگ به عنوان مواد اولیه کوره‌های بلند است.

تامین مواد اولیه با تولید متناسب نیست

در این خصوص یک فعال معدنی گفت: بین صنعت فولاد کشور و تامین مواد اولیه نتوانستیم توازن ایجاد کنیم و تامین مواد اولیه متناسب با تولید فولاد نبوده است. بیتا بصیرانی درباره تامین مواد اولیه مورد نیاز افزود: یکی از مزیت‌های کشور ما بحث تامین مواد اولیه صنعت فولاد است، اما اکنون صنعت فولاد به موازات مواد اولیه‌ای که به آن نیاز دارد، رشد نکرده است. وی با بیان اینکه اکنون صنعت فولاد، جلوتر از تامین مواد اولیه حرکت کرده است، گفت: اکنون کارخانه‌های بزرگ و فناوری‌های خوبی در این حوزه داریم، اما در تامین مواد اولیه دچار مشکل شده‌ایم، چون نتوانستیم در این میان توازن برقرار کنیم. این فعال معدنی افزود: بحث سنگ‌آهن و نبود توازن در زنجیره تامین مواد اولیه در مواد آهن‌دار موضعی بوده که در چند سال گذشته دغدغه خیلی‌ها شده است. وی در ادامه به بحث زغال‌سنگ به عنوان مواد اولیه کوره‌های بلند ذوب‌آهن اشاره کرد و گفت: به صورت خاص در کوره‌های بلند، زغال‌سنگ و کک مصرف می‌شود که یکی دیگر از چالش‌های پیش روست. یک بحث دیگر این است که کشورهای دیگر همه در راستای توسعه معدنکاری تلاش می‌کنند اما ایران مسیر دیگری را می‌رود. به طور مثال کشور ترکیه با حمایت‌های خود از صنعت فولاد، امروزه به بزرگ‌ترین صادرکننده میلگرد تبدیل شده است. ترکیه برخی سیاست‌های حمایتی را در حوزه کاهش قیمت‌های انرژی و افزایش تاب‌آوری اجرایی کرده و در صورتی که در ایران سیاست‌هایی مشابه آن نداشته باشیم، در کوتاه‌ترین زمان حتی صادرات به کشورهای عراق و افغانستان را از دست خواهیم داد. با توجه به اینکه کشورهای دیگر به توسعه اقتصادی و معادن خود توجه کرده و هر روز توسعه‌های فولادی خود را اجرا می‌کنند؛ در نتیجه می‌توان گفت چنین اتفاقی قطعا زنگ خطری برای بازار فولاد ایران محسوب می‌شود.

امروزه سرمایه‌گذاری بسیار سنگینی در صنعت فولاد ایران انجام شده که به توجه بیشتری برای رفع موانع نیاز دارد. بر همین اساس، می‌توان گفت تا چند سال آینده به طور مثال در حوزه نورد، این کشورها که امروز در صنعت فولاد هستند و حرفی برای گفتن ندارند، راه را برای صادرات محصولات نهایی ایران خواهند بست. بنابراین باید در بخش تاب‌آوری و رقابت‌پذیری فولاد ایران به شدت کار کنیم تا با بهبود وضعیت، به نتیجه مطلوبی برسیم.

ضرورت ارتقای جایگاه صنعت فولاد ایران در جهان

در حال حاضر تامین پایدار انرژی و مواد اولیه، چالش‌های عمده صنعت فولاد در ایران به شمار می‌آیند که در صورت رفع این معضلات با همکاری دوسویه دولت و بخش خصوصی، می‌توان به درخشش هرچه بیشتر و ارتقای جایگاه کشور در میان برترین تولیدکنندگان فولاد جهان در آینده، امیدوار بود.

بر اساس آمارهای اعلام شده توسط انجمن جهانی فولاد، ایران پس از تولید ۲/۳ میلیون تن فولاد خام در ماه فوریه ۲۰۲۱ (بهمن ماه ۱۳۹۹)، در جایگاه دهم برترین تولیدکنندگان فولاد جهان قرار گرفت و از آن زمان تا ماه دسامبر ۲۰۲۲ (آذر ماه ۱۴۰۱)، این جایگاه تغییری پیدا نکرد. در ادامه در نخستین ماه سال ۲۰۲۳ (دی ماه ۱۴۰۲)، تولید فولاد خام کشور به ۲/۷ میلیون تن رسید و ایران با صعود یک پله‌ای، در جایگاه نهم ایستاد. به دنبال محدودیت گاز صنایع در فصل زمستان، تولید فولاد خام کشور در ماه‌های فوریه و مارس سال جاری میلادی (بهمن و اسفند ماه ۱۴۰۱)، به ترتیب به ۲/۴ و ۲/۲ میلیون تن کاهش یافت که به دنبال آن، نام ایران از جمع ۱۰ کشور برتر تولیدکننده فولاد خام جهان خارج شد و پس از کشورهای ترکیه و ایتالیا، جایگاه یازدهم به کشور ما تعلق گرفت.فولاد به عنوان یک صنعت انرژی‌بر، با چالش بزرگی به نام تامین انرژی مواجه بوده و محدودیت‌های ایجاد شده در این حوزه در حدود ۶ ماه از سال، منجر به افت تولید فولاد می‌شود. بنابراین اگر تمهیدات لازم جهت رفع این معضل اندیشیده نشود، چه بسا ممکن است ایران دوباره جایگاه خود را به کشور رقیب و همسایه یعنی ترکیه تقدیم کند و از جمع ۱۰ تولیدکننده برتر فولاد جهان خارج شود. فولاد به دو روش کوره بلند و کوره قوس الکتریکی تولید می‌شود و با توجه به برخورداری ایران از ذخایر گازی طبیعی عظیم و مزیت گاز نسبتا ارزان‌قیمت، این فلز استراتژیک به طوره عمده به روش قوس الکتریکی توسط شرکت‌های فولادی کشور تولید می‌شود. در کوره قوس الکتریکی، برق از اهمیت بسزایی در تولید شمش فولادی برخوردار است و گاز نیز به عنوان خوراک (ماده اولیه) تولید آهن اسفنجی مورد استفاده قرار می‌گیرد؛ بر همین اساس هرگونه محدودیت در تامین انرژی، منجر به کاهش تولید فولاد خواهد شد.به منظور تامین پایدار برق مورد نیاز شرکت‌های فولادی، قرارداد ساخت ۱۴ نیروگاه حرارتی با ظرفیت بالغ بر ۱۰ هزار مگاوات میان وزارتخانه‌های صمت و نیرو و شرکت‌های بزرگ بخش معدن و صنایع معدنی کشور همچون فولاد مبارکه اصفهان، فولاد خوزستان، فولاد کاوه جنوب کیش، معدنی و صنعتی چادرملو، معدنی و صنعتی گل گهر، ملی صنایع مس ایران، آلومینیای ایران و... در مهر ماه ۱۴۰۰ منعقد شد؛ اگرچه هنوز اقدامات جدی در این راستا انجام نشده است اما بی‌شک احداث و راه‌اندازی این نیروگاه‌ها و اضافه شدن به مدار تولید، نقش بسزایی در تامین پایدار برق تولیدکنندگان فولاد در روزهای گرم سال خواهد داشت. همچنین سهم شرکت‌های فولادی از مصرف ۸۰۰ میلیون مترمکعبی گاز کشور، حدود ۳۰ میلیون مترمکعب (کمتر از ۵ درصد) است و قطعی گاز این شرکت‌ها در فصل زمستان به هیچ وجه منطقی نیست. دولت و وزارت نیرو، متولیان اصلی تامین گاز (شبکه خانگی و صنعتی) در کشور هستند و تامین پایدار گاز زنجیره فولاد نیز باید در دستور کار بگیرد؛ چراکه افت تولید در صنعت مادر فولاد، صنایع وابسته همچون خودروسازی، لوازم‌خانگی، ساختمان‌سازی، نفت و گاز و... را هم تحت تاثیر قرار خواهد داد.یکی دیگر از مهم‌ترین و تاثیرگذارترین فاکتورهای تولید فولاد در جهان، تامین پایدار مواد اولیه است. در حال حاضر میزان ذخایر سنگ‌آهن جهان، حدود ۱۸۰ میلیارد تن تخمین زده می‌شود و ایران حدود ۱/۵ درصد از کل ذخایر سنگ‌آهن جهان (۲/۷ میلیارد تن) را در اختیار دارد. طبق آمار منتشر شده توسط سازمان زمین شناسی ایالات متحده آمریکا (USGS)، میزان استخراج سنگ‌آهن خام جهان در سال گذشته میلادی، حدود ۲/۶ میلیارد تن بوده که ایران با استخراج بیش از ۷۸ میلیون تن سنگ‌آهن با عیار بالغ بر ۶۵ درصد، در رده هشتم برترین تولیدکنندگان سنگ‌آهن جهان قرار گرفته است. شرکت‌های معدنی و صنعتی گل‌گهر، معدنی و صنعتی چادرملو، سنگ آهن گهرزمین و معدنی و صنعتی صبانور، از جمله بزرگ‌ترین تولیدکنندگان گندله در سطح کشور به شمار می‌آیند و نقش بسزایی در تامین خوراک مورد نیاز شرکت‌های فولادی ایفا می‌کنند. با توجه به آمار و ارقامی که پیش‌تر اشاره شد، حفظ جایگاه کشور در میان ۱۰ تولیدکننده برتر فولاد جهان، مستلزم تامین به موقع خوراک مورد نیاز فولادسازان همگام با افزایش سرمایه‌گذاری دولت در بخش معدن به ویژه در حوزه اکتشافات است و بخش خصوصی نیز می‌تواند هم‌پای دولت در راستای توسعه اکتشاف گام بردارد؛ به شرط آنکه یک همکاری متقابل و دوسویه میان دولت و فعالان بخش خصوصی شکل بگیرد.

سهم ۱۵ درصدی صنعت از صادرات کشور

جدیدترین آمار منتشر شـده از سوی سازمان توسعه تجارت نشان می‌دهد در نیمه نخست امسال، سهم صنعت از ارزش کل صادرات غیرنفتی ۱۵ درصد بوده است.

بر اساس این آمار در شش ماهه اول امسال مجموع صادرات غیرنفتی شامل پتروشیمی و پایه نفتی، معدن و صنایع معدنی، صنعت و کشاورزی ۶۷ میلیون و ۷۴۴ هزار تن به ارزش ۲۴ میلیارد و ۱۴۴ میلیون دلار بوده است. در مجموع در این مدت نسبت به نیمه اول سال قبل وزن صادرات غیرنفتی ۲۹ درصد رشد داشته، اما ارزش آن با افت ۲.۶ درصدی مواجه شده است.

بیشترین سهم این صادرات مربوط به پتروشیمی و میعانات گازی است که نزدیک به ۵۲ درصد (به لحاظ ارزشی) کل صادرات غیرنفتی را به خود اختصاص داده است. معدن و صنایع معدنی نیز با رقمی نزدیک به ۲۷ درصد در رتبه دوم قرار دارد.

میزان صادرات پتروشیمی و میعانات گازی و معدن و صنایع معدنی در شش ماهه امسال به ترتیب بیش ۳۱ میلیون تن معادل حدود ۱۲.۵ میلیارد دلار و بیش از ۳۰ میلیون تن معادل حدود ۶.۴ میلیارد دلار بوده است.

در مدت یاد شده وزن و ارزش صادرات بخش پتروشیمی به ترتیب ۲۳ درصد افزایش و ۱۳ درصد کاهش داشته و وزن و ارزش صادرات مواد معدنی هم ۴۳ و ۱۲ درصد رشد داشته است.

سهم صنعت و کشاورزی نیز از کل ارزش صادرات غیر نفتی به ترتیب ۱۵ و شش درصد بوده، به طوری که در شش ماهه سال جاری به ترتیب بیش از سه میلیون تن کالای صنعتی به ارزش نزدیک به ۳.۶ میلیارد دلار و بیش از دو میلیون تن محصول کشاورزی به ارزش بیش از ۱.۵ میلیارد دلار صادر شده است.

در شش ماهه نخست امسال نسبت به مدت مشابه سال قبل، وزن و ارزش صادرات بخش صنعت به ترتیب ۱۳ و ۱۲ درصد رشد داشته و وزن و ارزش صادرات محصولات کشاورزی هم چهار درصد افت و ۲۲ درصد رشد داشته است.

در بخش دیگر این گزارش نیز به این نکته اشاره شده که نخستین مقصد صادراتی ایران برای محصولات پتروشیمی و پایه نفتی و همچنین محصولات معدن و صنایع معدنی چین و برای محصولات صنعتی و کشاورزی عراق است.

به طوری که در نیمه نخست امسال ۳۳ درصد صادرات محصولات پتروشیمی و ۳۰ درصد صادرات محصولات معدنی کشور به چین و ۴۴ درصد صادرات کالاهای صنعتی و ۳۰ درصد صادرات محصولات کشاورزی کشور به عراق انجام شده است.

روزگار معدن نقش بازارچه‌های مرزی در رونق معدنکاری را بررسی کرد:

صادرات، لب مرز

شهریار خادمی

تحریم‌ها هرچه را کساد کرد، به جایش مبادلات مرزی آن هم با پول نقد را رونق داد. کار به جایی رسید که در بازارچه‌های مرزی هرچه را که بخواهید با پول‌های رایج ایران و کشورهای همسایه یا ارزهای بین‌المللی مبادله می‌شود؛ از لودر و بولدوزر گرفته تا کفش و دمپایی، از سوخت و پلاستیک تا میوه و پوشاک. با محدودیت‌هایی که در دوره تحریم گریبان‌گیر اقتصاد شد، بخشی از تجارت قانونی کشور هم به سمت مبادلات مرزی سوق پیدا کرد و بازارچه‌های مرزی که تا پیش از آن فقط نیاز مرزنشینان را برآورده می‌کرد، به بازارهایی پرحجم و بزرگ تبدیل شد. یکی از راهکارهایی که برای رونق فروش مواد معدنی مطرح می‌شود، تشکیل بازارچه‌های مرزی است. باتوجه به اینکه استان‌های مرزی ایران هر کدام از لحاظ ذخایر معدنی غنی هستند و تنوع زیادی در محصولات معدنی دارند، با راه‌اندازی این بازارچه‌ها می‌توان شاهد رشد اشتغال، ارزآوری و توسعه مناطقی بود که اغلب نیز با مشکل محرومیت روبه‌رو هستند. «روزگار معدن» درباره اهمیت رونق بازارچه‌های مرزی و بازارهای مشترک و تاثیر آن بر توسعه اقتصادی آن منطقه و کشور گزارشی تهیه کرده که در زیر می‌خوانید.

عکس: مهدی کاوه‌ای

اهمیت برپایی نمایشگاه

یوسف ناظری، کارشناس معدن در گفت‌وگو با روزگار معدن با اشاره به اهمیت برپایی نمایشگاه به‌صورت بازارچه‌های مرزی اظهار کرد: با نمایش تولیدات معدنی می‌توانیم به رونق و فروش معادن کشور کمک کنیم. با برگزاری چنین نمایشگاه‌ها و بازارچه‌هایی مخاطبان این حوزه در کشورهای همجوار به مناطق مرزی می‌آیند و در نتیجه نیازسنجی جدید انجام و مشتری‌های تازه‌ای برای محصول معدنی پیدا می‌شود. وی با بیان اینکه مواد معدنی نیازمند بازاری هستند که پشتوانه و حمایت دولتی داشته باشد، اظهار کرد: فعال این حوزه باید اطلاع دقیقی از ماده خریداری شده و محل استخراج و ویژگی‌های آن داشته باشد؛ به‌عنوان نمونه فعالان و معامله‌گران سنگ‌های تزئینی باید نسبت به مکان استخراج آن ماده معدنی، میزان ذخایر معدن، کیفیت ماده معدنی و مواردی از این دست اطلاعاتی داشته باشند. این مسئله درباره سایر مواد معدنی همچون سیمان، گچ و... نیز صدق می‌کند؛ بنابراین به‌راحتی نمی‌توان وارد این بازار شد و برای حضور و فعالیت در این بازار باید آگاهی داشت. ناظری با بیان اینکه توجه به بازارچه‌های مرزی موجب رونق اقتصاد مناطق مرزی کشور می‌شود، تصریح کرد: اگر شهرهای واقع در مناطق مرزی به‌طور مثال کرمانشاه و... بتوانند نیاز ساکنان هم‌مرز خود در کشورهای مجاور را تامین کنند، می‌توان شاهد ارزآوری و رونق اقتصادی مناطق محلی و مرزی بود. حداقل شهرهای مرزی کشورهایی مثل عراق، افغانستان و پاکستان می‌توانند نیاز محلی خود را از استان‌های هم‌مرز خود تامین کنند. این کارشناس در پاسخ به این سوال که توسعه معادن کشور در مناطق کمتر برخوردار چقدر می‌تواند به توسعه کشور کمک کند، تصریح کرد: برگزاری روزبازارها و بازارچه‌های مرزی از قدیم همواره متداول بوده و موضوع جدیدی نیست. بارها شاهد بوده‌ایم در این بازارچه‌ها انواع کالا خرید‌وفروش شده، اما این مهم امروز به ارتباطات و روابط ما با کشورهای همسایه بستگی دارد. هر چه روابط دو کشور همسایه گسترده‌تر باشد، روزبازارها و بازارچه‌های مرزی نیز توسعه و رونق بیشتری پیدا می‌کنند.

سیاست حمایتی دولت

ناظری با بیان اینکه سیاست دولت جمهوری اسلامی همیشه حمایت از بازارهای مشترک محلی بوده، به اهمیت آنها اشاره و تصریح کرد: رونق اقتصادی منطقه، توسعه معدنکاری، رشد اشتغال و افزایش توانمندی کشور از مهم‌ترین نتایج رونق و توسعه بازارهای مشترک و بازارچه‌های مرزی است. او ادامه داد: هرچه کسب‌وکار و تبادل پولی -مالی بین دو کشور همسایه بیشتر باشد، به‌طور طبیعی توسعه اقتصادی و اجتماعی در مناطق مرزی که عمدتا از مناطق کم‌برخوردار هستند نیز افزایش پیدا می‌کند. در این شرایط هرچه فروش مواد معدنی بیشتر باشد، تولید و کسب‌وکار نیز رونق می‌گیرد. به‌این‌ترتیب تبادلات مرزی می‌تواند نقش بسیار مهمی در توسعه استان‌های مرزی داشته باشد.

وی در پاسخ به این سوال که برای فعالیت معادن غیرفعال در استان‌های کم‌برخوردار چه اقدامی می‌توان انجام داد، تصریح کرد: اغلب معادنی که در این استان‌ها قرار دارند، در مناطق دورافتاده هستند. اگر بتوانیم بر فرآوری مواد معدنی استخراج‌شده این مناطق تمرکز کنیم، در توسعه آنها می‌توانیم موفق‌تر عمل کنیم. به‌طور مثال شهرستان خواف واقع در استان خراسان رضوی که معادن سنگ‌آهن سنگان در آنجا واقع شده‌اند، امروز شرایط خوبی دارد. اگر چندین سال قبل که هنوز این معادن رونق پیدا نکرده بودند، این منطقه مشکلاتی مثل ناامنی و محرومیت داشت، امروز وضعیت اهالی بسیار مناسب شده است. حداقل ۶هزار تریلی در روز مواد معدنی در این منطقه جابه‌جا می‌شود و شاهدیم که اشتغال زیادی ایجاد شده است.

ناظری با اشاره به مثال دیگری در خراسان شمالی نیز گفت: در شهرستان جاجرم واقع در جنوب غربی استان خراسان شمالی نیز ابتدا کارخانه تولید آلومینیوم در یک منطقه محروم احداث شد و به‌تدریج شاهد رونق این منطقه بودیم. به این ترتیب معادن می‌توانند نقش بسیار پررنگی در توسعه مناطق محروم و کم‌برخوردار ایفا کنند.

اهمیت توجه به بازارچه‌های مرزی

چندی پیش محمدعارف ابراهیمی، رئیس خانه معدن استان کرمانشاه نیز درباره اهمیت تشکیل بازارچه‌های مرزی و برگزاری نمایشگاه‌های مشترک و روزبازارها در مناطق مرزی دو کشور همسایه اظهار کرده بود: صادرات به عراق به‌دلیل کیفیت مواد معدنی کرمانشاه و نزدیکی این استان به این کشور مرزی بسیار به‌صرفه است. استان کرمانشاه با عراق ۳۷۱ کیلومتر مرز مشترک دارد که این مهم می‌تواند یکی از ظرفیت‌های این استان مرزی باشد. او با اشاره به پیامدهای جنگ تحمیلی تصریح کرد: بعد از جنگ تحمیلی، کار اکتشاف و استخراج بسیاری از معادن در این استان تعطیل شد. به‌دلیل اینکه مین‌های زیادی در زمین وجود داشتند، حدود ۱۵ سال در این استان اکتشاف اصولی انجام نشد و کار عمرانی به تعویق افتاد.

معادن غنی کرمانشاه

رئیس خانه معدن استان کرمانشاه درباره اهمیت بافت سرزمینی کرمانشاه و ظرفیت غنی آن در ذخایر مواد معدنی گفت: کرمانشاه معادن زیادی از جمله سنگ در هرسین و اسلام‌آباد غرب، خاک صنعتی، منگنز و قیر طبیعی در قصر شیرین و گیلان غرب و چندین کارخانه سیمان، کاشی و سرامیک را در خود جای داده است. او با اشاره به اهمیت توجه به رشد فرآوری مواد معدنی تصریح کرد: اگر معادن این منطقه از کشور به فرآوری توجه کنند، به‌طور حتم شاهد رونق بیشتری در این استان خواهیم بود. البته برای این مهم به سرمایه‌گذاری گسترده‌ای نیاز داریم.

مشکلات صادرات

رئیس خانه معدن استان کرمانشاه با اشاره به مشکلات صادرات مواد معدنی در کشور تصریح کرد: در کل باید با بخش معدن مقداری مهربان‌تر برخورد کرد تا بتواند رونق پیدا کند؛ به‌طور مثال مسئولان منابع طبیعی باید با معدنکاران همکاری بهتری داشته باشند. گاهی زمین‌هایی در اختیار مرتع‌داران قرار می‌گیرد که از سوی سازمان مراتع، جنگل‌ها و آبخیزداری کشور واگذار می‌شود و از طرف دیگر زمین‌هایی در اختیار عده‌ای دیگر به‌عنوان معدنکار قرار می‌گیرد که از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت واگذار می‌شود. او تاکید کرد: باید حمایت حاکمیتی و دولتی از معدن صورت گیرد. ابراهیمی در پاسخ به این سوال که چه انتظاری از دولت دارید، تصریح کرد: به عملکرد دولت و وزارتخانه در زمینه معدن منتقد هستم. در چند سال گذشته با سیاست‌های دولت معدنکاری به‌جای توسعه به سمت افول پیش رفته است؛ از همین رو دولتمردان باید به اجرای سیاست اقتصاد مقاومتی و تسهیل شرایط تولید در بخش معدن توجه کنند. امیدوارم معاونت معدنی این مهم را مد نظر قرار دهد تا معدنکاری هر چه بیشتر رونق یابد.

کلام آخر

کارشناسان باور دارند که رونق بازارچه‌های مرزی و تشکیل بازار و نمایشگاه‌های مشترک با کشورهای همسایه مسئله مهمی است که باید مورد توجه قرار گیرد. با توسعه این بازارها می‌توان زمینه‌های توسعه صادرات را ایجاد کرد.

از آنجاکه کشورهای هم‌مرز ایران از جمله عراق، افغانستان و پاکستان هر کدام به محصول معدنی خاصی نیاز دارند، استان‌های معدنی مرزی نیز می‌توانند گزینه‌های مناسبی برای رفع نیاز این کشورها باشند و توسعه این روابط اقتصادی می‌تواند به رونق استان‌های مرزی کشور که اغلب با مشکل بیکاری و محرومیت دست به گریبان هستند، کمک کند.

یادداشت

توسعه معادن و اقتصاد پایدار

مهدی لطفی‌اصل
کارشناس و فعال معدن

برای توسعه معادن به‌منظور تاثیرگذاری بهینه آن بر اقتصاد پایدار در مرحله اول ضروری است که زیرساخت‌های لازم در راستای انجام فعالیت معدنکاری سیستماتیک و در مقیاس بزرگ اجرایی شود. زیرساخت‌های موردنیاز برای بخش معادن عبارت است از: زیرساخت راه ارتباطی، برق‌رسانی، آبرسانی، مخابرات، تهیه و دسته‌بندی داده‌های اکتشافی و... از میان این زیرساخت‌ها، توسعه زیرساخت راه ارتباطی و تهیه داده‌های اکتشافی مستند و معتبر از اهمیت بالاتری برخوردار است، چراکه حمل‌ونقل مواد معدنی استخراج‌شده از معادن و تامین خوراک موردنیاز واحدهای صنعتی فرآیند نهایی معدنکاری به‌حساب می‌آید و تلاش در راستای کاهش هزینه‌های مرتبط با این بخش به‌منظور کاهش نرخ نهایی تمام‌شده جزو مولفه‌های اقتصاد پویا به‌شمار می‌رود. همچنین از آنجایی که معادن معمولا در مناطقی کوهستانی و صعب‌العبور قرار گرفته‌اند، بنابراین در راستای دستیابی به اکتشاف و استخراج مواد معدنی با ارزش و توسعه فعالیت‌های معدنی ضرورت دارد تا به بخش ایجاد و توسعه زیرساخت راه ارتباطی معادن به‌عنوان یکی از پیش‌نیازهای اساسی توسعه بخش معدن نگریسته شود و اقدامات لازم در این‌باره که برابر قانون معادن برعهده دولت است، به مرحله اجرا درآید. همچنین با توسعه زیرساخت راه ارتباطی معادن در بیشتر موارد شاهد آن خواهیم بود که راه ارتباطی روستاهای محل وقوع معادن نیز وضعیت بسامانی پیدا کند و رفت‌وآمد در آنها برای مردم منطقه به سهولت امکان‌پذیر شود. زیرساخت تهیه داده‌های اکتشافی مستند و منطبق با استانداردهای جهانی نیز برای توسعه فعالیت‌های معدنی موثر و همچنین کاهش ریسک سرمایه‌گذاری و از بین بردن منبع فسادی به نام رانت اطلاعاتی از ضروریات توسعه پایدار بخش معدن است.

طی سال‌های گذشته، اقدامات موثری در راستای ایجاد و توسعه زیرساخت‌های معدنی انجام گرفته است. از جمله ایجاد و توسعه زیرساخت راه ارتباطی که براساس قوانین و مقررات برعهده دولت است و باید از محل اخذ حقوق دولتی، درصدی را برای توسعه زیرساخت‌های معدنی اختصاص دهد. در زمینه توسعه فعالیت‌های اکتشافی نیز براساس قانون معادن و آیین‌نامه اجرایی آن مقرر شده است که درصدی از محل اخذ حقوق دولتی به این امر اختصاص یابد. در بحث تهیه داده‌های اکتشافی، متاسفانه اقدامات موثری انجام نشده است. برای مثال، هدف اصلی طرح پهنه‌های اکتشافی کشور که از حدود ۱۰ سال پیش عملیاتی شده است، تهیه بانک اطلاعات اکتشافی با انجام عملیات اکتشافی سیستماتیک و منطبق با استانداردهای جهانی بود که در حال حاضر با مطالعه اقدامات انجام‌شده روشن است که هدف اصلی یعنی شناسایی مناطق دارای ظرفیت معدنی و تکمیل عملیات اکتشافی چهارگانه روی آنها، محقق نشده و به‌طور مشخص می‌توان گفت که طرح پهنه‌بندی اکتشافی در کشور در رسیدن به اهداف مدنظر ناموفق عمل کرده است. با مقایسه کشورهای موفق معدنی در زمینه حفاری اکتشافی انجام‌گرفته طی یک دوره زمانی ده‌ساله و انجام عملیات اکتشاف ژئوفیزیک هوابرد مشخص می‌شود که در این زمینه‌ها نیز عملکرد چندان موفقی نداشته و از بسیاری کشورهای موفق معدنی در زمینه اکتشاف عقب افتاده‌ایم. بنابراین به‌نظر می‌رسد اقدام فوری در راستای رفع عقب‌ماندگی در این زمینه باید جزو ضروریات توسعه فعالیت‌های معدنی لحاظ شود و با تهیه برنامه‌های عملیاتی کوتاه‌مدت و میان‌مدت و با استفاده از ظرفیت بخش خصوصی و دولتی در این زمینه، اقدامات موثری را حداقل طی یک دوره شش‌ساله انجام داد. شایان ذکر است که همکاری کلیه ارگان‌های دولتی و نظامی در راستای دستیابی به یک برنامه موفق اکتشافی موردنیاز است. به‌نظر می‌رسد در حال حاضر بخش خصوصی از ظرفیت لازم برای ایجاد زیرساخت‌های معدنی، به‌ویژه برای ایجاد و توسعه زیرساخت راه ارتباطی و تامین انرژی برخوردار است.

برگزاری نخستین سمپوزیوم ملی انقلاب صنعتی چهارم در صنعت فولاد با رویکرد هوش مصنوعی

اولین سمپوزیوم انقلاب صنعتی چهارم در صنعت فولاد با رویکرد هوش مصنوعی ۲۴ مهرماه ۱۴۰۲ با حضور مدیران صنعت فولاد، اساتید دانشگاه و جمعی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی در سالن همایش‌های بین‌المللی صدا و سیمای تهران برگزار شد.

به گزارش خبرنگار روابط عمومی، اغناء روحیه جستجوگری و کاوشگری مدیران صنعت فولاد کشور برای همکاری نوآوری و تسریع در توسعه راه‌حل‌هایی از طریق هوش مصنوعی، تجمیع تجربیات، برقراری ارتباط مستقیم پژوهشگران، محققین و ایجاد زمینه‌ای برای فعالیت‌های جمعی در صنعت فولاد، از جمله اهداف سمپوزیوم بود.

گزارش خبرنگار ما حاکی است، با توجه به ارائه مقاله با عنوان معدنکاری سبز، با استفاده از هوش مصنوعی در عملیات معدنکاری از سوی کارشناسان شرکت توسعه معدن فولاد خوزستان و انتخاب آن بعنوان مقاله برتر، تندیس این سمپوزیوم به سیدوحید سیدعلی مدیرعامل شرکت توسعه معادن فولاد خوزستان اهدا شد.

"آگهی مزایده عمومی"

نوبت اول

شهرداری اندیشه در نظر دارد به استناد مجوز شماره ۵/۲۶۳/د مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۱ موضوع ابلاغ بند ۳ مصوبه شماره ۱۱۹ مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۰۶ شورای اسلامی شهر اندیشه، نسبت به واگذاری امتیاز بهره‌برداری از تابلوهای تبلیغاتی سطح شهر برای مدت ۲ سال با اجاره‌بهای پایه تعیین شده از طریق مزایده عمومی به شرکت‌ها یا کانون‌های تبلیغاتی دارای مجوز فعالیت از اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی اقدام نماید.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۷/۰۲ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۷/۰۹

۱. موضوع مزایده:

امتیاز بهره‌برداری از ۸۷ عدد بیلبورد، استرابورد، پرتال، عرشه، پل‌ها و تابلوهای تبلیغاتی منصوب بر ایستگاه‌های تاکسی سطح شهر برای مدت ۲ سال با اجاره بهای پایه تعیین شده (طبق گزارش کارشناس رسمی دادگستری به شماره ۳۰۴/ب/۴۰۲ مورخ ۱۴۰۲/۰۳/۱۸)

۲. مبلغ پایه شرکت در مزایده:

مبلغ اجاره‌بهای پایه ماهیانه ۲,۳۴۰,۰۱۳,۲۰۰ ریال برای سال ۱۴۰۲ و پایه ماهیانه ۲,۸۰۸,۰۱۵,۸۴۰ ریال برای سال ۱۴۰۳ می‌باشد.

* **تبصره:** مبنای محاسبه مبلغ اجاره‌بها برای مدت زمان باقیمانده از سال دوم قرارداد (از شروع سال ۱۴۰۴)، پس از اخذ نظر کارشناس رسمی دادگستری و تایید کارفرما تعیین و در پایان سال ۱۴۰۳ به برنده مزایده اعلام می‌گردد.

۳. تضمین شرکت در مزایده:

سپرده شرکت در مزایده مبلغ ۳,۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال می‌باشد که می‌بایست تا پایان مهلت تسلیم پیشنهاد قیمت به یکی از صورت‌های ذیل به واحد دبیرخانه شهرداری تسلیم و شماره ثبت پاکت الف را دریافت نمایید.

الف) رسید بانکی واریز وجه مزبور به شماره حساب سپرده ضمانت شرکت در مزایده ۰۱۱۳۹۹۴۴۵۶۰۰۱ نزد بانک ملی شعبه شهر اندیشه کد ۲۴۱۷

ب) ضمانت‌نامه بانکی

* **تبصره ۱:** مدت اعتبار تضمین فوق می‌بایست در زمان افتتاح پیشنهادها معتبر بوده و برای سه ماه دیگر نیز قابل تمدید باشد و علاوه بر آن ضمانت‌نامه‌های بانکی باید طبق فرم‌های قابل قبول تنظیم شود.

* **تبصره ۲:** به پیشنهادهایی که سپرده شرکت در مزایده آنها به غیر از موارد فوق باشد ترتیب اثر داده نخواهد شد.

۴. مهلت و محل دریافت اسناد مزایده:

از تاریخ انتشار آگهی لغایت پایان ساعت اداری سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۰۹ و محل دریافت آن صرفا از طریق سامانه تدارکات الکترونیک دولت www.setadiran.ir می‌باشد.

۵. مهلت و محل تسلیم پیشنهادات:

متقاضیان می‌بایست تا پایان ساعت اداری روز شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۰ پیشنهاد قیمت خود را در سامانه تدارکات الکترونیک www.setadiran.ir بارگذاری نموده و اصل ضمانت‌نامه را به واحد دبیرخانه شهرداری تحویل و شماره ثبت پاکت الف دریافت نمایند.

* **تذکر:** صرفا اسناد پاکت‌های پیشنهادی (ب) و (ج) دارای امضای الکترونیکی مورد پذیرش است. در جلسه بازگشایی پاکت‌های (ب) و (ج)، اسناد فیزیکی (کاغذی) و اسناد فاقد امضای الکترونیکی به هیچ‌وجه مورد پذیرش نیست.

۶. مدارک لازم جهت دریافت اسناد مزایده:

متقاضیان جهت دریافت اسناد می‌بایست از طریق سامانه ستاد نسبت به خرید اسناد شرکت در مزایده اقدام نمایند.

۷. زمان بازگشایی پیشنهادها: روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۱ می‌باشد.

۸. شهرداری اندیشه در رد یا قبول یک یا تمام پیشنهادات بدون ذکر دلیل مختار می‌باشد.

۹. هزینه درج آگهی در روزنامه به عهده برنده مزایده می‌باشد.

شهرداری شهر اندیشه

برگزاری دهمین کنفرانس بین‌المللی استیل پرایس با موضوع فولاد و مواد اولیه با نگاهی به فولادهای پیشرفته با ارزش‌افزوده بالا در محل هتل المپیک تهران

دهمین کنفرانس بین‌المللی استیل پرایس با حضور فعالان حوزه فولاد و جمعی از مدیران شرکت‌های فولادی، با محوریت فولاد و مواد اولیه و ایجاد ارزش‌افزوده، در سالن همایش‌های هتل المپیک تهران برگزار شد.

به گزارش خبرنگار روابط‌عمومی فولاد خوزستان، در این همایش بهمن تجلی‌زاده مشاور مدیرعامل فولاد خوزستان در امور بازرگانی به عنوان سخنران و مدیر پنل جایگاه فعلی ایران در جهان در صنعت فولادهای با ارزش‌افزوده بالا، نیازسنجی برای نیاز داخل و امکان صادرات و چالش‌های پیش‌رو حضور داشتند.

تجلی‌زاده از ارزش ۲۹ میلیارد و ۶۰۰میلیون دلار تولید فولاد جهان در سال ۲۰۱۹ گفت و افزود: پیش‌بینی می‌شود این میزان در سال ۲۰۲۴ به ۴۴ میلیارد و دویست میلیون دلار برسد. میزان تولید فولاد زنگ‌نزن در جهان ۴۵ میلیون و هشتصد هزار تُن بوده است.

تولید فولادهای زنگ‌نزن شامل: کروم، مولیبدن و نیکل از منابع داخلی کشور یک مزیت نسبی به شمار می‌آید. ۹۶ درصد فولاد کشور، ساختمانی است و تنها ۴ درصد سهم فولاد با ارزش بالا می‌شود.

وی در ادامه اظهار کرد: تولید جهانی فولاد ۹/۲ تریلیون دلار از فعالیت اقتصادی جهان را شامل می‌شود و به‌عنوان ماده‌ای مهم برای حمایت از میلیون‌ها شغل در سطح بین‌المللی تبدیل شده است.

شرکت‌های فولادی باید به سمت فولاد آلیاژی و پاک بروند و مطالعات بازار فولادهای آلیاژی تکمیل شود. طرح‌های توسعه شرکت‌های فعلی و در صورت لزوم شرکت‌های جدید متناسب با طرح مطالعه بازار مشخص شود. روند این طرح‌ها (همانند ۵۵ میلیون تن فولاد) در شرکت ملی فولاد به صورت دوره‌ای پایش شود. تولید باید قابل رقابت در عرصه بین‌المللی باشد.

مشاور مدیرعامل فولاد خوزستان در امور بازرگانی در پایان گفت: پایش باید بر اساس آمایش سرزمین، محصولات تخت یا طویل، نوع و تناژ محصولات نهایی، گونه‌های فولادی و مشخص کردن محصولات با ارزش‌افزوده، فناوری و روش‌های تولید به لحاظ پایه انرژی و مسائل زیست‌محیطی (فولاد سبز) و سهم صادرات و مصرف داخل صورت گیرد.

روزگار معدن
یک شنبه
۳۰ مهر ۱۴۰۲ • ۶ربیع الثانی ۱۴۴۵ • ۲۲ اکتبر ۲۰۲۳
سال ششم • شماره ۱۱۷۴

یادداشت

گرهی بر گره‌های معدن

شهناز نوایی
دبیر اتحادیه حفاران غیرنفتی

نمی‌دانم وضع عوارض صادراتی با این تعرفه‌های بالا با چه انگیزه‌ای است، اما می‌دانم توان رقابت از دست می‌رود و کار تولید ماده معدن می‌خوابد. در حال حاضر ما برای فروش مواد معدنی مشکل داریم. خریداران سعی می‌کنند تا حد ممکن، نرخ تولیدات را کاهش دهند. از این طرف، تولیدکننده هم نمی‌تواند محصول خود را نگه دارد. باید تولیدات به‌فروش برسد تا هزینه‌ها تامین و در بسیاری از موارد هزینه‌ها سربه‌سر شود. معلوم نیست با این وضعیت پایان کار به کجا می‌رسد و به‌نظر من، به نقطه کور نزدیک می‌شویم. به‌تازگی دیدم وزیر اقتصاد گفته است تاکنون با مشکل کم‌اظهاری بهره‌برداران درباره میزان استخراج معادن روبه‌رو بوده‌ایم.معلوم است با این شرایط سخت بهره‌بردار وسوسه شود که اعداد و ارقام را نصف کند و اطلاعات نادرست بدهد تا از این طریق درآمدی برای خود حفظ کند.بخش معدن باید بتواند به مرجعی اتکا داشته باشد و به آن اطمینان کند. بهترین راهکار برای این اعتمادسازی این است که مسئولان با بخش خصوصی و نمایندگان معدنداران در اتاق بازرگانی نشست‌های مشترک برای بررسی مسائل داشته باشند.واقعیت این است که کار اقتصاد دارد به قهقرا می‌رود. از یک طرف، به‌خاطر تحریم امکان صادرات نفت از میان رفته است و از سوی دیگر، با فشار مضاعفی که بر گرده معدن وارد می‌شود، صادرات به‌کل تعطیل خواهد شد. کشور در حال حاضر صنایع پایین‌دستی برای فرآوری همه مواد معدنی ندارد و نکته دیگر این است که نمی‌دانیم ماده خام چه معنی و مفهومی دارد؟ فولاد را به هر مرحله‌ای از فرآوری برسانیم، باز به آن فولاد خام می‌گویند. تکمیل زنجیره ارزش که در برنامه هفتم توسعه موردتاکید قرار گرفته، براساس مکانیسم‌های کنترل دولتی است. استدلال اولیه این است که با وضع عوارض صادراتی می‌توان از تولید داخلی حمایت کرد، اما یک‌جا درست می‌شود و دو جای دیگر خراب خواهد شد.سیاست‌گذاران باید به این سوال پاسخ بدهند که قرار است تا کجا پیش برویم و به این منظور، باید با فعالان بخش خصوصی مشورت کنند تا از مشکلات آنها مطلع شوند.ما در همه زمینه‌های صنعت معدن با مشکلات متعددی روبه‌رو هستیم و خودمان هم مدام گره بر گره اضافه می‌کنیم. به مشکل صادرات می‌پردازیم، گرفتار زیرساخت‌ها می‌شویم، برای حل آن چاره می‌اندیشیم، حقوق دولتی ناگهان چندبرابر می‌شود و خلاصه اینکه، همین‌طور پشت‌سر هم می‌آید و به همین دلیل است که اصلا نمی‌توان از حوزه معدن توقع معجزه داشت.سرمایه‌گذاری که هزینه بالایی را در بخش معدن انجام می‌دهد، دیگر نمی‌تواند بخش‌های بعدی را ادامه دهد.به‌عقیده من، به این ترتیب نه‌تنها توان رقابت از بین می‌رود که کار کردن هم دیگر ممکن نیست و بخش معدن بیش از پیش به رکود می‌رود.باید در این زمینه فکر اساسی کرد تا جایی که داخل نیاز دارد و در بازار خریداری وجود دارد، باید محصولات را به بازار داخلی عرضه کرد، البته به‌شرط آنکه نرخ منطقی باشد تا تولیدکننده هم ضرر نکند. در حالی که تولیدکننده می‌تواند محصول خود را با نرخ بسیار بالاتری صادر کند، جلوی دستش گرفته می‌شود تا صنایع داخلی بتوانند با نرخ بسیار پایین، ماده اولیه موردنیاز خود را تامین کنند. به‌عنوان‌مثال، فرض کنید فولادساز پیشنهاد قیمتی بسیار پایینی را مطرح می‌کند که حتی هزینه اولیه تولید را هم پوشش نمی‌دهد.وقتی کار معدنی صرفه اقتصادی نداشته باشد، کار بهره‌بردار و معدندار کاهش پیدا می‌کند و این خود منجر به کمبود ماده اولیه در بازار داخلی می‌شود. مشکل ما این است که سیاست‌گذاران با این مسائل به‌شکل عادلانه برخورد نمی‌کنند. بیشتر صنایع پایین‌دستی، دولتی یا خصولتی است و به این ترتیب، دولت می‌خواهد از یک‌طرف از بهره‌بردار مالیات قابل‌توجهی بگیرد و از آن طرف، در خرید ماده معدنی کمترین مبلغ را بپردازد، در حالی که دولت اصلا نباید تعیین کند که بهره‌بردار محصول خود را کجا و به چه قیمتی به‌فروش برساند. باید اعداد و ارقام مناسب باشد، چون به این ترتیب به‌ضرر همه معدنداران است و بخش معدن بیش از پیش به دام تعطیلی و رکود می‌افتد.به‌نظرمن، نمی‌توان به زور افراد را واداشت که در زمینه خاصی کار اقتصادی انجام دهد، اشتغال ایجاد کند و ارزآوری داشته باشد.تکمیل زنجیره ارزش باید به‌شکل درست و دقیق تعریف شود. باید بدانیم فرآیند فرآوری تا کجا سوددهی دارد و آن را مبنا قرار دهیم. در این صورت، نیازی به اجبار بیرونی هم نخواهد بود و اگر معدنداری بتواند زنجیره ارزش را تکمیل کند و محصول خود را با نرخ بالاتری بفروشد، حتما این کار را با اشتیاق انجام خواهد داد.تصمیم‌گیری در این زمینه‌ها باید به‌طور همه‌جانبه باشد تا هم منافع بهره‌بردار را تامین کند و هم دولت را. به‌نظر من، این دو باید جایی به هم اطمینان کنند و حرف همدیگر را بپذیرند. به این منظور، پیشنهاد می‌کنم جلسات کارشناسی دوباره برگزار شود.فکر می‌کنم حاکمیت معدن باید به‌جای این‌گونه تصمیم‌ها کمی به فکر ایجاد اشتغال باشد تا فشار بر مردم کمتر شود. در میان این همه گرفتاری و بیکاری، این مشکلات دست‌وپاگیر که بخش تولید را نشانه گرفته، برای دولت از نظر سیاسی، اجتماعی و اقتصادی هزینه خواهد داشت.

محصولات زنجیره فولاد نباید خارج از بورس معامله شوند

معاون اجرایی انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران گفت: محصولات زنجیره فولاد نباید خارج از بورس معامله شوند؛ اما واقعیت این است که به دلیل اینکه بورس کالا توان پذیرش تمامی شرکت‌ها و محصولات را ندارد، طبیعتاً بخشی از کالا خارج از بورس معامله می‌شود.

وحید یعقوبی اظهار کرد: در حال حاضر، آمار دقیقی از میزان تولید واحدهای القایی وجود ندارد، چرا که اکثر این شرکت‌ها زیاد و کوچک هستند؛ به همین دلیل منبعی نمی‌تواند میزان تولید آنها را به صورت قطعی تأیید کند. البته براساس آمار انجمن فولاد، واحدهای القایی که نسبت به سایر شرکت‌ها بزرگ‌تر هستند،حدود ۵ میلیون تا ۵ میلیون و ۲۰۰ تن سالیانه فولاد تولید می‌کنند.

وی با بیان اینکه امروزه حدود ۷ میلیون تن ظرفیت اسمی واحدهای القایی است، گفت: از طرفی، واحدهای القایی که بازار صادراتی دارند، بسیار محدودند؛ اما بیشتر آنها شمش خود را به نوردکاران داخلی می‌فروشند و تولید آنان در داخل کشور مصرف می‌شود.معاون اجرایی انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران با اشاره به اینکه هدف عمده واحدهای القایی بازارهای داخلی است، افزود: اهمیت وجود القایی‌ها در بازارهای داخلی این است که اگر مشکلی برای این واحدها به وجود بیاید، تولید در روند نزولی قرار می‌گیرد و بر همین اساس، تولیدکنندگان بزرگ ناچار به تولید بیشتر می‌شوند که به تبع آن، توان صادرات و ارزآوری کشور کاهش می‌یابد.به گفته یعقوبی، واحدهای القایی از این جهت اهمیت دارند که با تأمین تولید داخل، فرصت را برای صادرات شرکت‌های بزرگ‌تر مهیا می‌کنند.وی با اشاره به خرید و فروش آهن اسفنجی در بازار آزاد تصریح کرد: محصولات زنجیره فولاد نباید خارج از بورس معامله شوند؛ اما واقعیت این است که به دلیل اینکه بورس کالا توان پذیرش تمامی شرکت‌ها و محصولات را ندارد، طبیعتاً بخشی از کالا خارج از بورس معامله می‌شود. البته القایی‌ها عمده آهن اسفنجی خود را از بورس کالا تأمین می‌کنند.معاون اجرایی انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران معتقد است، معاملات آهن اسفنجی در بازار آزاد را باید وزارت صمت بررسی کند؛ چرا که ممکن است برخی شرکت‌ها قراردادهایی داشته باشند که وزارت صمت آن را پذیرفته باشد.یعقوبی در پایان خاطرنشان کرد: همچنین چند سال گذشته ستادی به نام زنجیره فولاد وجود داشت که توان صادراتی، میزان تولید، عرضه و خود مصرفی شرکت‌ها زیرنظر یکی از کارگروه‌های این ستاد، نظارت می‌شد؛ اما متأسفانه در چند سال اخیر این ستاد از بین رفته و از این وضعیت، اطلاعات دقیقی حتی در سامانه بهین یاب وجود ندارد.

در گزارشی درباره وضع عوارض کاهنده بر صادرات مواد خام معدنی مطرح شد:

قانون نسبیت در مقوله صادرات

مهدی نجفی

عکس: مهدی کاوه ای

به گزارش روزگار معدن به نقل از صمت، در حالی که در برنامه هفتم توسعه رشد ۱۳درصدی بخش معدن پیش‌بینی شده است، نمایندگان مجلس در ادامه بررسی جزئیات لایحه برنامه هفتم، در مصوبه‌ای دولت را موظف کردند که نسبت به وضع عوارض کاهنده صادرات مواد خام و نیمه‌خام در طول زنجیره ارزش اقدام کند.

یعنی از یک‌سو، کشور به ارز صادراتی حاصل از مواد معدنی و افزایش سهم معدن در جی‌دی‌پی نیاز دارد و از سوی دیگر، در برنامه چشم‌انداز هفتم توسعه، بر تکمیل زنجیره ارزش و جلوگیری از صادرات مواد خام و نیمه‌خام تاکید شده است و به این ترتیب، معلوم نیست سیاست اقتصادی کشور رو به کدام سو دارد. در گزارش امروز صمت، موضوع صادرات موادمعدنی و چالش‌های آن را محور قرار داده‌ایم و از امیربیژن یثربی و کامران وکیل، ۲ تن از کارشناسان و فعال معدنی پرسیدیم که این موضوع را چگونه و از چه منظری می‌توان بررسی کرد.

تاریک و روشن عوارض صادرات

امیر بیژن یثربی، کارشناس و فعال معدنی: اگر بخواهیم پاسخ این سوال را منصفانه و علمی بدهیم و دلایلی براساس منافع ملی ارائه دهیم، نمی‌توانیم به یک پاسخ قطعی برسیم و حکم کلی صادر کنیم که این تصمیم به‌نفع بخش معدن است یا به‌ضرر آن. در واقع، آثار و نتایج این تصمیم نسبی است و باید برای هر ماده معدنی به‌صورت جداگانه موردبررسی قرار گیرد.باتوجه به اینکه کشور ما از نظر تنوع موادمعدنی، میزبان بیش از ۶۸ نوع ماده‌معدنی است، برای پاسخ به این سوال، باید هر ماده‌معدنی را به‌صورت جداگانه موردبررسی قرار داد. برای روشن‌تر شدن موضوع، به چند مثال عینی اشاره خواهم کرد.

مواد معدنی

به‌عنوان‌مثال، کشور در حال حاضر برای تامین سنگ‌آهن مگنتیت در کشور با مشکلاتی روبه‌رو است و حجم‌های روباز منابع قطعی و احتمالی سنگ‌آهن مگنتیت رو به پایان است و از آنجایی که در زمینه استخراج کانسارهای فلزی به روش زیرزمینی تجربه لازم و کافی را نداریم و به‌واسطه تحریم ماشین‌آلات حمل‌کننده و بارکننده و تجهیزات موردنیاز برای استخراج زیرزمینی یا در دسترس نیست یا ورود آنها بسیار دشوار است، هرگونه مالیات یا تعرفه بر صادرات سنگ‌آهن مگنتیت‌دار کاملا درست است. البته این کمبود علت دیگری هم دارد و نباید آن را تماما به گردن تحریم انداخت. باید در بررسی علل این اتفاق به این موضوع هم توجه کنیم زمانی که در کشور ما معدنکاری آغاز شد، اصلا به فکر آن نبودیم که در زمینه استخراج زیرزمینی هم فعالیت کنیم و بیش از ۹۰ یا ۹۵درصد کانسارهای فلزی کشور به‌صورت روباز استخراج می‌شود.اگر در زمان مناسب، بینش درازمدت داشتیم و این نیاز را درک کرده بودیم، درصدد یافتن راه‌حل مشکل برمی‌آمدیم و حتی اگر کشور تحریم بود، راه چاره‌ای را پیدا می‌کردیم.

امروزه در زمینه تامین سنگ‌آهن مگنتیت مشکل داریم و صادرات سنگ‌آهن مگنتیت جزو موارد ممنوع است یا اگر صادرات آن مجاز باشد، عوارض تعرفه‌ها و مالیات‌های زیادی برای آن وضع می‌شود که همراستای منافع ما در توسعه زنجیره فولاد است.

اما به‌عنوان‌مثال اگر مس را در نظر بگیریم، پاسخ چیز دیگری می‌شود.در علم اقتصاد مفاهیمی به نام ارزش‌افزوده و حاشیه سود وجود دارد. بر این اساس، حاشیه سود تبدیل کنسانتره حاصل از یک کانسار یا معدن مس سولفیدی به شمش کاتد زیاد نیست. به‌عبارت‌دیگر، بیشتر ارزش‌افزوده در تولید کنسانتره است و از کنسانتره به شمش ارزش‌افزوده‌ای چندانی ایجاد نمی‌کند و حتی در برخی موارد ممکن است منجر به ایجاد زیان انباشته شود.بنابراین، در چنین شرایطی منطقی نیست که بگوییم کنسانتره مس را به‌طورحتم تا انتهای زنجیره مورد فرآوری قرار دهیم و محصول نهایی را تولید کنیم. شرایطی به‌نفع ما است که کنسانتره مس را با شمش مس تهاتر و مس کاتد وارد کنیم.در برخی موارد، صادرات نوعی از ماده‌خام به‌ضرر منافع ملی است و برخی موارد به‌نفع کشور است که ماده را صادر کنیم.

اما همین فرآوری مس در کانسارهای اکسیدی متفاوت است. در این نوع از کانسارها به‌راحتی می‌توان تا انتهای فرآیند هیپ لیچینگ ادامه داد و تولید شمش را در دستور کار قرار داد، به این ترتیب، کاملا روشن است که حتی درباره یک عنصر هم شرایط نسبی است.

حال این شرایط در زمینه صنایع‌معدنی چگونه است؟ به‌عنوان‌مثال، از صنعت فولاد از آنجایی که ما منابع گازی سرشاری در اختیار داریم و میزان هزینه‌ای که صنایع گاز بر ما برای این سوخت پرداخت می‌کنند، بسیار ارزان است، بنابراین، بهتر است در حوزه فولادسازی به‌سمت تولید بریکت برویم و از تولید میلگرد صرف‌نظر کنیم، چون انرژی و برق زیادی مصرف می‌کند. پس در زنجیره ارزش فولاد هم این موضوع نسبی است و برای مثال، تولید بریکت حاشیه سود بالایی دارد، اما نباید به‌نفع ما نیست که سراغ تولید میلگرد برویم. یا ماده معدنی سلستین را در نظر بگیریم که ایران بزرگ‌ترین منابع موجود در جهان را در اختیار دارد و با اختلاف بسیار زیاد در جایگاه اول برخورداری از این ذخیره ایستاده است.

در حال حاضر ما این ماده معدنی را به‌صورت خام صادر می‌کنیم. بزرگ‌ترین مصرف‌کننده این ماده در دنیا چین، آلمان، اسپانیا، مکزیک و کره‌جنوبی است و ما این ماده معدنی را صادر می‌کنیم و کربنات استراسیوم، که یکی از محصولات نهایی سلستین است، وارد می‌کنیم.

تفاوت نرخ سلستین خام صادراتی با کربنات استرانسیوم وارداتی بسیار زیاد است و مارجین بسیار بالایی دارد، در صورتی که در مقایسه با سایر مواد معدنی برای فرآوری تبدیل سلستین به کربنات استرانسیوم طی یک فرآیند احیا یا تشویه انجام می‌گیرد و صنعتی است که چندان آب‌بر نیست. البته نیاز به انرژی دارد، اما این موضوع هم فراتر از نرم معمول نیست و جزو موادی که فرآوری آنها بسیار انرژی‌بر است، قرار نمی‌گیرد. علاوه بر این، تکنولوژی خاصی هم برای تولید آن نیاز نیست. بنابراین، منطقی است که جلوی صادرات سلستین به‌صورت خام گرفته شود و ما به‌سوی تولید ماده کربنات استرانسیم، که جزو مواد استراتژیک به‌شمار می‌رود، می‌تواند ارزش‌افزوده بسیار بالایی ایجاد کند و مغایرتی با ضوابط زیست‌محیطی ندارد، حرکت کنیم. بنابراین باز به اینجا رسیدیم که جواب این سوال نسبی است. در بسیاری از موارد، صادرات مواد خام برای برخی از موادمعدنی توجیه‌پذیر است و در برخی دیگر صادرات ماده‌خام اصلا جای دفاع ندارد. باید نیاز کشور و امکانات منطقه‌ای (منظور منطقه‌ای است که میزبان این ماده معدنی است)، سنجیده شود.

آمایش سرزمین

اگر بخواهیم به کل این مبحث از زاویه دید دیگری نگاه کنیم و به آن بپردازیم، باید این نکته را در نظر بگیریم که آمایش سرزمین اهمیت بسیار بالایی دارد.ممکن است یک ذخیره معدنی خوب یا ظرفیت بالایی از برخی مواد معدنی در استانی وجود داشته باشد، اما این استان از نظر منابع آب دچار مشکل است و به این ترتیب، تولید محصول نهایی که در انتهای زنجیره قرار دارد، ممکن است صنعتی آب‌بر باشد، مطلقا توصیه نمی‌شود. بنابراین در این زمینه هم نمی‌توانیم با استناد به اینکه تولید انتهای زنجیر منافع اقتصادی بالایی دارد، تولیدکنندگان را مجبور به ادامه فرآوری کنیم، زیرا این کار به نرخ نابودی محیط‌زیست و منابع آب تمام خواهد شد. پس ابتدا کشورها باید توان و امکانات خود را بسنجند و بعد براساس آن برنامه‌ریزی می‌کنند.

ما در کشور خشکی زندگی می‌کنیم و برخی صنایع معدنی آب‌بر هستند، بنابراین آیا لزومی دارد که تمام صنایع را حتما تا انتهای زنجیره ارزش ادامه دهیم؟ آیا به این ترتیب، داستان کشاورزی دوباره تکرار نمی‌شود.

می‌دانیم که منابع آب در این کشور محدود است و چندین سال است که با معضل خشکسالی روبه‌رو هستیم. در چنین شرایطی، آیا همچنان باید به تولید خیار پردازیم که می‌گویند هر بوته آن چیزی در حدود ۴۰ لیتر آب مصرف می‌کند؟ یا باید هندوانه بکاریم که هر یک چیزی معادل ۲۰۰ لیتر آب مصرف می‌کنند؟ اگر هر لیتر آب با نرخ جهانی محاسبه شود، هندوانه‌ای که در کشور ما تولید می‌شود، ارزان‌تر از نرخ آبی است که برای تولید آن مصرف شده است.

بنابراین باید بدانیم هر ماده معدنی در کدام استان ما قرار دارد و بعد با دیدگاه ملی و منطقه‌ای، آن را موردتجزیه و تحلیل قرار دهیم. وقتی یک ماده‌معدنی در استانی واقع شده است که فرآوری آن منابع آب منطقه صدمه می‌زند و برق و انرژی زیادی مصرف می‌کند، چه باید کرد؟ آیا باید آن معدن را به حال خود رها کرد؟ خیر. در چنین شرایطی توصیه می‌شود که بهره‌بردار باید ماده خام را صادر کند. حال برخی می‌پرسند چرا صادر کند؟ بهتر است بعد از بهره‌بری و استخراج ماده خام آن را به‌جای دیگری از این کشور بفرستد که به‌عنوان‌مثال از نظر منابع گازی برق و انرژی شرایط مطلوبی دارد و زنجیره تولید را ادامه دهد. این حرف هم اشتباه است، زیرا در این شرایط هزینه حمل به ماده معدنی اضافه می‌شود.در صورتی که قرار باشد این ماده بعد از فرآوری در داخل کشور مورد استفاده قرار گیرد، باز هزینه حمل برای رسیدن به مقصد سوم به آن اضافه می‌شود و اگر قرار باشد به خارج از کشور صادر شود، به‌عنوان‌مثال از بندر شهیدرجایی بندرعباس باز برای حمل آن هزینه دیگری به آن افزوده می‌شود. پس لزومی ندارد هر ماده معدنی که کشور ما میزبان آن است، به‌طورحتم تا آخرین مرحله فرآوری آن در کشور خودمان انجام شود.خلاصه اینکه، بعضی از مواد معدنی را باید تا انتهای زنجیره ارزش در کشور فرآوری کرد، زیرا ارزش‌افزوده‌ای ایجاد می‌کند که در مغایرت با توسعه ملی و منطقه‌ای نیست، اما برخی دیگر در مغایرت خاص با توسعه منطقه‌ای است، پس این موضوع کاملا نسبی است.

مطالعات بازار

نکته دیگری که نباید از نظر دور داشت، شناخت بازار است.

اگر ما در استانی باشیم که مشکل تامین برق، یا آب نداشته باشیم، ذخایر معدنی مناسبی در دسترس باشد و این ذخایر آلاینده نباشند و به طبیعت و محیط‌زیست آسیب وارد نیاورند و در نهایت فرآوری و تولید محصول نهایی هم آلایندگی چندانی نداشته باشد، عقل سلیم حکم می‌کند که تا انتهای زنجیره تولید را طی کنیم، اما باز هم همه این اقدامات باید در راستای مطالعات تحلیل بازار قرار گیرد. بنابراین، تصمیم‌گیری در گرو دانستن این نکته است که آیا آنچه می‌خواهیم تولید کنیم، مزیت رقابتی در بازار خارجی دارد یا خیر؟ بنابراین چنان‌که گفته شد، باز هم به نکته اول بازمی‌گردیم که نمی‌توان یک قانون را به کل جدول مندلیف تعمیم داد و قانون‌گذار و متولی بخش معدن باید به‌صورت موردی و منبع به منبع تصمیمات لازم را اتخاذ کند و به موقع اجرا بگذارد.

هرچه کمتر، بهتر

کامران وکیل، کارشناس و فعال معدنی: به‌گمان من، هیچ فعال معدنی با لغو معافیت مالیاتی و وضع عوارض ۲ درصدی بر صادرات مشکلی ندارد. مشکل اصلی اینجاست که دولت مالیات، عوارض، حقوق دولتی و دیگر مبالغی که با عناوین گوناگون از فعالان اقتصادی می‌ستاند را در جای درست خود هزینه نمی‌کند. برای مثال، در زمینه مواد معدنی علاوه بر مالیات، حقوق دولتی هم وجود دارد که مرتبا هم رو به افزایش است. اگر در واقع این وجوه اخذشده، صرف ارائه خدمت به مردم جامعه یا برای توسعه بخش معدن هزینه شود، هیچ مخالفتی را برنمی‌انگیزد، اما همان‌طور که گفته شد، اصل مشکل و گرفتاری در این بخش این است که متاسفانه با سوءمدیریت این هزینه‌ها را در جای درست و محلی که قانون مشخص کرده است، هزینه نمی‌شود.برای بیان منظور درست مانند آن است که حقوق زیادی به کارگزاری ناکارآمد پرداخت شود، اما اگر همین میزان حقوق به نیروی کارآمدی پرداخت کنم که برای مجموعه مفید است، چه کسی با آن مخالفت می‌کند؟ از اساس فعالیت اقتصادی بکارگیری نیروی کار مبرز است. متاسفانه در برخی سیاست‌های اقتصادی، تامین‌اجتماعی، توزیع ثروت و... به درستی عمل نشده، بنابراین برخی با تکیه بر این استدلال از پرداخت مالیات طفره می‌روند.تاثیرات و تبعاتروال طبیعی و منطقی این است که وقتی در کشور برنامه‌ای بلندمدتی از سوی دولت اعلام می‌شود و می‌گویند تصمیم داریم در دهه آینده به این شیوه سیاست‌گذاری کنیم، فعال اقتصادی و سرمایه‌گذاری و صاحب کارخانجات تولیدی می‌تواند برنامه‌ریزی کند و سازکار فعالیت خود را براساس آن سیاست اقتصادی تنظیم کند. به این ترتیب، تصور کنید کارخانه‌ای براساس یک توجیه فنی و اقتصادی شکل می‌گیرد و کار را آغاز می‌کند. اما در کشور ما طی این مدت بارها و بارها قوانین تغییر می‌کند، تورم افزایش می‌یابد و به‌طورکلی فضای اقتصادی امنیت ندارد. طبق مفاد قانون رفع موانع تولید نباید در دوره مشخصی، هزینه جدیدی به واحدهای اقتصادی تحمیل شود، اما از زمان تصویب این قانون تا امروز، انواع و اقسام مالیات و عوارض و هزینه‌تراشی‌های دیگر برای فعالان اقتصادی تعریف شده است، بدون اینکه بازگشتی داشته باشد.

به‌طبع این شیوه در زمینه امنیت سرمایه‌گذاری و توسعه فعالیت اثر دارد.ملاک کمی وجود ندارد که با استناد به آن دقیقا بگوییم این یک مورد چقدر اثر دارد یا در زنجیره چه تغییراتی ایجاد می‌کند یا... فقط می‌توانیم بگوییم که ایران در میان کشورهای دنیا به‌عنوان کشوری فاقد ثبات قانونی شناخته می‌شود و این از نظر جذب سرمایه‌گذار داخلی و خارجی و پیشبرد طرح‌های توسعه‌ای مقداری وقفه ایجاد می‌کند و چه‌بسا برخی را از ادامه این مسیر منصرف کند.

سخن پایانی

باتوجه به آنچه در متن گزارش خواندیم، تکمیل زنجیره ارزش باید به‌شکل درست و دقیق تعریف شود و باید بدانیم فرآیند فرآوری تا کجا سوددهی دارد و آن را مبنا قرار دهیم.

روی موج خبر

دولت برنامه‌ای برای ثبات وضعیت صادرات فولاد ندارد

یک فعال فولادی گفت: به نظر می‌رسد دولت برنامه‌ای برای صادرات فولاد ندارد و اولویت خود را بازارهای داخلی قرار داده است.

حسین بختیاری با اشاره به افزایش تقاضا در برخی محصولات بیان کرد: تقاضای خرید آهن اسفنجی در هفته‌های گذشته در بورس کالا تحت تاثیر شرایط آب و هوایی و احتمال کمبود گاز در واحدهای تولیدی، افزایش یافت که این افزایش تقاضا، رشد قیمتی در بازار را نیز به همراه داشت.

وی ادامه داد: از طرفی، با توجه به اینکه فصل سرما را در پیش داریم، احتمالاً این شرایط به قوت خود باقی بماند؛ اما به دلیل اینکه شمش فولادی افزایش قیمتی در بازار نداشت، فولادسازان و از جمله فولادهای القایی متضرر شدند و در صورتی که در هفته‌های آینده همین وضعیت تکرار شود، بعید است فولادهای القایی بتوانند به کار خود ادامه دهند؛ مگر اینکه قیمت شمش افزایش پیدا کند.

تدوین و انتشار استانداردهای ملی معدن و مواد معدنی

مدیرکل دفتر امور آزمایشگاه‌ها و خدمات فنی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور گفت: آزمایشگاه‌های این سازمان مشارکت ۳۳ درصدی در تدوین و انتشار استانداردهای ملی معدنی و مواد معدنی داشته‌اند.سهیلا نیلویل هم‌زمان با روز جهانی استاندارد امسال با شعار «استانداردها، ترازکننده میدان رقابت» از مشارکت بیش از ۲۰ درصدی اداره امور آزمایشگاه‌ها و خدمات فنی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور در تدوین استانداردهای ملی کمیته‌های آب و آبفا، محیط زیست، معدن و مواد معدنی خبر داد.

وی افزود: اداره امور آزمایشگاه‌ها و خدمات فنی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی ایران از سال ۱۳۹۴ تا پایان شهریور ماه ۱۴۰۲، در انتشار بیش از ۶۲ استاندارد ملی در ۶ کمیته تخصصی آب و آبفا، معدن و مواد معدنی، محیط زیست، فناوری نانو، اندازه‌گیری، اوزان و مقیاس‌ها و مهندسی پزشکی مشارکت داشته است.

مدیرکل دفتر امور آزمایشگاه‌ها و خدمات فنی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور عنوان کرد: اداره امور آزمایشگاه‌ها و خدمات فنی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی ایران با حضور در جلسات تخصصی و تدوین ۳۳ درصد از استانداردهای کمیته ملی معدن و مواد معدنی، ۲۰ درصد از استانداردهای ملی کمیته‌های آب و آبفا و محیط زیست گام موثری در استانداردسازی فرایندهای آزمایشگاهی و فنی و ابطال فرایندهای ناکارآمد سابق برداشته است.

نیلویل تصریح کرد: این استانداردها با حمایت و نظارت سازمان ملی استاندارد، پس از تلاش مستمر گروه‌های تخصصی متشکل از کارشناسان آزمایشگاه‌های سازمان، فعالان صنعت و دانشگاه تدوین شده است.

وی با بیان اینکه گسترش استانداردهای ملی در جهت توسعه قابلیت‌های داخلی و پیشرفت اقتصادی هر کشور لازم است، خاطرنشان کرد: این مهم جز با توجه جدی به امر استانداردسازی و تدوین استانداردهای ملی امکان‌پذیر نیست و نیازمند مشارکت بخش علمی و نهادهای حاکمیتی در امر تدوین استانداردهای ملی، به ویژه در مواردی نظیر فنون آنالیز ویژه و مرتبط با تجهیزات استراتژیک است.

احداث پروژه های نیروگاهی؛ الزام توسعه معدن و صنایع معدنی است

به گزارش روزگار معدن محمدرضا موثقی نیا در آیین آغاز عملیات اجرایی احداث نیروگاه خورشیدی چادرملو با ظرفیت ۱۰۰ مگاوات در استان یزد (خضرآباد اشکذر)، افزود:

کشور در حوزه نفت و منابع نفتی با مسائلی مواجه شد که گرایش به بهره برداری از معادن و احداث صنایع معدنی را بیش از پیش افزایش داد.

وی افزود: بنابر فرمایش مقام معظم رهبری در این حوزه آن طور که باید، خوب کار نشده است. اما برای توسعه معادن که سیاست کلی کشور بر این اصل قرار گرفته و ما به عنوان سازمان توسعه ای در این حوزه؛ خودمان را موظف می دانیم که منویات رهبری، دولت و مجلس را به بهترین نحو اجرا کنیم.

موثقی نیا اظهار داشت:

امروزه توجه به محیط زیست و بهره مندی از انرژی های تجدیدپذیر در دنیا به صورت الزام درآمده و ما نیز این مهم را پیگیری می کنیم.

رئیس هیات عامل ایمیدرو ادامه داد: برنامه احداث این نیروگاه مصداق حرکت به سمت انرژی های پاک است.

وی عنوان کرد:

خوشبختانه ایجاد نیروگاهای خورشیدی و بادی (تجدیدپذیر) در حال توسعه است. وزارت صمت و مقام عالی وزارت این موضوع را در هدفگذاری های خود قرار داده است و ما در ایمیدرو نیز پیگیر آن هستیم.

رئیس هیات عامل ایمیدرو تاکید کرد:

ایمیدرو سیاستی را حسب دستور وزیر صمت دنبال می کند که تصمیمات صنعتی و اقتصادی را از جهت گیری های سیاسی و منطقه ای دور کنیم.

وی افزود: پس از انقلاب اسلامی در حوزه های مختلف؛ توسعه صنایع رشد قابل توجهی داشته است و در ایمیدرو تلاش می کنیم که رویکرد توسعه متوازن و پایدار را دنبال کنیم.

آغاز عملیات اجرایی پروژه نیروگاه خورشیدی ۱۰۰مگاواتی چادرملو در راستای "برنامه های کلان ۱۰۰ هفته ای ایمیدرو"، صورت گرفته است. ایمیدرو طی این برنامه اقدام به پیاده سازی اهداف کلان خود می کند.

کاهش تولید جهانی فولاد ضد زنگ در سال ۲۰۲۳

داده های انجمن بین المللی فولاد ضد زنگ نشـان می دهد در سـه ماهه اول سال ۲۰۲۳، تولید جهانی فولاد ضد زنگ به ۱۳.۷ میلیون تن رسـیده اسـت. این در حالی است که میزان تولید جهانی فولاد ضد زنگ در مدت ذکر شده حدود ۵ درصد نسبت به مدت مشـابه در سال ۲۰۲۲ افت داشته اسـت. همچنین بررسی ها نشان می دهد میزان تولید جهانی فولاد ضد زنگ در سه ماهه اول سال ۲۰۲۳ در مقایسه با سه ماهه چهارم سال ۲۰۲۲، با کاهش ۳۰. درصدی همراه بوده است.

فعالان بازار اعلام کردند بیشترین کاهش تولید فولاد ضد زنگ در آسیا (به استثنای چین و کره جنوبی) در سـه ماهه اول سـال ۲۰۲۳ با ۱۶.۶ درصد نسبت به سال قبل ثبت شد.

به نقل از چندین منبع خبری، در سـه ماهه اول ۲۰۲۳ کشورهای اروپایی، از جمله اوکراین، تولید فولاد ضد زنگ را به ۱.۶۴ میلیون تن رسـاندند. این در حالی اسـت که میزان تولید فولاد ضد زنگ در سـه ماهه اول ۲۰۲۳ در کشـورهای اروپایی حدود ۱۲ درصد در مقایسـه با ژانویه تا مارس ۲۰۲۲ افت داشـته اسـت. این در حالی است که شاخص ذکر شده با افزایش ۸.۹ درصدی نسبت به سه ماه قبل همراه بوده است.

در این میان بررسـی ها نشان می دهد، شاخص تولید فولاد ضد زنگ در کشورهای اروپایی در سه ماه آخر سال ۲۰۲۲ به ۴۷۸ هزار تن رسیده که حدود ۱۶ درصد نسبت به مدت مشابه در سال قبل کاهش یافته است.

همچنین باید توجه داشـت که شاخص اعلام شده در سه ماه آخر ۲۰۲۲ با افزایش ۱۱.۵ درصدی نسبت به سه ماه قبل همراه بوده است.

همچنین معامله گران گزارش دادند در کشـورهای آسیایی، به استثنای چین و کره جنوبـی، تولید فولاد ضد زنگ در ژانویه تا مارس ۲۰۲۳ حدود ۱.۶۳ میلیون تن اعلام شد.

این در حالی است که میزان تولید فولاد ضد زنگ در کشورهای آسیایی در سه ماهه اول ۲۰۲۳ حدود ۱۶.۶ درصد نسـبت به سـال قبل و ۸ درصد نسبت به سه ماهه قبل افت داشته است..

تولید جهانی فولاد ضد زنگ در سـال ۲۰۲۲ به ۵۵.۳ میلیون تن رسـیده است که با کاهش ۵.۲ درصدی نسـبت به سـال ۲۰۲۱ همراه بوده اسـت. بررسی ها نشان می دهد در سـال ۲۰۲۲، رشـد جهانی تولید فولاد ضد زنگ در یک سال حدود ۴ درصد پیش بینی می شـد و انتظار می رفت میزان تولید جهانی فولاد ضد زنگ در این سال به ۵۸.۶ میلیون تن برسد.

تعدیل کربن و تاثیر آن بر هزینه‌ها در صنعت فولاد

مهدی نجفی

عکس: مهدی کاوه ای

بسـیاری از مشـارکت‌کنندگان بازار فولاد جهت شـرکت در نشست سـازمان «Eurometal» که روز پنجشـنبه پنجـم اکتبـر ۲۰۲۳ در کپنهـاگ دانمارک برگزار شد، گرد هم آمدند. در این نشست موضوعاتی مانند چگونگی پیاده‌سازی طرح مکانیزم تعدیل میـزان کربـن تولیدی و ریسـک‌هایی که واردکنندگان پس از رسـیدن به فاز نهایی اجرایی در این طرح با آن مواجه می‌شـوند، مورد بررسـی قرار گرفت.

دوره اجرای آزمایشی طرح مکانیزم تعدیل میزان کربـن تولیـدی اتحادیه اروپـا از اول اکتبر ۲۰۲۳ آغاز شد. خریداران کالاهای وارداتی هم‌اکنون باید اظهارنامه‌های مربوط به این طرح را برای سه ماهه چهارم سـال ۲۰۲۳ تا تاریـخ ۳۱ ژانویه ۲۰۲۴ به نهادهای تحت نظارت کمیسیون اروپا ارائه دهند.

اظهارنامه‌هـا و گواهی‌هـای مربـوط به طرح مکانیزم تعدیل میزان کربن

این اظهارنامه‌ها شـامل مقدار کل هر نوع کالای وارد شـده در سـال، میـزان کل انتشـارات کربن تولیـدی مرتبـط با کالاهـای وارداتـی، تعداد کل گواهی‌های مرتبط با مکانیـزم تعدیل میزان کربن تولیـدی اتحادیه اروپا به منظـور ارائه جهت صدور مجـوز تایید و تهیه رونوشـت از گزارش‌های تایید شده توسط نهاد بازبینی‌کننده معتبر است.

گواهی‌های مرتبط با مکانیزم تعدیل میزان کربن تولیـدی اتحادیه اروپا باید توسـط خریداران فولاد وارداتی تـا روز ۳۱ می ۲۰۲۴ ارائه شـود و میزان انتشار ثبت شـده در گواهی‌ها باید با سطح انتشار کربن اعلام شـده در اظهارنامه‌ها مطابقت داشـته باشد.

میزان کربـن تولیدی ذکر شـده در گواهی‌های مرتبط با این طرح در پایان هر سـه ماهه از سـال، باید معـادل حداقل ۸۰ درصـد آلاینده‌های تولید شده کالاهای وارداتی از ابتدای همان سال باشد.

هزینه گواهی‌ها توسط کمیسیون اروپا به صورت هفتگـی و بر اسـاس میانگین قیمت دی‌اکسـید کربن تولیدی اعلام شـده مبتنی بر سیستم مبادله انتشار کربن ارائه شده توسط اتحادیه اروپا (ETS) محاسبه می‌شود.

در همین رابطه، برخی از مشارکت‌کنندگان بازار فولاد نسبت به غیرقابل پیش‌بینی بودن هزینه‌های میزان انتشـار کربن و عدم شفافیت در مورد تعداد گواهی‌هـای موردنیاز بـرای هر واردکننـده برای پوشش کالاهای خریداری‌شده وارداتی ابراز نگرانی کردند.یکـی از معامله‌گران بـازار فولاد مطرح کرد: از لحاظ تئوری می‌توان گواهی‌های اسـتفاده نشده مرتبط با این طرح را به فروش رسـاند اما محاسبه هزینه میزان مجاز تولید کربن مبتنی بر سیسـتم مبادله انتشـار کربن ارائه شده توسط اتحادیه اروپا بسیار نوسان خواهد داشت.

وی عنـوان کرد: این واقعیت که خریدار نمی‌داند دقیقا به چه تعـداد گواهی نیاز دارد، می‌تواند تاثیر بسیار منفی بر روند واردات کالاها بگذارد و موجب افزایش هزینه‌ها شود.

آنچه مسـلم است، این اسـت که توزیع‌کنندگان خرد و مراکز ارائه‌دهنده خدمات فولاد، به سـادگی قـادر به پرداخت هزینه برای خریـد فولاد وارداتی نیسـتند. در همیـن راسـتا، یکی از فعـالان بازار فولاد اظهار داشـت: توزیع‌کننـدگان خرد و مراکز ارائه‌دهنـده خدمات فـولاد برای تامیـن نیاز خود باید بـه تامین‌کنندگان داخلی رجوع کنند و فولاد وارداتـی مورد نیاز خـود را از طریق شـرکت‌های بزرگی که قادر به پوشـش ریسک محصولات خود هستند، خریداری کنند.

اتکای خریداران به میزان انتشار گازهای گلخانه‌ای ارائه شده در اظهارنامه‌ها

نگرانـی دیگـر واردکنندگان فولاد، عـدم امکان بررسی صحت اطلاعات میزان انتشار گاز دی‌اکسید کربن برای کالاهای خریداری و ارائه شـده توسـط فروشـندگان اسـت.دانیل ماریجـوس، مدیرعامل شـرکت «PwC»، طـی ارائه کنفرانـس خود در نشسـت سـازمان «Eurometal» بیان کرد: در دوره اجرایی آزمایشـی طرح مذکور، اطلاعاتی که قرار اسـت طی سـه تا پنج دوره گزارش اولیه ارائه شود، هیچ شباهتی با میزان انتشار کربن تولید شده حقیقی ندارد.

در زمان اجرای آزمایشی این طرح (تا ۳۱ دسامبر ۲۰۲۵)، کمیسـیون اروپـا احتمالا برخـی از آمار نادرسـت را نادیده می‌گیرد و چندان سـختگیری زیـادی در این رابطـه اتخاذ نخواهد کـرد. از آغاز دوره اجـرای نهایی این طـرح (اول ژانویه ۲۰۲۶)، خریـداران در اروپا دو گزینه اصلی پیش روی خود برای تایید میزان انتشار دی‌اکسید کربن تولیدی در کالاهای خریداری شده خواهند داشت.

در مـورد اول، اطلاعات موجـود در هر اظهارنامه مرتبط با این طرح توسط فرد یا نهاد بازبینی‌کننده بررسـی می‌شود. موسسـه «Fastmarkets» در همین رابطه اعلام کرد که برای انجام چنین کاری نهادهای جدیدی باید راه‌اندازی شـوند. وی مطرح کرد: تعدادی از ایـن نهادهای مذکور تا پایان دوره آزمایشی اجرای این طرح راه‌اندازی می‌شوند و این نهادهای جدیدالتاسیس تک تک اظهاریه‌های ارائه شده را بررسی و در صورت لزوم تایید می‌کند.

همچنین تولیدکنندگان دیگر کشورهای غیرعضو اتحادیـه اروپا نیز می‌توانند نام تاسیسـات خود که قرار است در کشورهای عضو این اتحادیه راه‌اندازی شـوند (ظرفیت های فولادسازی در مورد کالاهای تولید شـده فولادی) را در مراجـع مرتبط با طرح مکانیزم تعدیل میزان کربـن تولیدی اتحادیه اروپا ثبت کننـد. هنگامی که راه‌اندازی این تاسیسـات توسـط نهادهای بازبینی کننده زیر نظر کمیسیون اروپا بررسـی و به تایید رسید، تامین‌کننده مجبور نخواهد بود دوباره مجددا این مرحله را طی کند.

مدیرعامـل شـرکت «PwC» در ایـن خصوص اظهار داشـت: اساسـا مصرف‌کننده‌ای که کالاهای مورد نیاز خـود را از یک تولیدکننده که اظهارنامه آن توسـط نهادهای ذی‌ربط تایید شـده خریداری کرده اسـت، مجبور نیسـت دوباره میزان انتشـار دی‌اکسـید کربن تولیدی از این تاسیسات خاص را به منظور تایید به این نهادها ارائه دهد.

مورد و گزینه دوم هنگامی است که تامین‌کننده نتواند اطلاعاتی در مورد میزان انتشـار دی‌اکسـید کربـن تولید شـده در کالاهای فروخته شـده در کشـورهای عضو اتحادیـه اروپا ارائه دهـد. در این شرایط خریداران مجبور خواهند شد از مقادیر پیش فرض میزان دی‌اکسید کربن تولیدی که کمیسیون اروپا آن را ارائه می‌دهد، اسـتفاده کنند. این مقادیر احتمالا در هنگام خرید کالاهای وارداتی مشـخص نخواهد بود و بـه همین دلیل این موضوع می‌تواند خریداران در اروپا را با مخاطرات جدی مواجه کند.

به گفته برخی منابع آگاه، یکی دیگر از مشکلات بالقـوه مقادیر پیش فرض میزان دی‌اکسـید کربن تولیدی، این اسـت که می‌توان آن‌ها را در سـطوح بسیار بالاتر از مقادیر واقعی انتشار دی‌اکسید کربن تولیدی در کشورهای خاص تعریف کرد.

ماریجوس خاطرنشـان کرد: یک تن فولاد تولید شـده به وسـیله روش کوره بلنـد در چین، حدود دو تا ۲/۱ تن دی‌اکسـید کربن منتشـر می‌کند. با ایـن حال، اگـر تامین‌کننده قادر بـه ارائه گزارش یا مسـتنداتی بـرای تاییـد این اطلاعات نباشـد، کمیسـیون اروپا از مقادیر پیش فرض تعیین شده یعنی سـه تن دی‌اکسـید کربن در هـر تن فولاد استفاده خواهد کرد.

ایـن بدان معناسـت که خریدار بـه جای خرید دو گواهـی برای تولید کربـن بیش از مقدار تعیین شده، باید سه گواهی برای مطابقت و پوشش میزان انتشار گازهای گلخانه‌ای خریداری کند.

لازم به ذکر اسـت که استفاده از اطلاعات مربوط به میزان انتشـار کربن که توسط نهادهای ذی‌ربط در کشـورهای غیرعضو اتحادیه اروپا ارائه می‌شود، در صورت وجـود در اظهارنامه‌هـای مرتبط با این طرح امکان‌پذیر خواهد بود.

وی در ادامـه تصریح کرد: اگر تامین‌کننده فولاد اتحادیـه اروپا مالیات تولید کربن بیشـتر از مقدار تعیین شده را در کشور خود بپردازد، این اطلاعات را می‌تـوان از مرجـع گزارش‌دهنده در آن کشـور دریافت کـرد. ناگفته نماند انجام ایـن کار فقط تا پایان سال ۲۰۲۴ بدون ارائه هیچ گونه اسناد مدللی امکان‌پذیر خواهد بود.

انتظـار می‌رود که از سـال ۲۰۲۵، کمیسـیون اروپـا فراینـدی کـم و بیـش یکپارچـه را بـرای دریافـت اطلاعات مربوط به میزان انتشـار کربن از تامین‌کنندگان غیر عضو اتحادیه اروپا ایجاد کند یا میزان این انتشـارات تولیدشده را با استفاده از ارائه مقادیر پیش‌فرض تعیین کند.

خطر برون‌سـپاری کالاهای بـا ارزش افزوده بالا در خارج از کشـورهای عضو اتحادیـه اروپادر حال حاضـر اتحادیـه اروپا بـرای محصـولات فولادی تعدادی محدودیت تجـاری از جمله طرح اقدامات ضددامپینگ برای برخـی محصولات، طرح تدابیر حفاظتـی «safeguard measures» و طـرح مکانیزم تعدیل میزان کربـن تولیدی را ارائه کرده اسـت.در حالی که فولاد وارداتی بـه اتحادیه اروپا برای تولید کالاهای سـاخته شده مشمول مقررات طرح مکانیـزم تعدیل میزان کربن تولیدی اتحادیه اروپا است، واردات محصولاتی مانند خودرو و لوازم خانگی مسـتقیما بـدون اینکه مشـمول این طرح شـوند، می‌توانند به کشـورهای عضو این اتحادیه وارد شـوند.برخی فعالان بازار فولاد نگران کسـری تولیـد بـا ارزش افـزوده بـالا در بازار کشـورهای غیرعضو اتحادیه اروپا تحت قوانین شـدیدا نظارتی این اتحادیه هستند

.مدیرعامل شـرکت «PwC» معتقد اسـت این امکان وجود دارد که به جای واردات کویل فولادی از آسـیا و فرآوری آن در کشـورهای عضو اتحادیه اروپا، بتوان سـازه‌های فولادی که مشمول پرداخت پریمیـوم، طـرح اقدامـات ضددامپینـگ و طرح مکانیزم تعدیل میزان کربـن تولیدی اتحادیه اروپا نمی‌شـوند را خریداری کرد.فرناندو اسـپادا، مدیر سـازمان «Eurometal» مطرح کرد: این مسئله بدان معناسـت که فرصت دریافـت تمام مالیات بر ارزش افزوده تعیین شـده در طرح‌های مذکور ارائه شده توسط اتحادیه اروپا از بین خواهد رفت.گفتنی است که طرح مکانیزم تعدیل میزان کربن تولیدی اتحادیه اروپا در ابتدا برای جبران هزینه‌های اضافی کـه واحدهـای تولیـدی در کشـورهای عضو این اتحادیه باید متحمل شوند، طراحی شد.

از میان برخی از ایـن هزینه‌های اضافی می‌توان به تهیه مجـوز امکان تولید کربن بیشـتر در ازای پرداخت جریمه آن و پرداخت هزینه برای جلوگیری از نشـت کربن اشـاره کرد؛ این در حالی است که هزینه اضافی پرداخت شـده برای محصولات تولید شده و مشـمول طرح مکانیزم تعدیل میزان کربن تولیدی برای آن‌ها در نظر گرفته نشده است.

هشدار در مورد کمبود مس

آژانس بین المللی انرژی در گزارشـی جدید از افزایش سـرمایه گذاری در بخش معدن خبر داد و گفت کمبود فلزات پایه باتری و سایر مواد معدنی حیاتی، بعید است مانع از گذار به اقتصاد کربن صفر شود.

این آژانس در گزارشـی که روز سه شنبه منتشر شد، گفت: سرمایه گذاری در این صنعت طی دو سال گذشته ۵۰ درصد افزایش یافته است که عمدتاً ناشی از افزایش پروژه‌های لیتیوم است و مجموعه‌ای از پروژه‌های جدید اعلام شده نشان می‌دهد که عرضه با رونق پیش بینی شده در تقاضا تا پایان دهه پیش می‌رود.

دو سـال پیش، آژانس هشـدار داد که افزایش تقاضا برای مواد معدنی حیاتی در طول انتقال انرژی، خطر کمبود شـدید مـواد خام حیاتی مانند لیتیوم، کبالت، مس و نیکل را به همراه دارد. هشـدارهای مشابهی از سوی بانک‌ها، مشاوران، بورس‌های کامودیتی و خود اسـتخراج‌کنندگان وجود داشته است، اما آژانس بین‌المللی انرژی اکنون می‌گوید که هزینه‌های هنگفت در پروژه‌های معدنی جدید به کاهش شـکاف بلندمدت بین عرضه و تقاضا کمک می‌کند.

فاتح بیرول، رئیس آژانس بین‌المللی انرژی در مصاحبه‌ای گفت: «ما پس از به صدا درآوردن زنگ خطر به وضعیت نگاه می‌کنیم و معتقدیم که دولت‌ها و شـرکت‌ها به این وضعیت نسبتاً چالش‌برانگیز واکنش نشان داده‌اند.

همه ما می‌دانیم که پروژه‌های معدنی اغلب با تاخیر مواجه می‌شـوند - مسـائل مربوط به مجوز و هزینه‌های اضافی وجود دارد -، اما تصویر از نقطه‌نظر سرمایه‌گذاری نسبتاً دلگرم‌کننده است.»

بیرول گفت، در حالی که دور از اطمینان است که همه پروژه‌های اعلام‌شده به این زودی‌ها به ثمر بنشـیند و نتیجه بخش باشد، سرمایه‌گذاری‌های اخیر نشان می‌دهد که بازارهای سرمایه کار خود را برای کمک به تحریک عرضه انجام می‌دهند. او گفت که اگر همه این پروژه‌ها را به تولید برسانند، برای برآورده کردن نزدیک به ۷۵ درصد از عرضه مورد نیاز برای برآورده کردن نیازهای طرح کربن صفر جهان در سال ۲۰۳۰ کافی است. در حالی که این رقم در گزارش سال ۲۰۲۱ حدود ۵۰ درصد بود.

در حالی که این گزارش خبر خوبی برای اقلیم و خودروسـازانی اسـت که در سال گذشته با افزایش قیمت فلزات باتری مواجه شدند، آژانس بین‌المللی انرژی همچنین گفت که تلاش‌های سیاسی برای تنوع بخشیدن به عرضه جهانی تاکنون بی‌اثر بوده است.

در مورد پالایش و فرآوری برخی از مواد اولیه، عرضه از نظر جغرافیایی متمرکزتر شـده اسـت. به عنوان مثال، ۹۰ درصد از پروژه‌های جدید پالایش نیکل که توسط آژانس بین المللی انرژی ردیابی می‌شوند در اندونزی واقع شده اند.

بررسی بازار صادراتی به آمریکای جنوبی

راساس جدیدترین شماره نشریه متال بولتن، روند قیمت محصولات تخت صادراتی به آمریکای جنوبی به دلیل ثبات قیمت‌های پیشنهادی چین، نامشخص اعلام شد.

بسیاری از پیشنهادات قیمتی کویل ورق گرم چین با گرید SS۴۰۰ در بازه ۶۱۰ تا ۶۱۵ دلار به ازای هر تن cfr برزیل و یا ۶۰۰ تا ۶۱۰ دلار به ازای هر تن cfr ساحل اقیانوس آرام شنیده شدند.

این درحالی است که قیمت‌ها وابسته به کارخانه، گرید محصول و شرایط اقتصادی متفاوت بودند.

در همین حال، قیمت اکثر کارخانه‌ها ثابت و یا با رشـد جزئی گزارش شـدند که این موضوع ناشـی از عدم رغبت فولادسـازان به قبول پیشنهاد کمتر خریداران بود. همچنین پیشنهادات قیمتی کره جنوبی در بازه قیمتی ۶۰۰ تا ۶۱۰ دلاربه ازای هر تن cfr ساحل اقیانوس آرام شنیده شدند.

ارزیابی فسـت‌مارکتز نشـان می دهد قیمت کویل ورق گرم فولادی، واردات، cfr بنادر اصلی آمریکای جنوبی در بازه ۵۸۵ تا ۶۲۵ دلار به ازای هر تن گزارش شد که این بازه قیمتی حاکی از رشـد ۵ دلاری نسـبت به هفته قبل است. این محصول در هفته گذشته با قیمت ۵۸۰ تا ۶۲۰ دلار معامله می‌شد.

از طرفی دیگر، قیمت ورق فولادی با ضخامت بالا کاهش جزئی یافت. بنا بر ارزیابی قیمت فسـت‌مارکتز، قیمت ورق فولادی با ضخامت بـالا، cfr بنادر اصلی آمریکای جنوبی در بازه ۶۳۰ تا ۶۹۰ دلار به ازای هر تن شـنیده شـد که در مقایسه با هفته پیش، افت ۱۰ دلاری نشان می‌دهد.

نرخ معامله این محصول در هفته قبل ۶۴۰ تا ۷۰۰ دلار بود.

قیمت کویل ورق سرد منطقه نیز اندکی تغییر یافت.

ارزیابی این نشـریه نشـان می دهد قیمت کویل ورق سـرد فولادی، واردات، cfr بنادر اصلی آمریکای جنوبی در روز جمعه را ۶۶۰ تا ۶۷۰ دلار به ازای هر تن نشـان می‌دهـد. بازه قیمتی ایـن محصول در هفته قبل ۶۵۰ تـا ۶۷۵ دلار به ازای هر تن اعلام شده بود.

براساس ارزیابی فسـت‌مارکتز، قیمت ورق گرم گالوانیزه، واردات، cfr بنادر اصلی آمریکای جنوبی، ۷۲۰ تا ۷۵۰ دلار به ازای هر تن بود که این بازه قیمتی نسـبت به هفته قبل بدون تغییر بود.

همچنیـن قیمت ورق گالوالوم، واردات، cfr بنادر اصلـی آمریکای جنوبی در بازه ۸۰۰ تا ۸۳۰ دلار به ازای هر تن برآورد شـد که این بازه قیمتی در مقایسـه با هفته قبل، رشـد ۱۰ دلاری نشان می‌دهد. نرخ معامله این محصول در هفته گذشته ۷۹۰ تا ۸۲۰ دلار گزارش شده بود.

ثبات قیمت بیلت و میلگرد در بازار امارات

براسـاس جدیدترین شـماره نشـریه متال بولتن، در حالی خرید محصول پس از تعطیـلات هفته گذشـته در امارات متحده عربی افزایـش یافت که قیمت میلگرد و بیلت در این کشور ثابت باقی ماند.

در بازار داخلی این کشـور، شرکت امارات استیل آرکان میلگرد تولید ماه ژوئیه را بـا قیمت ۲ هزار و ۴۵۰ درهـم (۶۶۶/۹ دلار) به ازای هر تن cpt ابوظبی و ۲هزار و ۴۵۸ درهم به ازای هر تن cpt دبی و شمال امارات (معادل ۲هزار ئ ۴۳۵ تا ۲هزار و ۴۴۳ درهم به ازای هر تن exw) در بازار عرضه کرد.

این شـرکت معاملاتی در بازه قیمتی ۲هزار و ۳۶۵ تا ۲هزار و ۳۷۳ درهم به ازای هـر تن exw انجام داد و این درحالی اسـت که کارخانه‌هـای امارات متحده عربی، میلگرد را بین ۲هزار و ۱۸۰ تا ۲هزار و ۲۲۵ درهم به فروش رساندند. براساس ارزیابی هفتگی فسـت‌مارکتز، قیمت میلگرد فولادی، بازار داخلی، exw امارات متحده عربی در بازه ۲هزار و ۱۸۰درهم تا ۲ هزار و ۳۷۳ درهم محاسبه شد. این محصول در هفته قبل بین ۲ هزار و ۲۰۰ درهم تا ۲ هزار و ۳۷۰ درهم معامله می‌شد.

واردات میلگرد

شـنیده شده اسـت که میلگرد عمان با قیمت ۲ هزار و ۲۳۵ درهم (۶۰۸ دلار) به ازای هر تن cpt به امارات متحده فروخته شد. براساس ارزیابی هفتگی فسـت‌مارکتز، قیمـت میلگرد، واردات، cfr جبل علی، امارات متحده عربی به ۶۰۸ دلار به ازای هر تن افزایش یافت. نرخ معامله این محصول در هفته گذشته ۶۰۵ دلار بود.

در همیـن حـال، یک فعال بازار اظهار داشـت: تولیدکننده عمانـی درحال انجام تعمیرات اسـت، بنابراین ممکن اسـت برای مدت کوتاهی، عرضه این کشور محدود شود و همین مساله موجب افزایش قیمت خواهد شد.

واردات بیلت

براساس گزارشات، بیلت عربستان سعودی با قیمت ۵۱۰ دلار به ازای هر تن cpt پیشنهاد شد اما هیچ معامله‌ای صورت نگرفت. در همین حال، شنیده شده است که یـک محموله بیلت ایرانی با قیمت ۴۸۵ دلار به ازای هر تن فوب بنادر جنوبی ایران فروخته شده است.

منابع بازار معتقدند که این محموله به امارات متحده عربی فروخته شده است. با در نظـر گرفتن هزینه ۲۰ تـا ۲۵ دلاری حمل‌ونقل، این قیمت معادل ۵۰۵ تا ۵۱۰ دلار به ازای هر تن cfr امارات متحده عربی است.

در همین راسـتا، بنا بر ارزیابی هفتگی فسـت‌مارکتز، قیمت بیلت فولادی، واردات، cfr جبـل علـی، امارات متحده عربی در بازه ۵۰۵ تـا ۵۱۰ دلار به ازای هر تن ثابت باقی ماند.

بر مدار جهان

راه پر فراز و نشیب تجارت جهانی کنسانتره روی

روند تجارت کنسـانتره روی بین سال‌های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲ نامتوازن بوده اسـت؛ به گونه‌ای که در سـال ۲۰۱۹، حدود ۸ درصد نسبت به سال ۲۰۱۸ کاهش داشته است و در دو سال بعـدی، روند بازار صعودی بوده و افزایش حدود ۷.۵ درصدی رخ داده است.

در سـال ۲۰۲۲، این رونـد حدود ۵ درصـد کاهش یافته اسـت. چین با وجود حجم بـالای تولید روی معدنی، به علت حجم تقاضای بسـیار زیاد، توانایی تامین بازار داخلی را ندارد. این کشـور به عنوان بزرگ‌ترین مصرف‌کننده روی در جهان، جایگاه نخسـت را بین واردکننده‌های کنسـانتره روی جهان در اختیار دارد.

فلـز روی در صنایـع مختلف به ویژه در سـاخت آلیاژها و صنعت گالوانیزاسـیون کاربردهای فراوانـی دارد. درجه ذوب پایین، سـیالیت و اسـتحکام روی موجب اسـتفاده از آن در ریخته‌گری شـده اسـت. شـکل‌پذیری و مقاومـت در برابر خوردگی این فلز، سـبب تولید ورقه‌های روی می‌شـود که از آن‌ها در صنعت ساخت‌وسـاز اسـتفاده می‌شود. همچنین در تولید باتری‌ها کاربرد دارد و در صنعت خودروسـازی به ویژه ریخته‌گری تحت فشار اسـتفاده می‌شود. از دیگر کاربردهای روی می‌توان به صنعت داروسـازی، آبـکاری فلزات و رنگ و چاپ اشاره کرد.

سـولفید روی به نـام اسـفارلیت (ZnS)، مهم‌ترین کانی معدنی روی در جهان است.

چیـن، بیشـترین تولیـد روی معدنی را در جهـان دارد و پـس از آن به ترتیب پرو، اسـترالیا، هند و آمریکا بزرگ‌ترین تولیدکننـدگان روی هسـتند. از طرفی چین به دلیل مصرف بسیار زیاد، بزرگ‌ترین واردکننده کنسانتره روی نیز به شمار مـی‌رود. توزیع تولید روی در جهان متناسـب با برخورداری کشـورها از منابـع معدنی اسـت. از آنجایی کـه بزرگ‌ترین تولیدکنندگان معدنی روی، جزو بزرگ‌ترین مصرف‌کنندگان آن به‌شـمار نمی‌روند (به جز چین)، عمدتا این کشورها جزو صادرکنندگان برتر نیز هستند.

بررسی روند تجارت کنسانتره روی طی پنج سال اخیر

روند تجارت کنسـانتره روی در بازه زمانی سـال ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲ را نشـان می‌دهد. روند تجارت کنسـانتره روی در بازه مورد بررسـی روند پر نوسانی داشته و از حدود ۱۲ میلیون و ۶۰۰ هزار تن در سال ۲۰۱۸، به حدود ۱۲ میلیون تن رسیده اسـت. ابتدا یک کاهش نسـبتا شدید در سـال ۲۰۱۹ اتفاق افتاده اسـت و سپس در سـال‌های ۲۰۲۰ و ۲۰۲۱، حدود ۸ درصد نسبت به سال قبل افزایش داشته و در این دو سال بازار کنسـانتره روی متعادل بوده است. در سال ۲۰۲۲ با تعطیلی مجدد برخی از کارخانه‌ها در چین در نتیجه افزایش کرونا در مقاطعی از سـال در این کشور، تجارت کنسانتره روی دوباره با کاهش روبه‌رو شد.

لازم به ذکر است تجارت چین در این سال‌ها روند صعودی داشـته و از ۲۳ درصد حجم تجارت جهانی در سـال ۲۰۱۸، به ۳۴.۵ درصد در سـال ۲۰۲۲ رسـیده است. در مقابل روند تجارت کره جنوبی که رتبه دوم را در واردات کنسـانتره روی به خود اختصاص داده اسـت، طی این سـال‌ها برخلاف چین کاملا نزولی بوده اسـت. کاهش تجارت کنسـانتره روی کره جنوبی در کاهش تجارت جهانی در سـال ۲۰۲۲ نسـبت به سال ۲۰۱۸ تاثیر داشته است.

بررسـی‌ها نشان می‌دهد در سـال ۲۰۲۰، تمام کشورهای برتر در حوزه واردات کنسانتره روی کاهش محسوسی نسبت به سـال ۲۰۱۹ داشتند؛ در مقابل چین، یکه‌تاز واردکنندگان کنسـانتره روی، به تنهایی سـهم ۳۱ درصـدی واردات را به دسـت گرفت و موجب افزایش حـدود ۷.۴ درصدی تجارت کنسانتره روی در سال ۲۰۲۰ نسبت به سال قبل از آن شد.

بین سـال‌های ۲۰۲۰ و ۲۰۲۱، اگرچه حجم تجارت سنگ معدن و کنسـانتره روی تغییر محسوسـی نداشت اما با توجه به نوسـانات قیمتی، ارزش تجارت این محصول ۴۹.۵ درصد رشـد پیدا کرد و از هشت میلیارد و ۲۵۰ میلیون دلار، به ۱۲ میلیـارد و ۳۰۰ میلیون دلار رسـید. تجارت سـنگ معدن و کنسـانتره روی ۰.۰۶ درصد از کل تجارت جهانی را تشکیل می‌دهد.

جایگاه کشورهای برتر دنیا در حوزه تجارت کنسانتره روی

سـهم بزرگ‌ترین صادرکنندگان و واردکنندگان کنسانتره روی را در تجـارت جهانی این ماده طی سـال‌های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲ نشان می‌دهد.

حـدود ۳۱ درصـد از سـهم واردات جهانـی متعلـق بـه کشـورهایی غیر از پنج کشـور برتر اسـت و بیش از نیمی از صادرات کنسانتره روی به پنج کشور برتر تعلق دارد. چین ۲۹ درصد از مجموع واردات کنسـانتره روی در جهان را طی پنج سـال اخیر به خود اختصاص داده است. کره جنوبی و اسپانیا بـه ترتیب با ۱۶ و ۸ درصد، به ترتیب در جایگاه دوم و سـوم واردات جهانی کنسـانتره روی قرار گرفته‌اند. واردات چین از سـال ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲، روند صعودی داشته و در سال ۲۰۲۲، به ۳۴.۵ درصد از کل واردات جهانی رسیده است.

در مقابل سـهم واردات کره جنوبی پـس از طی یک روند کاملا نزولی در سـال‌های مورد بررسـی، از ۱۷ درصد به ۱۴ درصد رسـیده اسـت. ژاپن کـه در جایگاه پنجم قـرار دارد، در پنج سـال اخیر رونـد متعادل و ثابتی داشـته و حدود ۷ درصد از سـهم واردات را به خود اختصاص داده اسـت و تنها در سـال ۲۰۲۰، با کاهش شـدید ۱۰۰ هزار تنـی (معادل ۲ درصد) روبه‌رو شده است. مابقی کشورها تقریبا روندی یکسان و متناسب با روند کلی داشته‌اند.

بزرگ‌ترین صادرکنندگان سنگ معدن و کنسانتره روی به ترتیب استرالیا، پرو، ترکیه، بولیوی و آمریکا هستند. استرالیا با میانگین دو میلیون و ۱۷۱ هزار تنی طی پنج سـال اخیر، در صدر جدول صادرکنندگان کنسـانتره روی قرار دارد و در این سـال‌ها با افزایش سهم صادرات جهانی مواجه بوده است. در سـال ۲۰۲۰، با وجود اینکه حجم صادرات استرالیا نسبت به سـال ۲۰۱۹ حدود ۴ درصد کاهش داشـت اما بیشـترین سـهم در صادرات کنسـانتره روی یعنی سهم ۲۰ درصدی را طی پنج سال اخیر به خود اختصاص داد که علت آن، کاهش شـدید صادرات سایر کشـورهای برتر در این حوزه نسبت به سال ۲۰۱۹ بود.

در مقابل کشـور پرو به علت تعطیلی معادن و کاهش حجم تولید، با کاهش ۷۵۷ هزار تنی صادرات کنسانتره روی روبه‌رو بوده است و از ۱۸ درصد سهم صادرات در سال ۲۰۱۸، به ۱۲ درصد در سال ۲۰۲۲ رسیده است. در سال ۲۰۲۱، با شاخص تمرکز بازار جهانی مشـخص شـده که صادرات سنگ معدن وکنسانتره روی توسط ۱۹ کشور انجام شده است.

روزگار معدن
یک شنبه
۳۰ مهر ۱۴۰۲ • ۶ربیع الثانی ۱۴۴۵ • ۲۲ اکتبر ۲۰۲۳
سال ششم • شماره ۱۱۷۴

یادداشت

قدم اول اصلاح کج‌روی‌ها

فرشید سلطان‌زاده
فعال صنعتی

سابقه تهیه طرح‌های جامع و تفصیلی در کشور به دهه ۴۰ شمسی برمی‌گردد که با الگوگیری از کشورهای دیگر، اولین طرح‌های جامع شهری برای شهرهای بزرگ کشور تهیه شد. پس از انقلاب و در دهه ۶۰، این طرح‌ها با اهداف و محتوای مطالعاتی جدید تحت عنوان «طرح‌های جامع یا توسعه و عمران، حوزه نفوذ و تفصیلی شهرها» تهیه و تدوین شدند. در وزارت صمت، تهیه چنین طرح‌هایی با چند دهه تاخیر همراه بود و با شکل‌گیری سازمان‌های توسعه‌ای نظیر ایدرو و نهایتا ایمیدرو، این سازمان‌ها اقدام به تدوین و راهبری طرح‌هایی برای ساماندهی وضعیت صنایع مختلف ازجمله زنجیره صنایع مواد معدنی مهم کشور کردند که معروف‌ترین آن‌ها تدوین طرح توازن در زنجیره فولاد کشور در دهه ۷۰ و در ادامه تهیه طرح جامع فولاد در سال ۱۳۸۲ بود که طبق آن شرکت ملی فولاد اقدام به اجرای طرح‌های فولادسازی در استان‌های کمتر برخوردار کشور کرد.گرچه در تهیه طرح توازن و همین‌طور طرح جامع فولاد شرکت ملی فولاد، سعی شده بود جامعیت کافی برای تدوین طرح‌های جامع و تفصیلی رعایت شود، اما واقعیت امر نشان می‌داد کاستی‌ها و نقصان‌های قابل‌توجهی در تهیه چنین طرح‌هایی وجود داشت. وجود چنین نواقصی باعث شد اولین طرح جامع معدنی کشور به معنای به‌روز آن توسط شرکت فولاد تکنیک، در سال ۱۳۹۳ برای زنجیره فولاد کشور تهیه شود. به نسخه اولیه این طرح نیز ایرادات مهمی نظیر فقدان مبنای علمی و کارشناسی برای هدف تولید ۵۵ میلیون تن فولاد در سال ۱۴۰۴ وارد بود و اینکه این طرح در برآورد تقاضای داخلی، توجه به وضعیت ذخایر معدنی و زیرساخت‌ها و ارزیابی شرایط بازارهای صادراتی، چندان موفق عمل نکرده و بیشتر ملزومات دستیابی به هدف تولید ۵۵ میلیون تن فولاد را مبنای تمام محاسبات قرار داده بود. در پایش‌های بعدی طرح جامع فولاد، به این مسائل به تدریج پرداخته شده و تشدید عواملی نظیر محدودیت دسترسی به ذخایر معدنی سنگ‌آهن و در ادامه تامین گاز و برق کافی برای صنعت انرژی‌بر فولاد، موجب شد اصلاحات عمده‌ای در برآوردها و پیش‌بینی‌های طرح انجام شده و این طرح نقشه راه مناسبی برای مواجهه با چالش‌های صنعت و هدف‌گذاری‌های توسعه‌ای، پیش روی سیاست‌گذاران این حوزه قرار دهد.در شرایطی که چنین نقشه راهی با سال‌ها ممارست، هزینه‌کرد و صرف وقت ده‌ها کارشناس و صدها خبره تهیه شده و منطقا باید مبنای تمام هدف‌گذاری‌ها در روند ارایه مجوزهای ساخت، تخصیص نهاده‌ها و هدف‌گذاری‌های سالانه و پنج‌ساله توسعه‌ای در کشور باشد، فشارهای نهادهای حاکمیتی غیردولتی و منطقه‌ای موجب شده صنعت فولاد کشور با ارایه مجوزهایی مازاد بر طرح جامع فولاد مواجه شود که در صورت اجرایی شدن، ظرفیت فولاد کشور را به بیش از ۱۰۰ میلیون تن خواهد رساند.در حال حاضر، زنجیره فولاد کشور با مشکلات عدیده‌ای از بابت کمبود مواد اولیه معدنی، تامین آب و انرژی مواجه بوده و به تدریج در حال از دست دادن مزیت‌های رقابتی خود است و ارایه مجوزهای جدید ساخت نه تنها دردی از مشکلات این صنعت دوا نمی‌کند بلکه به تشدید چالش‌های موجود، کاهش بیشتر نرخ بهره‌برداری از ظرفیت‌های نصب شده، افزایش بهای تمام شده، از دست رفتن بازارهای بین‌المللی به دلیل رشد بهای تمام شده و نهایتا ورشکستگی بخش بزرگی از صنایع فولادی کشور منجر خواهد شد.اگر دهه‌ها قبل طرح‌های استانی فولاد در موقعیت‌های جغرافیایی مناسبی اجرا نشده و یا برای شناسایی و مواجهه با چالش‌های آتی نظیر محدودیت‌های در دسترسی به منابع سنگ‌آهن و انرژی فکر نشده بود، پذیرش خطا در سیاست‌گذاری‌های توسعه‌ای شاید توجیه‌پذیر بود، اما حالا که یک دهه از تدوین طرح جامع فولاد می‌گذرد، دیگر پذیرش تکرار این خطاها امکان‌پذیر نیست.سوال مشخصی که باید مسئولان و سیاست‌گذاران دولتی نظیر سازمان برنامه و بودجه و همین‌طور مسئولان منطقه‌ای و نمایندگان قوه مقننه به آن پاسخ دهند، این است که تا کی باید صنعت و اقتصاد کشور تاوان تصمیم‌گیری‌های سلیقه‌ای و غیرکارشناسی را بدهد. طبعا قدم اول در مواجهه با این کج‌روی‌ها، پایبند بودن به نتایج طرح‌های جامع و اجرایی کردن نتایج آن‌ها در حوزه معدن و صنایع معدنی کشور که جامع‌ترین مطالعات کارشناسی در دسترس بوده، است.سازمان ایمیدرو در عمل به مسئولیت‌های تعیین شده در نقشه راه معدن و صنایع معدنی کشور و مصوبات ستاد اقتصاد مقاومتی، اقدام به تدوین طرح‌های جامع دیگری در زنجیره آلومینیوم، مس، سرب و روی، طلا و حتی زغال‌سنگ کرده است که دستاوردهای ارزشمندی در حوزه شناسایی بهینه اهداف این صنایع و ارایه راهکارهای عملیاتی رفع چالش‌های موجود، به حساب می‌آید. اگر با در اختیار داشتن نتایج این طرح‌های کارشناسی شده، باز قرار باشد که در بر همان پاشنه بچرخد و هر کس به دنبال تحقق اهداف شخصی و جناحی خود باشد، دیگر باید فاتحه حوزه معدن و صنایعمعدنی کشور و فرصت‌های موجود و در حال از دست رفتن را خواند. زمان برای اصلاح کج‌روی‌ها و اصلاح سیاست‌گذاری‌های اشتباه در حال اتمام است و اگر دیر بجنبیم، حوزه معدن و صنایع معدنی کشور نه تنها جایگزینی مناسب برای درآمدهای نفتی کشور نخواهد بود، بلکه کشور را با حجم انبوهی از صنایع و شرکت‌های ورشکسته و موج عظیمی از بیکاری، مواجه خواهد کرد.

بررسی ورود هیدروژن در فرآیند تولید شرکت صنعت فولاد شادگان

به گزارش روزگار معدن حسین کهزاد با بیان اینکه حضور رییس هیات مدیره و مدیرعامل فولاد خوزستان مایه دلگرمی بوده و پشتوانه ای برای سرعت بخشیدن به روند اجرای پروژه ها و ایجاد اشتغال پایدار است، به تشریح گزارش عملکرد فولاد شادگان در نیمه نخست سال جاری پرداخت و گفت: با امضای یک قرارداد پژوهشی، هیدروژن را جایگزین گاز طبیعی خواهیم کرد که برای نخستین بار در جهان عملیاتی می شود و ما را در زمره پیشتازان صیانت از محیط زیست و منابع هیدروکربوری قرار می دهد.وی افزود: این مهم به یمن نزدیکی مجتمع های پتروشیمی عملی گردیده تا اولین کارخانه احیا با خوراک هیدروژن را در جهان راه اندازی کنیم. کهزاد به سایر دستاوردهای بهار و تابستان ۱۴۰۲ اشاره کرد و اظهار داشت: با تولید حدود ۳۵۸ هزار تن، حدود ۱۰۰ درصد برنامه ابلاغی را محقق کردیم و با کسب ۹ هزار و ۵۰۰ میلیارد ریال سود خالص، ۱۰ درصد بیشتر از ۷ هزار و ۵۰۰ میلیارد ریال برنامه شده را به دست آوردیم. مدیرعامل شرکت صنعت فولاد شادگان محیط زیست منحصر به فرد شادگان را یکی از حساسیت های عمده شرکت برشمرد و گفت: خوشبختانه طی قراردادی با آبفا، بجای آب رودخانه از پساب تصفیه شده در فرآیند تولید استفاده خواهیم کرد. کهزاد همچنین پروژه پژوهشی تولید بریکت اسیدی از طریق بازیافت ضایعاتی مثل لجن صنعتی و گندله که در نوع خود یک پروژه نوین و انحصاری است، طراحی نرم افزار دستیار اپراتور با استفاده از هوش مصنوعی در راستای اهداف انقلاب صنعتی چهارم شرکت، احداث نیروگاه ۳۶۰ مگاواتی و ایجاد فاز ۲ فضای سبز پس از ایجاد ۱۳ هکتار در فاز اول را از دیگر دستاوردهای مهم شرکت فولاد شادگان در نیمه نخست سال جاری برشمرد.

مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان ضمن برجسته خواندن دستاوردهای یاد شده، افق ۱۴۱۰ این شرکت را رسیدن به سهم ۲۵ درصدی تولید کشور و هدف نهایی برای فولاد شادگان را تولید صادراتی و عرضه محصولات کلاس جهانی در بازارهای داخلی و خارجی دانست. امین ابراهیمی با تاکید بر اینکه در پی انجام هر پروژه باید از ارتقا کیفیت زندگی همجواران نیز اطمینان حاصل کرد، اظهار داشت: در حال حاضر ۴۰ همت پروژه در دست اجرا داریم که هر یک نرخ رشد قابل قبولی دارند و می توانند در راستای عمل به مسئولیت های اجتماعی نیز مثمر ثمر واقع شوند. وی به فرصت های سرمایه گذاری بوجود آمده در شادگان اشاره کرد و یادآور شد: خبر خوب این است که در آینده نزدیک یک سرمایه گذاری مشترک بین فولاد شادگان و عمان به انجام می رسد که نشان دهنده امنیت و جذابیت این منطقه برای سرمایه گذاری است.

انقلاب معدنی در راه طبس

امیر ساجدی

شهرستان طبس با داشتن ۷۶ درصد ذخایر زغال‌سنگ کشور، سهم قابل توجهی در تولید منطقه‌ای و ملی این ماده اولیه باارزش دارد و ظرفیت تولید واحدهای معدنی منطقه با اجرای طرح‌های توسعه‌ای در ۲ سال اخیر رو به افزایش بوده است.

اینجا بزرگترین حوضه زغال‌سنگ کک‌شو ایران است، منطقه‌ای پوشیده از خاک سیاه به وسعت ۳۰ هزار کیلومتر مربع که طبس را تبدیل به عسلویه معدنی کرده است.

معدن یکی از پیشران‌های اقتصادی و محورهای توسعه در استان خراسان جنوبی تعیین شده، بر همین اساس دولت سیزدهم به توسعه صنایع معدنی در این استان و فراهم کردن زیرساخت‌های لازم توجه ویژه داشته است.

رئیس جمهور نیز سومین سفر دور اول سفرهای استانی خود در خراسان جنوبی را از شهرستان طبس آغاز کرد و در بازدید از معادن زغال‌سنگ گفت: معادن شهرستان طبس زمینه توسعه فراوانی دارد و باید زیرساخت‌های آن تکمیل شود که اگر این منطقه و معادن آن درست توسعه پیدا کند، نیاز کشور کاملا برطرف می‌شود و نیازی به واردات نداریم و اینجا این استعداد را دارد.

آیت الله سید ابراهیم رییسی، تحقق این موضوع را منوط به ۲ شرط اساسی دانست و اظهار داشت: اول اینکه زیرساخت‌ها باید تکمیل شود و معتقدم کارگرانی که اینجا کار می‌کنند باید حقوقشان پرداخت شود و حقی از آنان ضایع نشود.

همچنین خراسان جنوبی در مهر سال ۱۴۰۰ به عنوان اولین استان اجرای طرح تحول در بخش زمین‌شناسی و اکتشاف ذخایر معدنی کشور انتخاب شد که بار دیگر ظرفیت معدنی این استان را نمایان کرد تا با تولید و تکمیل اطلاعات پایه زمین‌شناسی و اکتشافی معدن، نویدبخش افزایش سرمایه‌گذاری در بخش صنایع معدنی باشد.

غنی‌ترین و بزرگترین ناحیه زغالی ایران در طبس

پهنه وسیع خراسان جنوبی سرشار از مواد معدنی است اما شهرستان طبس در این زمینه ویژگی‌های منحصر به‌فرد دارد و حوضه زغالدار طبس با وسعتی بالغ بر ۳۰ هزار کیلومتر مربع و ذخیره اکتشافی بیش از ۷۵ میلیارد تن زغال‌سنگ کک‌شو و حرارتی، غنی‌ترین و بزرگترین ناحیه زغالی ایران محسوب می‌شود.

ناحیه پروده نیز با وسعت هزار و ۲۰۰ کیلومتر مربع و ذخیره زمین‌شناسی ۱.۱ میلیارد تن زغال‌سنگ کک‌شو یکی از چهار ناحیه زغالی طبس است که مقصد سفر خبرنگاران خراسان جنوبی در تور رسانه‌ای "راهیان پیشرفت» شد تا با همراهی فرماندار ویژه طبس، مدیرکل حوزه استاندار و روابط عمومی استانداری خراسان جنوبی و مسئول بسیج رسانه استان پیشرفت‌های این منطقه معدنی را روایت کنند.

گسل رستم که شاخه‌ای از گسل نایبند است به طول ۷۰۰ متر با شیب ۷۰ درجه، بلوک معدن را از بلوک طبس جدا و به سطح زمین نزدیک کرده از همین رو لایه‌های زغال رخنمون است. (رخنمون، اطلاعاتی از وضعیت لایه‌های زیر سطح زمین را در اختیار زمین‌شناسان قرار می‌دهد)

این گسل پنج منطقه زغالی را تشکیل داده که طول آن ۴۰ کیلومتر و عرض آن ۳۰ کیلومتر است که در هزار و ۲۰۰ کیلومتر مربع، کار اکتشاف انجام شده و ۱.۱ میلیارد تن ذخیره زمین‌شناسی قطعی دارد که شرکت زغال‌سنگ طبس برای ۴۰۰ میلیون تن طراحی اکتشاف انجام داده است.

سه هزار و ۲۰۰ نفر در سه نوبت یک شبانه‌روز و عمق ۶۵۰ متری زمین برای استخراج زغال از این منطقه مشغول به کار هستند.

تولید سالانه ۲ میلیون تن در چشم انداز پنج ساله

مدیرعامل شرکت زغال‌سنگ پروده طبس پس از این توضیحات درباره معرفی زمین‌شناسی محدوده پروده، سابقه فعالیت این شرکت را از حدود ۱۶ سال قبل یادآور شد و گفت: شرکت زغال‌سنگ پروده طبس سال ۱۳۸۶ به ثبت رسید و اولین کارگاه استخراج یک سال بعد شروع به کار کرد.

رمضان کریتی ثانی با بیان اینکه در چشم انداز شرکت تا سال ۱۴۰۷ تولید سالانه ۲ میلیون تن کنسانتره زغال‌سنگ پیش بینی شده، افزود: ذخیره پروده یک، ۶۳ میلیون تن است و در بخش‌هایی که الان تونل ایجاد شده، ۷۸ میلیون و ۴۰۰ هزار تن ذخیره وجود دارد.

وی بیان کرد: ۳۰۰ میلیون تن در پروده چهار ذخیره معدنی وجود دارد که باید استخراج و برای این کار زیرساخت‌های طبس آماده شود، سال ۱۴۰۱ حدود ۷۰۲ هزار تن استخراج داشتیم که رکورد بی سابقه در ایران بوده است.

مدیرعامل شرکت زغال‌سنگ پروده طبس گفت: امسال هم استخراج به ۶۰۵ هزار تن خواهد رسید که این کاهش به خاطر جابه‌جایی تجهیزات کارگاه مکانیزه از ابتدای مهرماه است زیرا سبب وقفه ۶ ماهه در تولید مکانیزه خواهد شد.

وی افزود: سال ۱۴۰۵ تولید به ۸۵۰ هزار تن و سال ۱۴۰۶ به یک میلیون تن می‌رسد زیرا کارگاه‌های پروده چهار وارد مدار خواهد شد.

کریتی ثانی با اعلام اینکه سال ۱۴۰۷ با پلان‌های در نظر گرفته شده به ظرفیت تولید ۲ میلیون تن کنسانتره خواهیم رسید گفت: این برنامه در صورتی محقق خواهد شد که پروده شرقی و بخشی از پروده چهار در اختیار شرکت قرار گیرد.

کمبود سه میلیون تن کنسانتره زغال برای تولید کک در کشور

وی با یادآوری اینکه ۷۶ درصد ذخایر زغال‌سنگ کشور در طبس وجود دارد ادامه داد: سالانه ۱.۸ میلیون تن تولید ملی زغال‌سنگ است که ۶۰ درصد آن معادل یک میلیون و ۱۰۰ هزار تن در طبس تولید شده از همین رو زغال‌سنگ طبس ۶۴ درصد تولید منطقه‌ای و ۳۹ درصد تولید ملی زغال را انجام داده است.

مدیرعامل شرکت زغال‌سنگ پروده طبس گفت: به ازای هر تن کک، هزار و ۴۰۰ کیلوگرم کنسانتره زغال‌سنگ نیاز است لذا چهار میلیون و ۸۳۰ هزار تن برای تولید کک در کشور زغال‌سنگ نیاز داریم در صورتی که الان تولید سالانه یک میلیون و ۸۰۰ هزار تن است.

وی افزود: برای ظرفیت کک سازی فعلی، سه میلیون تن کمبود کنسانتره زغال‌سنگ داریم و اگر یک میلیون تن هم واردات داشته باشیم باز هم نیاز به ۲ میلیون تن تولید کنسانتره در کشور وجود دارد. کریتی ثانی گفت: ۵۰ درصد تولید شمش فولاد مربوط به زغال‌سنگ است و اگر واحدهای فولاد زیان‌ده هستند از بخش زغال بوده بنابراین باید به زغال اهمیت بیشتری داده شود زیرا در سال ۱۴۰۱ فروش قیمت زغال به کک سازی‌ها ۴۰ میلیون ریال و واردات زغال ۱۶۰ میلیون ریال بوده لذا قیمت داخلی یک چهارم واردات است که اصلا پاسخگو نیست.

مدیرعامل شرکت زغال‌سنگ پروده طبس افزود: تلاش جهادی برای افزایش تولید زغال در شهرستان طبس را شاهد هستیم تا جبران تورم و قیمت پایین زغال باشد اما باید در سطح کشور قیمت زغال متعادل شود زیرا هرگونه افزایش قیمت به نفع تولیدکنندگان کک و فولاد خواهد بود چون واردات کک و زغال از خارج باعث زیان‌ده بودن شرکت‌هاست.

وی تصریح کرد: امید ما به افزایش تولید در پروده چهار بوده زیرا زغال اصلی از این پهنه اکتشافی است و سه هزار تن تجهیزات باید به عمق ۶۵۰ متری زمین منتقل شود تا بتوان استخراج را انجام داد.

کریتی ثانی گفت: با تجهیز پروده چهار، انقلابی در حوزه زغال‌سنگ طبس رخ خواهد داد و با اجرای طرح‌های توسعه در پروده یک و چهار پیش بینی می‌کنیم تا ۲ سال آینده به تعداد نیروهای موجود، اشتغال ایجاد شود.

وی اضافه کرد: در حال حاضر هم با کمبود شدید نیروی کار مواجه هستیم، ظرفیت اشتغال شهرستان را تکمیل کرده‌ایم و از سه هزار و ۲۰۰ نفر نیروی کار مشغول در زغال‌سنگ طبس ۶۰۰ نفر غیر بومی و مابقی بومی هستند.

مدیرعامل شرکت زغال‌سنگ پروده طبس با اشاره به اینکه ۹۰ درصد این نیروی کار مشمول مشاغل سخت و زیان آور هستند تصریح کرد: حتی یک ماه حقوق معوقه نداریم و کل حساب‌های معدن نیز در شهر طبس است.

وی گفت: در زمینه مسئولیت‌های اجتماعی هم ۴۰۰ میلیارد ریال به بیمارستان طبس اختصاص یافت و ۱۵۰ میلیارد ریال برای تیم هندبال شهرستان هزینه کرده‌ایم ضمن اینکه کلینیکی در مجموعه شرکت احداث شده که عموم مردم می‌توانند از آن استفاده کنند.

آغاز طرح مطالعات ۲ برابر شدن تولید کنسانتره زغال

همزمان با راه‌اندازی معدن مکانیزه زغال‌سنگ طبس در سال ۱۳۸۶ واحد کنسانتره نیز در مجاورت آن احداث شد و محصول خام معدن در این واحد فرآوری به کنسانتره سپس به کک تبدیل می‌شود که ارزش افزوده آن را به دنبال دارد.

اگرچه خبرنگاران فرصت حضور در تونل‌های اکتشافی را نداشتند اما بعد از بازدید کلی سایت معدن راهی کارخانه کنسانتره شدند تا از نزدیک مراحل تولید این محصول معدنی را هم روایت کنند.

براساس توضیحات مدیر کارخانه کنسانتره زغال‌سنگ طبس، زغال معدن وارد مخازن ۲۵۰ هزار تنی در واحد کنسانتره و آنجا ذخیره می‌شود اما اگر تولید بیشتر از این حجم باشد در بخش دیگری حدود ۱۰۰ هزار تن دپو شده تا به این شکل همیشه زغال مورد نیاز کارخانه وجود داشته باشد.

مهدی رویین تن افزود: پس از این مرحله سنگ و زغال در استوانه بسیار بزرگ جداسازی شده سپس زغال خام برای دانه بندی به اسکرین هاوس (فضای سرپوشیده) می‌رود به این ترتیب در اندازه‌های صفر تا نیم میلیمتر، نیم تا چهار میلیمتر، چهار تا ۵۰ میلیمتر جداسازی می‌شود لذا سه محصول اصلی، واسط و باطله تولید خواهد شد.

وی با بیان اینکه همه مراحل تولید زغال از عمق معدن تا بارگیری کنسانتره به شکل مکانیزه انجام می‌شود گفت: پیش از این ظرفیت تولید ۳۰۰ تن در ساعت بود که با اجرای یک سامانه بومی و هزینه کرد ۴۰۰ میلیارد ریال توانستیم ظرفیت خط تولید را به ۴۰۰ تن در ساعت افزایش دهیم و صرفه جویی ارزی را هم به دنبال داشته است. مدیر کارخانه کنسانتره زغال‌سنگ طبس با اشاره به اینکه ذوب آهن اصفهان مشتری اصلی کنسانتره زغال‌سنگ طبس است افزود: تولید سالانه ۷۰۰ هزار تن بوده که به ۸۰۰ هزار تن هم رسیده و چشم انداز شرکت ۲ میلیون تن تولید سالانه کنسانتره است که در حال انجام مطالعات آن هستیم.

وی بیان کرد: طرح مطالعاتی برای ۲ برابر کردن ظرفیت تولید کنسانتره در دولت سیزدهم شروع شد که حداقل ۲ سال زمان می‌برد تا به مرحله اجرا برسد.رویین تن به این موضوع هم اشاره کرد که از مواد اولیه وارد شده به کارخانه زغال شویی فقط ۳۰ درصد قابل استفاده و مابقی باطله است اما چون عناصر کمیابی در این مواد وجود دارد به دنبال مطالعاتی هستند که بتوانند آنها را از طریق دانش بنیان مورد استفاده قرار دهند.وی اظهار کرد: در مجموع زغال استخراجی از معادن طبس در ۲ مرحله تبدیل به کنسانتره و کک می‌شود، هرچند در هر فرآوری حجم آن کم شده اما در نهایت ارزش افزوده از ۴۰ میلیون ریال به ازای هر تن به ۱۶۰ میلیون ریال می‌رسد.به گفته مسئولان محلی از ابتدای استقرار دولت سیزدهم تاکنون بسیاری از پروژه‌های تعطیل و نیمه‌تمام در شهرستان طبس به فعالیت صد درصد رسیده است. کارخانه کُک یکی از این پروژه‌هاست که از افتخارات شهرستان طبس محسوب می‌شود و با بهره برداری از باتری‌های پنج و ۶ این کارخانه حدود ۴۵۰ هزار تن ظرفیت تولید کک در سال خواهد داشت. استان خراسان جنوبی ۱۱ شهرستان دارد و مرکز شهرستان طبس در ۲۷۰ کیلومتری غرب بیرجند است که چند استان کشور را به هم متصل می‌کند و دارای ژئوپارک جهانی است.

مدیر کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای استان یزد:

مشکلات راه‌های روستایی به‌دلیل تردد ماشین‌آلات معادن است!سال‌هاست مشکلات راه‌های روستایی گریبان‌گیر اهالی این مناطق بوده که البته این موضوع نیازمند توجه بیشتر مسئولان است. چندی پیش، فرماندار شهرستان بویراحمد با اشاره به اهمیت راه‌های روستایی گفت: «مشکلات راه روستایی، به بخش سلامت ضربه وارد می‌کند. بارها شنیده‌ایم اهالی این مناطق به دلیل نبود جاده مناسب، جان خود را از دست داده یا دچار مشکل حاد شده‌اند.» در ادامه به بررسی بیشتر این موضوع می‌پردازیم.روستاهای کشور بخش اعظم موادغذایی موردنیاز شهرها را تامین می‌کنند و در اقتصاد شهرها نیز تاثیرگذارند، اما با این وجود، مسیرهای دسترسی روستاها به مناطق شهری، به منظور حمل‌ونقل آسان محصولات تولیدی کشاورزان، با مشکلاتی مواجه است. بهبود وضعیت راه‌های روستایی می‌تواند به آبادانی این مناطق که از کانون‌های مهم تولید و ارزش‌آفرینی هر جامعه به شمار می‌روند، کمک کرده تا مسیر کشور برای دستیابی به توسعه پایدار نیز هموارتر شود.در همین زمینه، معاون فنی راه‌های روستایی اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای قم گفت: «در ۶ ماه نخست امسال ۳۵ کیلومتر روکش آسفالت و اصلاح مسیر در راه‌های روستایی و فرعی استان به اجرا درآمد.»

محمدرضا موسوی بیان کرد: «در این مدت ۱۵کیلومتر روکش آسفالت و ماسه‌آسفالت در سطح روستاهای استان قم اجرا شده است.»معاون فنی راه‌های روستایی اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای قم عنوان کرد: «طی این مدت درمجموع حدود ۲۰ کیلومتر روکش آسفالت حفاظتی و ماسه‌آسفالت در سطح راه‌های فرعی استان قم اجرا شده است.» موسوی ادامه داد: «کمبود اعتبارات یکی از مهم‌ترین موانع در بهسازی و ایمن‌سازی راه‌های فرعی و روستایی قم است.»معاون فنی راه‌های روستایی اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای قم همچنین بیان کرد: «یکی از مشکلات مهم در حوزه راه‌های روستایی و فرعی، سرقت علائم و تجهیزات نصب شده است. این موضوع مشکلاتی را برای استفاده‌کنندگان از راه و ساکنان بومی ایجاد می‌کند.»البته باید گفت در حوزه راهداری استان قم، یک هزار و ۸۰۰ کیلومتر راه شامل ۲۱۳کیلومتر آزادراه، ۲۳۲کیلومتر بزرگراه، ۱۵۴کیلومتر راه اصلی، ۱۵۰کیلومتر راه فرعی و یک‌هزار کیلومتر راه روستایی وجود دارد. استان قم دارای ۱۲۴ روستاست.راه‌های روستایی مازندران؛ ۷۸۹۸ کیلومتراسرپرست اداره نظارت بر ساخت و توسعه راه‌های روستایی اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای مازندران گفت: «در شش‌ماهه اول سال جاری، عملیات آسفالت ۱۰۵کیلومتر از راه‌های روستایی مازندران با صرف اعتباری بالغبر ۱۸۰میلیارد تومان به اجرا در آمد.»مهدی اکبری افزود: «زیرسازی و آسفالت ۶۵کیلومتر و همچنین عملیات روکش آسفالت ۴۰کیلومتر از راه‌های روستایی مازندران در ۶ماهه نخست امسال اجرایی شد.» او ادامه داد: «راه روستایی به‌عنوان قسمتی از توسعه، یکی از فعالیت‌های اداره‌کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای را تشکیل می‌دهد و شامل حفظ و نگهداری راه‌های روستایی اعم‌از زیرسازی، آسفالت، ترمیم و لکه‌گیری، روکش آسفالت، خط‌کشی راه‌های آسفالته، نصب علائم، شانه‌سازی و پاکسازی حریم راه‌های روستایی و ... است.»

تبدیل اقتصاد نفتی به اقتصاد فولادی

سال‌های اخیر شاهد افزایش سهم صنعت فولاد از تولید ناخالص داخلی و سهم ۱۳ درصدی آن در صادرات کشورمان بودیم که می تواند نشانه‌ای از تبدیل اقتصاد نفتی به اقتصاد فولادی باشد.

به گزارش روزگار معدن امروزه صادرات با کسب درآمد و رُشد اقتصادی مترادف است، صادرات می‌تواند به شکل فروش مواد خام و یا کالاهای ساخته شده باشد که بی‌شک نوع دوم ارزش افزوده بیشتری در کنار ایجاداشتغال مولّد همراه دارد.سال‌هاست که نفت خام مهمترین و اصلی ترین صادرات کشورمان محسوب می‌شود ولی اقتصاددانان بر این باورند فروش مواد خام و بویژه نفت، فروش ثروت ملی با کمترین ارزش افزوده است و صادرات کشور باید به سمت صادرات کالاهای ساخته شده، ریل گذاری شود.استان اصفهان با وجود قُطب‌های صنعتی نظیر فولاد، منسوجات، هواپیماسازی، لوازم خانگی، رنگ‌سازی و صنایع نظامی می‌تواند نقش اثرگذاری در زمینه صادرات کالاهای ساخته شده و جدا شدن کشور از اقتصاد نفتی داشته باشد.

تبدیل اقتصاد نفتی به اقتصاد فولادی

سال‌های اخیر شاهد افزایش سهم صنعت فولاد از تولید ناخالص داخلی و سهم ۱۳ درصدی آن در صادرات کشورمان بودیم که می تواند نشانه‌ای از تبدیل اقتصاد نفتی به اقتصاد فولادی باشد.کمتر آسیب دیدن صنعت فولاد از تحریم‌ها نسبت به صنعت نفت،استفاده از ظرفیت معادن داخلی، دسترسی به زیرساخت‌های مناسب تولید فولاد در کشور، بازار مطمئن و کم‌هزینه صادرات فولاد به کشورهای خاورمیانه، انرژی در دسترس، منابع محیطی و نیروی کار ارزان همگی باعث شده "تبدیل اقتصاد نفتی به اقتصاد فولادی» به عنوان یک فرصت ویژه در اقتصاد ایران معرفی شود.

درکنار مزیت‌های ایران برای توسعه صنعت فولاد و تبدیل اقتصاد نفتی به اقتصاد فولادی، محدودیت هایی نیز در این زمینه وجود دارد که مشکلات زیست‌محیطی و بیشتر بودن قیمت مواد اولیه موردنیاز صنعت فولاد در بازارهای جهانی از جمله آن هاست.

مدیرعامل فولاد مبارکه در این پیوند گفت: ما مدعی جایگزینی اقتصاد فولادی به جای اقتصاد نفتی هستیم و بر این اراده‌ایم که ایران را با فولاد ایران بسازیم و اگر طلا و نقره بعنوان فلزِ اشراف محسوب می‌شود، فولاد، فلزِ عمومِ مردم است و طبق روایات منافع آن نیز باید برای مردم باشد از این رو این واحد صنعتی در ایجاد اشتغال برای ۴۰۰ هزار نفر بصورت مستقیم و غیر مستقیم در سال‌های گذشته اقدام کرد.محمدیاسر طیب‌نیا ادامه داد: شرکت فولاد مبارکه هر سال بخشی از محصولات خود را در راستای ارتقای کیفیت، برآورده کردن نیاز ارزی و حضور در بازارهای جهانی و توسعه آن صادر می‌کند و با توجه به اعتبار کسب شده در بازار جهانی، اکنون ظرفیت و اعتبار لازم برای صادرات به بیش از ۳۸ کشور جهان را دارد.وی خاطرنشان کرد: استان اصفهان با تولید ۴۵ درصد فولاد کشور، قُطب تولید فولاد ایران است و صنعت فولاد کوشیده است که خودکفا و خودتامین باشد و امروز با بومی‌سازی ۱۰۰ هزار قطعه و تجهیزات و مواد مصرفی به داخلی‌سازی بیش از ۹۰ درصد از نیازهایش رسیده و برای رسیدن به ۹۷ درصد نیز برنامه‌ریزی‌های لازم انجام شده است.

روی موج معدن

تحقق ۱۴۹ درصدی برنامه تولید شمش در کارخانه طلای هیرد

مدیر مجتمع معدنی خراسان جنوبی از تحقق ۱۴۹ درصدی برنامه تولید شمش طلا در معدن طلای هیرد خبر داد.

علیرضا جلالیان مدیر مجتمع معدنی خراسان جنوبی با اعلام این خبر اظهار داشت: در راستای تحقق شعار سال مبنی بر (مهار تورم؛ رشد تولید) و عمل به منویات مقام معظم رهبری (مدظله العالی)، توانستیم با همت و تلاش سرمایه گذار و همکاران بخش معدن، شاهد تحقق ۱۴۹ درصدی برنامه تولید شمش در سال جاری باشیم.

وی افزود: برنامه تولید شمش در کارخانه طلای هیرد در شش ماهه نخست سال جاری ۶۶ کیلوگرم شمش بود که در این مدت ۹۸ کیلوگرم شمش تولید شده است.

ونزوئلا سراغ مشتریان نفتی قدیمی رفت

شـرکت نفت دولتی PDVSA ونزوئلا، پس از لغو موقتی تحریم‌های آمریکا، تماس با مشتریان قدیمی را آغاز کرده است.آمریکا چهارشنبه گذشته اکثر محدودیت‌ها علیه صنعت نفت ونزوئلا را به مدت شـش ماه لغو کرد. تسـهیل گسـترده تحریم‌هایی که آمریکا از سـال ۲۰۱۹ در واکنش به نتیجه انتخابات ریاسـت جمهوری ونزوئلا، وضع کرد، به این کشور آمریکای جنوبی اجازه می‌دهد تجارت نفت خود را گسترش دهد.

مجوزی که از سوی اداره کنترل دارایی‌های خارجی وزارت خزانه داری آمریکا صادر شـده اسـت، با هدف تشـویق ونزوئلا به برگزاری انتخابات ریاست جمهوری منصفانه در سـال آینده بوده اسـت. اما انتظار نمـی‌رود در نتیجه این معافیـت موقتی، تولید نفـت ونزوئلا به میزان قابل توجهـی افزایش پیدا کند یا صادرات این کشـور افزایش چشمگیری داشته باشد.

بـه گفته منابع آگاه، واحد بازرگانی PDVSA، بسـیاری از کارکنان ماهر خود را از دست داده و معامله‌گران نفتی به دلیل حقوق‌های پایین، این شرکت را ترک کرده‌اند. این سـرمایه انسانی از دست رفته، به معنای آن است که مذاکرات جدید ممکن است زمـان ببـرد یا قراردادهای صادراتی معدودی را در فرصت شـش ماهـه این مجوز، به همراه داشته باشد.میانگین تولید نفت در ونزوئلا، ۷۸۰ هزار بشکه در روز است و تغییر مجوز می‌تواند با کاهش واسـطه‌هایی که نفت ونزوئلا را با تخفیف به مشتریان آسیایی می‌فروشند، حداقل به افزایش جریان نقدی شرکت PDVSA کمک کند.

ونزوئلا تحت مجوز اخیر آمریکا، می‌تواند اکنون پرداخت‌های مستقیم را برای کالاها و خدماتش، دریافت کند. محدودیت‌هایی که آمریکا برای مبادلات مالی وضع کرده بود، درآمد شرکت PDVSA و زیرمجموعه‌هایش از فروش را کاهش داده بود و این شرکت تنها می‌توانست محموله‌ها را برای بازپرداخت بدهی، صادر کند. همه تحریم‌های آمریکا علیه شـرکت PDVSA، لغو نشده است.درآمد این شـرکت در چهار سال گذشته به دلیل تحریم‌ها، محدود شده است. از آنجا که مشتریان قدیمی به دلیل تحریم‌ها، قادر به تجارت با این شرکت نبودند، شرکت PDVSA ناچار بود نفت خود را به گروهی از واسطه ها بفروشـد که محموله‌ها را با تخفیف‌های سنگین، معامله می‌کردند.از نوامبر که واشـنگتن به شـرکت شـورون اجازه داد جوینت ونچرهایش با شرکت PDVSA را توسـعه دهد و نفـت ونزوئلا را به آمریکا صادر کند، ایـن توافق و چند توافق دیگر، تنها دسترسـی شـرکت PDVSA به بازارهای غربی را فراهم کرده است. با این حال، توافق‌هـای مذکور به قراردادهای بازپرداخت بدهی محدود بوده و نقدینگی چندانی به دست شرکت PDVSA نرسید.

اتمام بزرگ‌ترین طرح آبرسانی شرق کشور در گرو اعتبارات

آیا سیستان و بلوچستان از تنش آبی رهایی می‌یابد؟

مهدی کاوه‌ای

به گزارش روزگار معدن در حالی که خشکسـالی بیش از دو دهه امان مردم سیسـتان وبلوچسـتان را بریـده اسـت، همچنان اتمـام بزرگ‌ترین پروژه آبرسانی شرق کشور تحت عنوان «جهاد آبرسانی» نیازمند تأمین اعتبار است.

پـروژه جهـاد آبرسـانی وزارت نیـرو، از جملـه طرح‌های ملـی و مهم در حوزه تأمیـن آب پایدار بـرای مناطق محروم به شـمار می‌آیـد که در ۳۱ استان کشور به اجرا در آمده است.

«جهاد آبرسانی»، پروژه‌ای چهار ساله است که از ابتدای سـال ۱۴۰۱ وارد فاز عملیاتی شد و پس از ۱۵ ماه مجموعاً حدود ۴۰ درصد پیشـرفت داشته است.

اجـرای کامـل ایـن پـروژه، می‌تواند عـلاوه بر تأمین آب سـالم روستاها در کشـور، بخش زیادی از مشـکلات ایـن مناطـق را مرتفع سـاخته و از مهاجرت‌هایی که به خاطر کم آبی به حاشیه شهرها در حال انجام است، جلوگیری کند.

▣ افزایش روستاهای هدف

در آخریـن روزهای سـال ۱۴۰۱ و در بررسـی قانون بودجه، نمایندگان مجلس شـورای اسـلامی سـازمان برنامه‌وبودجـه را مکلف کردند در سـال ۱۴۰۲ اعتبارات تأسیسـات آبرسانی در روستاهای بـالای ۲۰ خانوار کشـور را بر اسـاس اعلام وزارت نیرو تأمین کنند.

اگرچه هدف‌گـذاری ابتدایی طـرح بزرگ جهاد آبرسانی برای ورود به ۱۰ هزار روستای دارای تنش آبی بود، اما به دنبال سـرعت بالای اجرای پروژه‌ها در سـال اول اجرای این طرح و با نظر مثبت هیئت دولت، تعداد روستاهای هدف این پروژه به ۱۶ هزار روستا افزایش یافت.

در میان استان‌های ایران، سیستان و بلوچستان با هزار و ۷۵۱ روستا بیشترین تعداد روستاهای هدف را در قالب این طرح به خود اختصاص داده است.

به‌هرحال جهاد آبرسانی طرحی برای رساندن آب به روستاهایی اسـت که یا فاقد آب سالم بهداشتی هسـتند یا نیازمند بازنگری در تأسیسات آبرسانی. طرحی که به وسـعت روسـتاهای ایران برای رفع تشـنگی آن‌هـا تدوین و اجـرا شـده و در صورت تخصیـص به‌موقـع اعتبارات و عدم وجود مشـکل در رونـد اجرا، پیش‌بینی می‌شـود تـا پایان دولت سیزدهم شاخص برخورداری از آب شرب روستایی به ۸۰ درصد برسد.

یکـی از بزرگ‌تریـن دغدغه‌ها در حـال حاضر، تغییر اقلیم و کاهش نزولات آسمانی در استان‌های مختلف اسـت که منجر به کاهش منابع تأمین آب سطحی و زیر زمینی شده است.

هر چند پیوسته تأکید می‌شود با رعایت مدیریت مصـرف، همگام بـا اجـرای پروژه‌های آبرسـانی، می‌توان به مشـکلات تأمین آب فائق آمد، اما نباید فراموش کرد که اگر کارها به‌موازات هم پیش نرود نمی‌توان به نتایج آن امیدوار بود.

روایـت تنش آبی سیسـتان و بلوچسـتان قصه پر غصه‌ای اسـت که خشکسـالی و کـم آبی بیش از دو دهـه آن علاوه بـر اینکه امـان مردمانش را بریده و رس زمین‌هایشـان را کشـیده، اهالی این دیار را بـا ریزگردهای حاصل از بادهای ۱۲۰ روزه، دسـت‌وپنجه نرم کـردن با بیماری‌هـای عفونی و تنفسی مواجه کرده است.

خشک‌شـدن دریاچه هامون سال‌هاسـت که به یـک معضل مهم زیسـت‌محیطی بـرای منطقه و شاید دنیا تبدیل شـده است و متأسفانه این روزها شـرایط زندگی در سیسـتان و بلوچستان به دلیل تبعات ناشـی از این خشکسـالی بسیار سخت‌تر از گذشـته شـده و مردمان این منطقـه با معضلاتی همچـون آلودگی هوا، بیماری‌هـای قلبی و ریوی، بیکاری، مهاجرت و حاشیه‌نشـینی روبه‌رو هستند علاوه بر همه این مسـائل کاهش میزان بارش‌ها و همچنین قطع‌شدن آب ورودی رودخانه هیرمند از سـمت افغانستان مشکل بی آبی مردم این خطه را تشدید کرده است.

برای خـروج از این وضعیت در طول سـال‌های اخیـر نسـخه‌های فراوانـی توسـط مسـئولان و کارشناسـان امر برای پیچیده شد که برخی از آنها در همان ابتدای امر با شکسـت مواجه شد و برخی نظیر آبرسانی سقایی با مشکلات فراوان هنوز انجام می‌شود.

امـا میان تمامـی این طرح‌ها بـا روی کار آمدن دولت سـیزدهم و نـگاه ویژه رئیس‌جمهـور برای حـل این معضل عزم‌ها جـزم و اجرای طرح عظیم جهاد آبرسـانی باقوت هر چه بیشتر در دستور کار قـرار گرفت و ضعف‌ها و کاسـتی‌های بر جامانده از دولت‌های قبل شتاب بیشتری برداشت تا کورسوی امید در دل مردم سیستان و بلوچستان روشن شود.

برای انجـام چنین طرح عظیمی که در نوع خود بزرگ‌تریـن پروژه آبرسـانی در تاریخ سیسـتان و بلوچسـتان به شـمار می‌رود علاوه بر پیگیری‌های وزارت نیرو، سـپاه پاسـداران انقلاب اسـلامی هم پادررکاب گذاشـت تا با اجرای طرح جهاد آبرسانی بتواند آب آشـامیدنی و سالم را به یک هزار و ۷۵۱ روسـتا برساند و مردمان تشنه این خطه که سال‌ها با معضل کم آبی و بی‌آبی دسـت‌وپنجه نرم کرده را سیراب کنند. آبرسانی به روستاهای فاقد تأسیسات و رفع تنش آبی با اجرای طرح جهاد آبرسانی

مدیرعامـل شـرکت آب و فاضلاب سیسـتان و بلوچسـتان گفت: در راسـتای اجرای منویات مقام معظم رهبـری و به‌منظور رفع محرومیت و ارتقای شـاخص بهره‌مندی از آب شـرب در سطح کشور، جهاد آبرسـانی بنا بر تأکید مقـام عالی وزارت نیرو تشـکیل شـد تا در راسـتای آن روسـتاهای فاقد تأسیسات و یا دچار تنش آبی آبرسانی شوند.

علیرضا قاسـمی در گفتگو با خبرنگار مهر، افزود: به‌منظور آبرسانی و رفع تنش آبی از تعداد یک هزار و ۷۵۱ روسـتا با جمعیت ۵۵۴ هزار در سیستان و بلوچسـتان مطالعه و برای اجرای عملیات آبرسانی با مشارکت قرارگاه امام حسن مجتبی (ع) به مبلغ برآورد چهـار هـزار و ۸۳۰ میلیارد تومـان انعقاد قرارداد شده تا در مدت ۳۰ ماه انجام شود.

وی با بیان اینکه در سیستان و بلوچستان نیروی زمینی سـپاه قدس، نماینده قرارگاه بوده و عملیات اجرای طرح جهاد آبرسـانی را برعهده گرفته است، ادامه داد: این طرح بزرگ‌ترین پروژه آبرسانی استان از لحـاظ حجم عملیـات و مبلغ برآورد محسـوب می‌شود که اعتبار سال ۱۴۰۱ این پروژه حدود هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان از محل تهاتر نفت بود.

ایـن مقام مسـئول اظهـار کرد: حجـم عملیات اجرایی طرح محرومیت‌زدایی شـامل تهیه، حمل و اجـرای خطوط انتقال با انواع لولـه به اقطار ۹۰ تا هزار و ۴۰۰ میلیمتر به طول هزار و ۵۵۱ کیلومتر، تهیه، حمل و اجرای شـبکه توزیع بـا انواع لوله به اقطـار ۷۵ تـا ۴۰۰ میلیمتر به طول هـزار و ۹۴۰ کیلومتـر، احـداث ۱۱۷ باب مخازن بتـن زمینی همـراه با دیوارکشـی به حجـم کلـی ۱۵ هزار و ۵۴۵۰ مترمکعب و احداث ۵۰ باب ایسـتگاه پمپاژ با ظرفیت سـه هـزار و ۳۵۴ لیتـر در ثانیه همراه دیوارکشی است.

▣ طرح‌های اولویت‌دار

به گفته وی، بر اسـاس برنامه‌ریزی انجام شـده، مقرر شـد آبرسـانی به ۵۰۰ روسـتای سیستان و بلوچستان در قالب طرح جهاد آبرسانی با مشارکت گروه‌های جهادی و خیرین آبرسان اجرا شود که به ایـن منظور تفاهم‌نامه برای ۱۲۵ روسـتا امضا و به شـرکت مهندسـی آب و فاضلاب کشور برای ابلاغ ارسال است.

قاسـمی تصریـح کـرد: در اجرای طـرح جهاد آبرسـانی، برخـی از طرح‌هـا دارای اولویت بودند کـه از جمله آنها می‌توان به مجتمع سیسـتان ۸۵ روستا شامل شبکه توزیع، خطوط انتقال آب خام و خطوط انتقـال به زون‌های ۱ و ۲، مجتمع منزلاب ۴۸ روسـتا شـامل شـبکه توزیع، خطوط انتقال، مخـازن و ایسـتگاه پمپاژ، مجتمع چـاه احمد ۳۵ روسـتا شـامل خطوط انتقال، اتاقک سـر چاهی و مخزن ذخیره، مجتمع حومه خاش ۸۳ روستا شامل خطوط انتقال و شبکه توزیع، مجتمع دشت سراوان ۲۳ روسـتا شامل شـبکه توزیع، مجتمع دامن ۲۷ روستا شامل خطوط انتقال و شبکه توزیع، مجتمع زیر مجموعه سد پیشین ۱۴۷ روستا شامل خطوط انتقال، مخازن ذخیره و شبکه‌های توزیع و مجتمع نکمبکان شش روستا شامل خطوط انتقال و شبکه توزیع اشاره کرد.

وی خاطرنشـان کرد: تاکنون بـرای تحقق طرح جهـاد آبرسـانی، اجـرای خطوط انتقال و شـبکه توزیع برای بیش از ۱۰۶ روسـتا، خرید هزار و ۳۰۰ کیلومتر لوله توسـط قرارگاه، اجرای ۳۵۹ کیلومتر خطوط انتقال، اجرای ۸۲۱ کیلومتر شـبکه توزیع و در مجموع هزار و ۱۷۱ کیلومتر لوله‌گذاری انجام شده است. روستای جدید در طرح ملی مجتمع‌های آبرسانی روستایی

مدیرعامـل شـرکت آب و فاضلاب سیسـتان و بلوچستان گفت: طرح ملی آبرسانی روستایی برای این اسـتان در سال ۱۳۹۴ با تعداد دو هزار و ۱۲۴ روسـتا ابلاغ و پیرو سفر وزیر نیرو مقرر شد به این طرح، ۵۹۹ روسـتای فاقد بـالای ۲۰ خانوار اضافه شود که جمعیت تحت پوشش روستاها، ۱۲۴ هزار نفر بر اسـاس آمار سـال ۹۵ بوده و نیازمند حجم عملیاتی معادل دو هزار و ۶۵۸ کیلومتر خط انتقال و شبکه توزیع است.

وی بیـان کرد: بر اسـاس آخرین جلسـه در ۲۷ شـهریورماه سـال جاری، فهرسـت ۵۹۹ روسـتا مورد تأیید شـرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور قرار گرفت، در این فهرسـت مجتمع‌های آبرسانی شـاخص از جمله مجتمع بم پشـت، آهوران، چاه رحمان سـرجنگل، فنوج، شهری کور (مهرستان و سـرباز) و تعدادی از پروژه‌های تک روسـتایی قرار دارند.

▣ تأثیر طرح جهاد آبرسانی در شاخص آب شرب روستایی

قاسـمی تأکیـد کرد: آبرسـانی به هـزار و ۷۵۱ روستای طرح محرومیت‌زدایی با جمعیت ۵۵۴ هزار نفر با تأثیر ۱۲ درصد، آبرسـانی به ۵۰۰ روسـتای طرح خیرین آبرسـان با جمعیـت ۱۰۱ هزار نفر با تأثیر سـه درصد و آبرسانی به ۵۹۹ روستای جدید طرح ملی آبرسـانی روستایی با جمعیت ۱۲۴ هزار نفر با تأثیر ۷.۵ درصد از دستاوردهای اجرای طرح جهاد آبرسانی در شاخص آب شرب روستایی است.

▣ اجرای کامـل جهاد آبرسـانی در انتظار تخصیص به‌موقع اعتبارات

وی خاطرنشان کرد: قرارداد طرح جهاد آبرسانی استان با اعتبار چهار میلیارد و ۸۳۰ میلیارد تومان به امضا رسیده و مدت قرارداد نیز سی ماه در حدود ۲.۵ سال است.

قاسـمی اضافه کـرد: بنابراین در مفـاد قرارداد هم اعلام شـده کـه هزینه اجرای این پـروژه باید از محل اعتبارات عمرانی باشـد؛ امـا تاکنون مبلغ تخصیـص اعتباری که مدیریت و بودجه کشـور از محـل اعتبـارات محرومیت‌زدایی به اسـتان اعلام کـرده، تخصیـص ۶۲۰ میلیـارد تومـان در طی دو سـال ۱۴۰۱ و ۱۴۰۳ اسـت که ایـن میزان به نسـبت کل مبلغ قرارداد بسـیار ناچیز بوده و باید بر اسـاس برنامه‌ریزی صورت‌گرفته، سالانه هزار و ۹۲۰ میلیارد تومان اعتبـار به این پروژه تخصیص داده شود تا هرچه زودتر شاهد به سرانجام رسیدن آن باشـیم.این مقام مسئول تأکید کرد: با توجه به محدود بودن اعتبارات، باید سـازمان برنامه‌وبودجه کشور موظف شـود تا اعتبارات موردنیاز این پروژه را کـه تاکنـون تخصیص اعتبـار آن در حد انتظار نبوده، تأمین کند و مجلس شـورای اسلامی و سایر نهادهـای مرتبط نیز این پـروژه را در قانون بودجه گنجانـده و پیگیری لازم را در اولویت کار خود قرار دهند تا بخشـی از مشکلات موجود در استان، رفع شود. اجرای طرح جهاد آبرسانی در گرو اعتبارات

معـاون محرومیت‌زدایـی قرارگاه قـدس نیروی زمینی سـپاه در جنوب شـرق کشـور، نیز در این زمینه گفت: طرح عظیم جهاد آبرسانی در سیستان و بلوچستان، به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین طرح‌های اجرایی تاریخ این اسـتان، توسـط قرارگاه قدس و نیروی زمینی سـپاه پاسـداران انقلاب اسـلامی با مشـارکت آب و فاضـلاب کشـور و وزارت نیرو در دستور کار قرار گرفت.علی‌اکبر جعفری در گفت‌وگو با خبرنـگار مهـر، افـزود: هدف‌گذاری کـه برای سیستان و بلوچستان انجام شد، در مجموع، هزار و ۷۵۱ روسـتا بود که از سال گذشته اقدامات خوبی پیرامون این موضوع انجام و بر اسـاس هدف‌گذاری اولیـه، حدود ۳۵۴ روسـتا کار لوله‌گـذاری آنها در دسـتور کار قرار گرفـت.وی بیان کـرد: تجهیزات بسـیار خوبی در زمینه کارگاهی ایـن طرح انجام شـده به‌طوری‌که از ابتدای اجرای این پروژه، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی باقدرت و قوت و با استفاده از همه ظرفیت‌ها پا به میدان گذاشت و تا امروز برای بیش از ۲۱۵ روسـتا، خطوط انتقال و شـبکه‌های توزیع انجام شـده است.جعفری ادامه داد: حفر ۱۶ حلقـه چاه نیز در دسـتور کار قـرار دارد، افزون بر آن، بیش از هزار و ۲۴۳ کیلومتر لوله‌گذاری نیز در استان انجام شده که در طول تمام سال‌هایی که در سیسـتان و بلوچستان آبرسانی شده چنین اقدامی بی‌سابقه بوده است.

این مقام مسئول تصریح کرد: هم اکنون در بیش از ۳۴ جبهـه کاری، اجرای این طرح به‌صورت ویژه فعال بوده و انتظار ما این است در سال آینده نیز به همین تعداد آبرسانی روستاها در استان انجام شود.

وی اظهـار کرد: طـرح جهاد آبرسـانی در طول روند اجرا، دچار نوسـان‌هایی شـده، البته آنچه بر عهده سـپاه پاسـداران انقلاب اسـلامی و قرارگاه محرومیت‌زدایـی این نهـاد مقدس بـود، باقوت و قدرت انجام شـده؛ امـا در زمینه اعتبارات و تأمین ریالی بودجـه اجرای این طرح، با مشـکلی مواجه شـده‌ایم که منجر به‌کندی پیشـرفت کار شده، ما آمادگی کامل داریم تا با پرداخت به‌موقع اعتبارات، باهمت و کار جهانی بتوانیم کار را تا پایان سـال به اتمام برسانیم.

جعفـری گفـت: طرح جهـاد آبرسـانی، در ۱۲ مجتمع برنامه‌ریزی شـده که شـامل منطقه دشت سیسـتان، منطقه بلوچستان، شـهرهای پیشین و چابهار، سد کهیر، آبخوان، پلان، پیر سهراب و سایر نقاط مختلف اسـت، یکی از مزیت‌های خوب طرح جهاد آبرسانی، استفاده از ظرفیت گروه‌های جهادی اسـت که کار را به‌صورت دقیق، منظم، سـریع، با حجـم بالا و هزینه کم انجام می‌دهند، در کنار آن، ظرفیت نیروی زمینی سـپاه پاسـداران، گروه‌های مهندسی، استفاده از ماشین‌آلات محرومیت‌زدایی، رده‌ها و نیروهای تخصصی هم کمک شـایانی کرده به‌طوری‌که توانسـته‌ایم کار را سریع‌تر و اثربخش‌تر انجام دهیم.وی خاطرنشـان کرد: امیدوارم بتوانیم در اسـرع‌وقت مخازن آب که لازمه آبدار شدن این خطوط اسـت را اجرا و به نتیجه برسـانیم چرا که با بهره‌بـرداری از این طرح، حـدود ۵۵۰ هزار نفر برخوردار می‌شـوند و بیش از ۶۰ درصد تنش آبی سیسـتان و بلوچسـتان و مشـکلات آبی آن رفع خواهد شـد.وی خاطرنشـان کرد: یکی از اقدامات خوبی که مجموعه سـپاه پاسداران انقلاب اسلامی، نیروی زمینی و قرارگاه قدس منطقه نزسا به همت، مدیریـت و برنامه‌ریـزی قـرارگاه محرومیت‌زدایی قرارگاه قـدس در دسـتور کار قـرار داده، همواره کمک‌رسـانی به مـردم تحت عنـوان مردم‌یاری و مساعدت‌هایی ازاین‌دست اسـت، در این زمینه در بازه زمانی سـه‌ماهه، طرح‌های ویژه‌ای در دسـتور کار قـرار گرفته کـه خدمات به مـردم در مناطق محروم به‌ویژه روستاها سـریع‌تر انجام شود.معاون محرومیت‌زدایی قرارگاه قدس نیروی زمینی سـپاه در جنوب شـرق کشـور، افزود: حدود ۶۰ میلیارد تومـان در ایـن زمینـه برنامه‌ریزی شـد و سـپاه پاسداران اعتبار سازی و بودجه گذاری را انجام داد که در ۱۶ سرفصل بود، بخشی از آن حمایتی یعنی شـامل آرد، سبد معیشتی، کمک‌هزینه تحصیلی و درمانی اسـت، بخش دیگر کمک‌رسانی و مساعدت بـوده؛ ماننـد ایجاد مشـاغل کوچـک و زودبازده، لایروبی و بازسـازی چاه‌ها و قنـوات و بخش دیگر بحث‌هـای حمایتی و کمک‌رسـانی به محرومان را شامل می‌شود که دربرگیرنده مرمت و ساخت خانه محروم، تکمیل مساجد و حوزه‌های علمیه، ساخت سـرویس بهداشـتی، سـاخت هوتک و گازکشـی مناطق محروم و غیره هسـت که همه در دسـتور کار بوده و انجام شـده است.وی اضافه کرد: به‌غیراز برنامه‌های محرومیت‌زدایی، برنامه‌های حمایتی هم در سیسـتان و بلوچسـتان انجام شده که سه نکته در این‌خصوص دارای اهمیت اسـت، اول اینکه این طرح، در روسـتاها و حاشیه شـهرها که بیشترین نقاط آسـیب را دارنـد، اجرا می‌شـود، دیگر اینکه این طرح با مشـارکت پایگاه‌های مقاومت بسـیج، گروه‌هـای جهادی، نواحی مقاومـت و قرارگاه‌های فرعی سپاه پاسـداران با اسـتفاده از تمام ظرفیت موجود در سپاه و با استفاده از سران طوایف بزرگان روحانیون و علما انجام خواهد شد.جعفری در پایان با بیان این مطلب که سعی ما بر آن است که بتوانیم از ظرفیت‌های موجود در سیسـتان و بلوچسـتان بیشترین بهره‌وری را داشته باشیم، خاطرنشان کرد: بـا اجرای ایـن طرح‌ها، بیش از سـه میلیون نفر از خدمات اجرا شده بهره‌مند شده که دربرگیرنده ۸۸ هزار و ۳۴۴ عنوان برنامه در ۱۲ سرفصل است.

لزوم اصلاح سهمیه تخصیص بنزین

عضو کمیسـیون آموزش تحقیقات و فناوری مجلس شـورای اسلامی به بیان توضیحاتی درباره تخصیص بنزین به هر کد ملی در کشـور پرداخت و شیوه فعلی اعطای یارانه بنزین را ناعادلانه دانست. محمد وحیدی گفت: موافق این امر هستیم که تخصیص سهمیه بنزین بر هر کد ملی باشد.

وی ادامـه داد: در حال حاضـر موضوع پرداخـت یارانه‌ها در کشور عدالت میدانی ندارد، یعنی اگر کسانی که صاحبان خودرو هستند عملاً بهره برداری بیشتری از یارانه بنزین دارند.

ایـن نماینـده مجلس یازدهم افـزود: با این شـیوه تخصیص عملاً بین افراد برخوردار که دارای خودرو هسـتند و افراد کم‌تر برخوردار که وسـیله نقلیه ندارند شکافی معنادار به وجود آمده است.

وی در ادامه بیان کرد: ولی اگر سـهمیه بنزین هر کدام یک از افراد جامعه به خود آنها تخصیص یابد که البته میزان آن را باید دولت تعیین کند، یک عدالت نسبی برقرار می‌شود ولی در حال حاضر کسـانی یک خودرو و یا چند خودرو دارند از این سهمیه بیشتر بهره مند می‌شوند.

وی در ادامـه بیان کرد: در این شـرایط وقتی افزایش قیمتی در هزینه حمل و نقل به وجود می‌آید باعث می‌شـود آنها هزینه بیشتری بپردازند. وحیدی در ادامه بیان کرد: در حال حاضر هنوز رویکرد دولت برای تغییر قیمت سوخت مشخص نیست ولی اثر مصرفی ناشی از یارانه که هم اکنون وجود دارد این است که اگر سـازمان هدفمندی یارانه‌ها مبلغی را برای این پرداخت می‌کند نسبت به خانوار این هزینه تبدیل شود.

ایـن نماینده مجلس یازدهم ادامـه داد: یعنی اگر ما خودمان خودمـان را مالک یک چیز بدانیـم مدیریتمان بر مصرف خیلی بهتر از این اسـت که دیگران آن را مدیریت کنند. ولی در حال حاضـر در جامعه یک مصرف تعادلی وجـود ندارد یعنی فرد در اسـتفاده از وسـیله نقلیه هیچ اسـتفاده بهینه ای نمی‌کند و اثر آلایندگی آن هم در شهرهای بزرگ و حتی کوچک دیده می‌شود و این مصرف بی رویه باعث شده در شهرهای کوچک هم این اثر آلایندگی را مشـاهده کنیم. این نماینده مجلس یازدهم توضیح داد: به عنوان مثال وقتی سـازمان محیط زیست می‌خواهد نظر بدهد و یا هزینه‌هایی را برای کاهش آلودگی انجام دهد به جای آن مدیریت کاهش آلودگی را به مردم بدهیم شرایط خیلی بهتر می‌شود.

یادداشت

رشد نفتی رشدی بدون رفاه

ابوالفضل روغنی گلپایگانی
کارشناس انرژی

براسـاس برآوردهـای مقدماتی انجام شـده توسـط بانک مرکزی، تولید ناخالص داخلی به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۹۵ در فصل بهار ۱۴۰۲ نسـبت به سه‌ماهه نخست سال ۱۴۰۱، به میزان ۶,۲ درصد رشـد داشته اسـت. همچنین، براساس برآوردهای انجام گرفته توسط مرکز آمار ایران، تولید ناخالص داخلی به قیمت‌های ثابت سـال ۱۳۹۰ در بهار ۱۴۰۲ نسبت به مدت مشابه سال قبل، معادل ۷,۹ درصد رشد کرده است.

حال سـوالی که ایجاد می‌شـود آن اسـت که چرا آثار این میزان رشد اقتصادی بر اقتصاد و رفاه خانوار مشهود و ملموس نیسـت؟ از یکسو، بررسـی آمار و ارقام مربوط به رشد گروه فعالیت‌هـای اقتصادی گویـای این واقعیت اسـت که بخش نفت پیشران رشـد اقتصادی بهار ۱۴۰۲ بوده است. بر اساس برآوردهای بانک مرکزی، در سـه‌ماهه اول سال ۱۴۰۲ نسبت به مدت مشـابه سـال قبل، گروه نفت با رشـد ۱۶,۴ درصد، بیشـترین میزان رشـد را در میان گروه‌های اقتصادی داشته است.

همچنین، براساس برآوردهای مرکز آمار ایران نیز استخراج نفت و گاز طبیعی با رشـد ۱۹,۸ درصدی بالاترین رشد را در میان گروه فعالیت‌های اقتصادی ثبت کرده است. با عنایت به آنکه رشـد گروه نفت طی دوره مذکور، ناشی از افزایش تولید و صـادرات نفت خام، افزایش تولیـد گاز طبیعی و همچنین، افزایش تولید و صادرات میعانات گازی نسـبت به دوره مشابه سـال قبل بوده اسـت، لذا بخش عمده‌ای از رشـد اقتصادی محقق شـده، در عمل برون‌زا بـوده و متاثر از افزایش تولید و قیمت نفت حاصل شده است.

ازاین‌رو، می‌توان نتیجه گرفت رشـد محقق شـده در بهار ۱۴۰۲ حاصل ارتقای بنیه تولیدی اقتصاد کشـور نبوده است که علاوه بر بهبود قدرت رقابت‌پذیری اقتصاد کشور در عرصه جهانـی، اشـتغال پایدار ایجاد کند و با ایجـاد منبع درآمدی پایدار، رفاه را در جامعه بهبود بخشد و از این‌رو، دور از انتظار نیسـت که آثار این رشـد بر اقتصاد کشـور و رفـاه خانوارها مشـهود نباشـد. در واقع، اگر آثار رشدهای اقتصادی محقق شـده بر اقتصـاد و جامعه ملموس نیسـت، همچنان یکی از دلایل عمده آن ضعف بنیه تولیدی کشور است.

آمارهای ارایه شـده از وضعیت فعالیت‌های تولیدی و مولد اقتصادی طی چهارماهه ۱۴۰۲ گویای این واقعیت اسـت که وضعیت بخش‌های تولیدی مساعد نیست. بر اساس اطلاعات ارایه‌شـده در آخرین گزارش پایش ملی محیط کسـب‌وکار، انتشاریافته توسـط اتاق بازرگانی صنایع، معادن و کشاورزی ایـران، در فصل بهار ۱۴۰۲ میانگین ظرفیت فعالیت (واقعی) بیش از ۲۶۰۰ بنگاه اقتصادی شـرکت‌کننده در نظرسـنجی، معادل ۴۱,۱۲ درصد برآورد شـده است که نسبت به زمستان ۱۴۰۱ (۴۴,۲۲ درصد) کاهش ۳,۱ درصدی داشته است.

این آمار به این معناسـت که نه‌تنهـا نزدیک به ۶۰ درصد از ظرفیـت بالقوه این واحدهـای اقتصادی، در فرآیند تولید و خلق ارزش افزوده نقشی ندارد و به کار گرفته نمی‌شود، بلکه فعالان اقتصادی در فضای بی‌ثبات ناشـی از تغییرات مکرر در قیمت‌ها و سیاسـت‌ها و تنگنای مالی و ارزی، لاجرم نسـبت به سال گذشته به کاهش ظرفیت فعالیت خود رو آورده‌اند.

همچنین، براسـاس نتایج گزارش شـاخص مدیران خرید اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران در شهریورماه ۱۴۰۲، کاهش میزان سفارشات عامل اصلی در کاهش شامخ صنعت بوده اسـت. در واقع، فشارهای تورمی پیاپی منجر به کاهش قدرت خرید و تضعیف تقاضای مشـتریان شده است، به‌طوری که میزان سفارشات جدید مشتریان برای سومین ماه پیاپی کاهش یافته اسـت. همچنین، شاخص میزان استخدام در شـهریورماه ۱۴۰۲ بـه کمتریـن مقدار ۱۷ماهـه خود از اردیبهشـت ۱۴۰۱ (به غیر از فروردین ماه) رسـیده است. بر این اسـاس می‌توان نتیجه گرفت که رشد ایجاد شده در بهار ۱۴۰۲، نـاکام در بهبـود تقاضای موثر و ایجاد اشـتغال بوده است و از این‌رو، دور از انتظار نیست که آثار این رشد در رفاه و معیشـت خانوار ملموس نباشـد. از سوی دیگر، باید در نظر داشـت درآمد سـرانه طی دهه اخیر در اثر تداوم جهش‌های قیمتی و ارزی و تعمیق شـرایط رکودی اقتصاد کشـور، روند نزولی به خود گرفته است و به‌رغم رشد نزدیک به ۱۰ درصدی درآمد سرانه در طی چهار سال اخیر، با این حال درآمد سرانه کشـور در سـال ۱۴۰۱، حـدود ۳۰ درصد کمتـر از درآمد سرانه سال ۱۳۹۰ می‌باشـد. همچنین، براساس برآورد مرکز پژوهش‌های مجلـس نرخ فقر طی دهه اخیر حدود ۱۱ واحد درصد افزایش داشـته اسـت و از ۱۹,۴ درصد در سال ۱۳۹۰ به ۳۰,۴ درصد در سـال ۱۴۰۰ رسیده است.ازاین‌رو، ملموس شدن آثار مثبت رشد اقتصادی محقق شده بر معیشت خانوار و اقتصاد کشـور، مشروط به تداوم و پایداری آن است که این مهم نیز مسـتلزم فراهم ساختن بسترها و پیش‌نیازهای لازم برای تقویت توان تولید داخل است و درصورتی‌که بهبودی در شـرایط اقتصاد کشور حاصل نشـود و اقتصاد کشور همچون گذشته با مسـاله تحریم و انواع مسائل ساختاری و ناترازی‌ها مواجه باشد، نمی‌توان انتظار داشت که روند مثبت شکل‌گرفته در رشـد اقتصادی که ناشی از گشایش‌های سیاسی و از محل فروش نفت اسـت، پایدار باشد و آثار مثبت محسوسی بر رفاه خانوار و اقتصاد کشور بر جای گذارد.

موج انرژی

کاهش ۲۹ درصدی مصرف نفت‌گاز در تهران

شـرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتـی منطقه تهران در نیمه نخست امسـال کاهش مصرف ۲۹ درصدی نفت‌گاز نیروگاهی و غیرنیروگاهـی و ۶۹ درصدی نفت سـفید را تجربه کرد.فریدون یاسـمی با اشـاره به اینکه میانگین مصرف بنزیـن در این مدت نسـبت به همین بازه زمانی در سال گذشته افزایشی بوده است، افزود: منطقه تهران بـا مصرف روزانه بیش از ۱۸.۵ میلیون لیتر بنزین در کلانشـهر تهران و حومه بالاترین میزان مصرف روزانه را در مناطق سـی‌وهفت گانه پخش داراست.وی گفت: از ابتدای امسـال با افزایش میـزان تردد و حجم بالای سـفرهای درون و برون‌شـهری، شهروندان تهرانی ۸ درصد بیشـتر از مدت مشابه در سـال قبل بنزین مصـرف کرده‌اند.مدیر شـرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقـه تهران با تأکید به اینکه در این مدت، مقـدار مصرف نفـت‌گاز نیروگاهی و غیـر نیروگاهی کاهش ۲۹ درصدی را ثبت کرده اسـت، اظهار کرد: در همین مدت، مصرف نفت سفید در منطقه ۶۹ درصد کاهش یافته است.

روزگار معدن

E-mail:info@madandaily.com • https://t.me/rozegarmadan • www.twitter.com/Madandaily • www.instagram.com/Madandaily • www.rouzegaremadan.ir

یکشنبه
- ۳۰ مهر ۱۴۰۲
- ۶ ربیع الثانی ۱۴۴۵
- ۲۲ اکتبر ۲۰۲۳
- سال ششم
- شماره ۱۱۷۴

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل
مدیر مسئول: مهدی نجفی
سردبیر: شهریار خادمی

آدرس: تهران- خ قائم مقام فراهانی کوچه آزادگان شماره ۲۶
تلفن: ۸۲۱۹۰(داخلی-۲۲۷-۱۵۶)
نمابر: ۸۲۱۹۰(داخلی-۱۰۴)

تلفن سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲
امور مشترکین: ۸۸۱۰۵۳۰۶
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
چاپخانه: صمیم

معامله ۶۲ هزار قرارداد آتی در بورس کالا

بررسی معاملات هفتگی بازار قراردادهای آتی در بورس کالای ایران نشان می دهد ۶۲ هزار و ۲۵۶ قرارداد به ارزش ۷۱۶ میلیارد تومان در هفته چهارم مهر منعقد شد.

قرارداد آتی زعفران به لحاظ حجم و قرارداد آتی صندوق طلا از نظر ارزش معاملات رتبه نخست بازار قراردادهای آتی را به دست آوردند.

۶۲ هزار و ۲۵۶ قرارداد آتی به ارزش ۷۱۶ میلیارد و ۸۱ میلیون تومان در بازار مشتقه در هفته منتهی به ۲۸ مهر منعقد شد.

بیشترین سهم معاملات بازار قراردادهای آتی به لحاظ حجم و ارزش متعلق به زعفران با ۴۳ هزار و ۲۳۶ قرارداد به ارزش ۲۶۹ میلیارد و ۲۸۹ میلیون تومان برای ۳ موعد تحویلی آبان و اسفند ۱۴۰۲ و اردیبهشت ۱۴۰۳ بود.

در این مدت همچنین ۱۶ هزار و ۱۱۲ قرارداد صندوق طلا به ارزش ۴۳۵ میلیارد و ۴۲۶ تومان منعقد شد.

این تعداد قرارداد در ۶ موعد تحویلی مهر، آذر و بهمن ۱۴۰۲ و فروردین، خرداد و مرداد ۱۴۰۳ در هفته منتهی به ۲۸ مهر منعقد شد.

کارتن

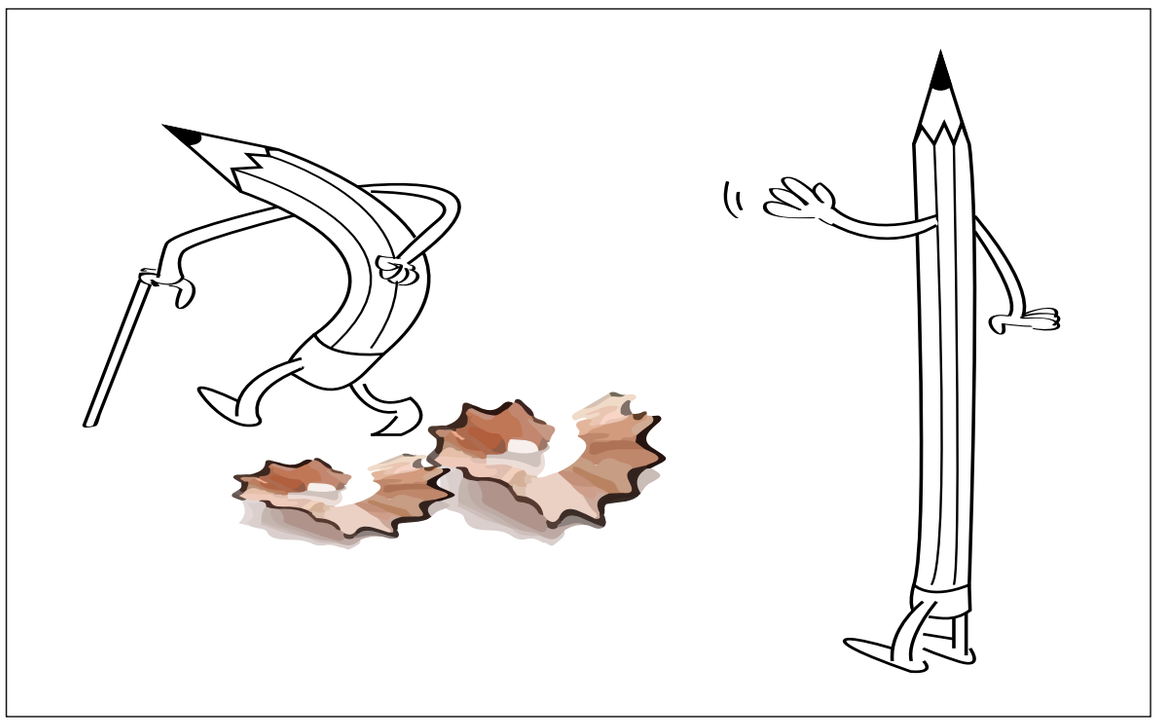

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

محافظه‌کاری، سوگیری رفتاری در بازار سرمایه

پوریا نوری: در واقع محافظه‌کاری آموخته شده نوعی توهم است برای بقای اطلاعات پیش‌نویس شده در ذهن. سرمایه‌گذار محافظه‌کار، برای درک اطلاعات بیشتر گاهی خودش را به خواب می‌زند تا آرامش خود را حفظ کند و درگیر تغییرات نشود و به دلیل عدم به‌روزرسانی اطلاعات خویش با شکست مواجه می‌شود. در عمده رفتارهایی که به‌عنوان مشاور بازار سرمایه از سهام‌داران یا سرمایه‌گذاران به‌عنوان خطای شناختی دریافت کرده‌ام و نتیجه این خطا را عیناً با زیان‌های زیاد دیده‌ام خطای شناختی محافظه‌کاری است که در رفتار منجر به محافظه‌کاری می‌شود. اکثر تصمیمات افراد در هر بازاری بر اساس اطلاعات گذشته و عبور از فیلترهای ذهنی اتخاذ می‌شود.

تصمیم‌گیری یک مهارت است؛ زیرا تقدیر فرد با تصمیمات او ارتباط مستقیم دارد.

مطالعات ادواردز در سال ۱۹۶۸ و دی بونت و تالر در سال ۱۹۸۵ درباره محافظه کاری بود که بر اساس آن محافظه کاری این گونه توصیف شد که سرمایه گذار به اطلاعات جدید کمتر یا بیش‌تر از حد انتظار واکنش نشان داده و به جای اقدام بر اساس اطلاعات به روز شده، تصورات و ذهنیت‌های قبلی خود را حفظ می‌کنند.

در بررسی و پژوهش‌های رفتارشناسی افراد محافظه‌کار اغلب درون‌گرا هستند و ترجیحات تصمیمگیری شان بر اساس اطلاعات درونی‌شان است و در حفظ و نگهداری اطلاعات گذشته تلاش می‌کنند.

محافظه‌کاری ذهن، به فرد این امنیت را می‌دهد که بر اساس اطلاعات شکل‌گرفته بتواند رفتار کند و هر گونه تغییراتی را که امکان جابه‌جایی اطلاعات را بدهد را تهدید می‌پندارد.

افراد درون‌گرا محیط بیرونی و اطلاعات بیرونی به‌روز شده را برای اقدامات خود مطلوب نمی‌دانند و در صورت به‌روزشدن اطلاعاتشان به دلیل ترس از خروج امنیت ذهنی خود در عملکرد بسیار کند هستند. در واقع محافظه‌کاری آموخته شده نوعی توهم است برای بقای اطلاعات پیش‌نویس شده در ذهن.

سرمایه‌گذار محافظه‌کار، برای درک اطلاعات بیشتر گاهی خودش را به خواب می‌زند تا آرامش خود را حفظ کند و درگیر تغییرات نشود و به دلیل عدم به‌روزرسانی اطلاعات خویش با شکست مواجه می‌شود.

این خطای شناختی برای مدیران بسیار خطرناک است.فرد دارای محافظه‌کاری آموخته شده، به دلیل عدم آگاهی از کارکرد فیلترهای ذهنی مثل محافظه‌کاری، نسبت به رفتار بازار، واکنش می‌دهد و قدرت انتخاب ندارد.

واکنش مبنای عقلانی ندارد و تفکر آگاهانه‌ای را دنبال نمی‌کند؛ اما انتخاب تفکر و عقل محور است. انگار به‌تازگی تصمیم گرفته است که در بازار بورس سرمایه‌گذاری کند و او در کانال‌های معرفی سهم عضو شده و در کلاس آموزش تحلیل تکنیکال دوره مقدماتی را گذرانده است. نگار سهمی که در کانال معرفی شده را خرید و پس از ۴ روز سهم دچار ریزش شد و او از اینکه بخواهد به دنبال اخبار شرکت مورد نظر و تحلیل مجدد سهم برود اجتناب می‌کند و با استرس شاخص را بررسی می‌کند.

نگار برای اینکه اطلاعات گذشته خود را حفظ کند و نسبت به تغییر آسیب پذیر است، از به روز رسانی اطلاعات خود هراس دارد که مبادا مجدد تصمیمی بگیرد که باعث تغییر از پیش تعیین نشده‌ی ذهنش شود.

هر فرد توسط شناخت نوع رفتار خود می‌تواند به باورها و فیلترهای ذهنی و افکار و احساسات خود مسلط شود تا بتواند تصمیمات درست تری را در کل فرآیند زندگی اتخاذ کند.

منتظر طلای ۲۰۰۰ دلاری باشیم

ناآرامی‌های خاورمیانه، طلای امن را به دومین صعود هفتگی سوق داد.

به گزارش روزگار معدن ، قیمت طلا در روز جمعه افزایش یافت و برای دومین بار متوالی هفتگی صعود کرد زیرا نگرانی از تشدید بیشتر در مناقشه خاورمیانه، جذابیت شمش به عنوان پناهگاه امن را تقویت کرد.

بهای هر اونس طلا تا ساعت ۷ و ۱۰ دقیقه صبح به وقت شرقی به ۱۹۸۱ دلار و ۲۰ سنت رسید و قیمت طلای آمریکا نیز به ۱۹۸۲ دلار و ۲۰ سنت رسید.

فیلیپ استریبل، استراتژیست ارشد بازار در بلو لاین فیوچرز در شیکاگو گفت: اگر درگیری در خاورمیانه تشدید شود، قیمت طلا به ۲۰۰۰ دلار خواهد رسید.طلا در این هفته ۲.۵ درصد و از زمان آغاز درگیری‌ها نزدیک به ۱۶۰ دلار افزایش یافته است.

در بازارهای فیزیکی، دلالان طلا در هند مجبور به ارائه تخفیف‌های شدیدتر شدند، زیرا جهش قیمت‌های داخلی باعث کاهش تقاضا شد.

بر اساس گزارش رویترز، در بازار سایر فلزات ارزشمند، بهای نقره با ۱.۴ درصد افزایش به ۲۳.۳۵ دلار در هر اونس رسید، پلاتین ۰.۷ درصد افزایش یافت و به ۸۹۶.۴۷ دلار رسید و هر دو برای دومین صعود هفتگی متوالی خود قرار گرفتند.

پالادیوم با ۰.۹ درصد افزایش به ۱۱۰۴ دلار و ۱۸ سنت رسید اما برای چهارمین کاهش هفتگی متوالی خود پیش رفت.

سود عجیبی که به جیب خریداران طلا رفت

به گزارش روزگار معدن هر اونس طلا در بازارهای جهانی با پذیرش رشدی برابر با ۱۶ دلار به ۱۹۸۹ دلار و ۶۰ سنت رسید.

طلای جهانی در حالی که سرمایه‌گذاران منتظر سخنرانی جروم پاول، رئیس فدرال رزرو آمریکا بودند، به دلیل تشدید ناآرامی‌های خاورمیانه و افزایش تقاضا برای این دارایی امن، نزدیک به بالاترین حد خود در ۲.۵ ماه گذشته بود.

ایلیا اسپیواک، رئیس بخش کلان جهانی گفت: انعطاف پذیری طلا در مواجهه با افزایش بازدهی و رشد دوباره دلار آمریکا، به ویژه در چند روز گذشته، نشان دهنده زمینه ژئوپلیتیکی بوده است.

طلا که اغلب به عنوان ذخیره ایمن ارزش در زمان عدم اطمینان سیاسی و مالی مورد استفاده قرار می‌گیرد، از زمان سقوط به پایین‌ترین سطح هفت ماهه در اکتبر، بیش از ۱۳۰ دلار یا نزدیک به ۸ درصد افزایش یافته است. تمرکز بازار بر سخنرانی پاول سرنخ‌های بیشتری در مورد مسیر نرخ بهره خواهد شد.

اقتصاددانان در نظرسنجی رویترز اظهار کردند که فدرال رزرو نرخ بهره کلیدی خود را در اول نوامبر نگه می‌دارد و ممکن است قبل از کاهش آن صبر کند.

طبق گزارش رویترز، نرخ‌های بالاتر هزینه فرصت طلای بدون بازده به قیمت دلار را افزایش می‌دهد.

بازدهی خزانه داری ۱۰ ساله ایالات‌متحده با افزایش محدود، به بالاترین حد خود در ۱۶ سال اخیر رسید.

جزییات دهک‌بندی جدید یارانه اعلام شد

به گزارش روزگار معدن وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی جزئیات الحاق دو دهک ۶ و ۷ به فرآیند افزایش یارانه کالابرگی را تشریح کرد. سید صولت مرتضوی در مورد جزئیات الحاق دو دهک جدید به کالابرگ الکترونیکی گفت: حسب دستور رئیس جمهور دهک‌های ۶ و ۷ درآمدی هم مشمول افزایش یارانه در صورتی که اقلامی که پیش‌بینی شده را خریداری کنند، می‌شوند.

وی گفت: طرح کالابرگ پیشرفت خوبی داشته و در حال اجراست.

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در مورد شرایط جدید دهک‌بندی و صدک بندی افراد گفت: قانون‌گذار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی را مکلف کرده که نسبت به بازنگری در دهک‌بندی اقدامات جدیدی را انجام دهد و ما با استفاده از داده‌ها و اطلاعات پایگاه اطلاعات رفاه ایرانیان مواردی که نیاز به اصلاح دارد را هرچند وقت یکبار انجام می‌دهیم.

وی تأکید کرد: صدک بندی از قبل وجود داشته و ما از صدک‌بندی به دهک رسیدیم.

امکان دارد افرادی در این دهک‌ها بالا و یا پایین شوند و همکاران ما مرتب این اطلاعات را بررسی می‌کنند و به محض اینکه اتفاقی بیفتد آن را به اطلاع رسانه‌ها می‌رسانیم.

مرتضوی در مورد دلایل عدم استقبال از کالابرگ الکترونیکی گفت: دلایل مختلفی دارد، برخی مردم ترجیح می‌دهند پولی که به عنوان یارانه نقدی دریافت می‌کنند، در اختیار خودشان باشد و هر طور که علاقه دارند هزینه کنند. دلایل دیگری هم هست و ما هرچند ماه یکبار بررسی جامعی انجام می‌دهیم و یافته‌های جدیدی به دست می‌آوریم و بر اساس آن یافته‌ها، تصمیم جدیدی گرفته می‌شود.

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در مورد اینکه فرایند کالابرگ پیچیده است و باید فرد به اندازه ۲۰۰ هزار تومان از کالابرگ خود را از کالاهای مدنظر خرید کند تا ۱۲۰ هزار تومان یارانه اضافه خرید کند، گفت: ما متناسب با سبد نیاز خانوار با کمک انستیتو تغذیه و مراکز صاحب نظر سبد کالابرگ را انتخاب کرده‌ایم و البته نگفته‌ایم که صد درصد یارانه را از کالاهای این سبد خریداری کنند که اگر آن طور باید باید همه ۴۰۰ هزار تومان یارانه صرف خرید آن می‌شد.

اما گفته‌ایم هر کس تا ۲۰۰ هزار تومان یارانه خود را از کالاهای سبد کالابرگ خریداری کند، آن موقع ۱۲۰ هزار تومان یارانه اضافی دریافت خواهد کرد، بنابراین اختیاری در مورد خرید اقلام کالابرگ برای خانوارها وجود دارد. طرح کالابرگ الکترونیکی که مصوبه مجلس دارد، با هدف تامین سلامت خانوار و مصرف ۱۱ قلم کالای ضروری مانند شیر خام، ماست، پنیر، مرغ، تخم مرغ، قند و شکر، روغن، برنج پرمحصول، گوشت قرمز منجمد، ماکارونی و حبوبات مورد مصرف خانوار قرار گیرد، بنابراین پیش شرطی گذاشته‌اند تا دهک‌های یک تا ۷ درآمدی اگر به میزان ۲۰۰ هزار تومان از این کالاها خریداری کنند، اولا این کالاها به قیمت ۱۴۰۱ برایشان محاسبه می‌شود، ثانیا ۱۲۰ هزار تومان یارانه تشویقی خواهند گرفت که این مبلغ جدید هم باید صرف خرید همان کالاها شود.کالابرگ یک الزام قانونی است که بر اساس قانون بودجه بر دوش دولت قرار داده شده و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی بر اساس اطلاعات اقتصادی ایرانیان در پایگاه رفاه اجتماعی اقدام به شناسایی دهک‌های درآمدی می‌کنند.

سیر صعودی نفت مهار ناپذیر ماند

قیمت نفت در معاملات روز جمعه با امیدواری بازار به کاهش تنش‌ها در خاورمیانه، کاهش یافت اما دومین رشد هفتگی متوالی را به ثبت رساند.

بهای معاملات نفت برنت با ۲۲ سنت معادل ۰.۲ درصد کاهش، در ۹۲ دلار و ۱۶ سنت در هر بشکه بسته شد. بهای معاملات وست تگزاس اینترمدیت آمریکا برای تحویل در نوامبر که روز جمعه منقضی شد، با ۶۲ سنت معادل ۰.۷ درصد کاهش، در ۸۸ دلار و ۷۵ سنت در هر بشکه بسته شد. قرارداد دسامبر وست تگزاس اینترمدیت با ۲۹ سنت کاهش، در ۸۸ دلار و هشت سنت ایستاد.

دو اسیر آمریکایی در غزه، به دلایل بشردوستانه و با وساطت قطر آزاد شدند. فیلیپ فلاین، تحلیلگر شرکت پرایس فیوچرز گفت: این خبر از نرخ پریمیوم بازار کاست و بازار نسبت به کاهش تنش های اخیر در خاورمیانه امیدوار شد.

هر دو شاخص برای کل هفته بیش از یک درصد افزایش داشتند که دومین رشد هفتگی متوالی آنها بود.

جان کیلداف از شرکای شرکت اگین کپیتال گفت: خاورمیانه در مرکز توجه بازار باقی مانده است زیرا نگرانی‌هایی نسبت به گسترش بحران در خاورمیانه و مختل شدن عرضه نفت از این منطقه وجود دارد. احتمال اختلال عرضه اکنون کمتر شده اما بازار نمی‌تواند آن را نادیده بگیرد به خصوص در آخر هفته که ممکن است اتفاقاتی روی دهد در حالی که معاملات تعطیل هستند.

عاملی که از قیمت نفت پشتیبانی کرد، پیش بینی محدودتر شدن عرضه نفت در سه ماهه چهارم سال ۲۰۲۳ به دلیل تمدید محدودیت عرضه اضافی عربستان سعودی و روسیه است. جیووانی استونوو، تحلیلگر شرکت مالی یو بی اس گفت: برداشت چشمگیر از ذخایر نفت به خصوص در آمریکا، از نظریه کمبود عرضه در بازار حمایت کرده است. یو بی اس انتظار دارد قیمت نفت در معاملات آتی، در محدوده ۹۰ تا ۱۰۰ دلار در هر بشکه معامله شود. بر اساس گزارش رویترز، شرکت خدمات انرژی بیکر هیوز روز جمعه اعلام کرد شرکت‌های انرژی آمریکایی، هفته گذشته برای دومین هفته متوالی، دکل‌های حفاری نفت و گاز طبیعی را افزایش دادند. تعداد دکل‌های حفاری نفت و گاز طبیعی در هفته منتهی به ۲۰ اکتبر، دو حلقه افزایش یافت و به ۶۲۴ حلقه رسید. با این حال، تعداد دکل‌ها ۱۴۷ حلقه معادل ۱۹ درصد نسبت به مدت مشابه سال گذشته کمتر است.

یادداشت

دیوار کوتاه بورس کالا

بهنام علیخانی
کارشناس بورس

این روزها برخی فعالان اقتصادی بورس کالا را عامل افزایش قیمت در برخی اجناس در کشور معرفی می‌کنند و خواستار تعطیلی آن هستند. بورس کالا در تمامی دنیا محلی برای کشف قیمت کالا در یک فضای شفاف و بدون رانت است تا قابلیت نظارت برای تمامی سرمایه‌گذاران و کنشگران بازار وجود داشته باشد.

اما حالا در ایران برخی از مقامات از جمله وزیر راه و شهرسازی دلیل گرانی و تورم بخش مسکن را حاصل عرضه محصولات فولادی و سیمانی در بورس کالا بیان کرده بود و خواستار توقف عرضه آن در بورس شد. با وجود این بیشتر کارشناسان چنین فرضیه‌ای را از اساس اشتباه می‌دانند و معتقدند دلیل افزایش قیمت مسکن را باید در جای دیگری جست‌وجو کرد.

با این وجود حتی اگر این اظهارات رنگ واقعیت به خود نگیرد اما تبعات آن در حال حاضر در بازار سهام دیده شده و سهامداران به واسطه صحبت‌های غیرکارشناسی متحمل زیان شدند. به‌طور طبیعی در صورت وقوع این اتفاق و خروج این دو محصول از بورس کالا، قیمت سیمان و فولاد به صورت دستوری توسط دولت تعیین خواهد شد و این اتفاق مستقیما اثر خود را بر پایین آمدن سود شرکت‌ها خواهد گذاشت. اگرچه کارشناسان پیاده‌سازی چنین ایده‌ای را تقریبا غیرممکن می‌دانند و معتقدند ساختارها و نهادهای تصمیم‌ساز اجازه چنین اقدامی را نخواهند داد اما حتی مطرح شدن چنین موضوعی در حد حرف تاثیر منفی طی هفته‌های گذشته بر بازارها و فضای تولید کشور گذاشته است. تحلیلگران و فعالان بازار سرمایه بر این باورند که سهم سیمان و فولاد در قیمت تمام شده ساختمان ناچیز است و عمده هزینه تمام شده مسکن به قیمت زمین، دستمزد، عوارض شهرداری، خدمات مهندسی و دیگر کالاهای مرتبط با صنعت ساختمان مربوط می‌شود.

تا قبل از ورود سیمان به بورس عنوان می‌شد که صرفا چند نفر بازار سیمان را در اختیار خود گرفته‌اند اما در حال حاضر همه افراد می‌توانند به راحتی از بورس کالا سیمان مورد نیاز خود را خریداری کنند. پس از حدود دو هفته بحث و گفت‌وگو درباره بورس سیمان، امروز وزیر اقتصاد بیان کرد که سیمان باید همچنان در بورس عرضه شود. سید احسان خاندوزی بیان کرده که با توجه به اینکه مساله بورس کالا به عنوان بستر شفاف نظام توزیع کالاهای اساسی یا کالاهای پایه انجام می‌شود و جزو دستاوردهایی است که ما در پایان دهه‌های ۸۰ و ۹۰ نسبت به عبور از مسیر پر از رانت و فسادی که پیش از آن وجود داشت به نظام بورس کالا منتقل شدیم دولت فعلا هیچ تصمیمی در این زمینه ندارد.

اگرچه به نظر می‌رسد واقع‌بینی مسوولان در این برهه زمانی، منجر به جلوگیری از خروج سیمان و فولاد از بورس کالا گردد، اما ظاهرا رویکرد خطرناک قیمت‌گذاری دستوری کالاها توسط دولت و مسوولان به منظور ارزان‌سازی دستوری، منجر به ورشکست شدن بنگاه‌های تولیدی خواهد شد و باید چاره‌ای برای این تفکر خطرناک حاکم اندیشید. در غیر این صورت در آینده‌ای نزدیک و با ادامه این رویه باید منتظر زیان‌های هنگفت صنایع اعم از سیمان و فولاد همانند شرکت‌های خودروساز که قربانی قیمت‌گذاری دستوری هستند، باشیم.

دنیای رمزارز

شبکه اجتماعی ایکس دو مدل اشتراک پولی راه اندازی می‌کند

ایلان ماسک اعلام کرد شبکه اجتماعی ایکس (توییتر سابق) به زودی دو مدل اشتراک پولی عرضه خواهد کرد.ایلان ماسک در پستی در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: یک مدل اشتراک، کم هزینه بوده و همه ویژگی‌ها را دارد اما تبلیغات در آن کاهش پیدا نمی‌کند و دیگری، گران‌تر است اما تبلیغاتی ندارد.ماسک که در اکتبر سال ۲۰۲۲، این شبکه اجتماعی را خریداری کرد، از طریق دریافت هزینه اشتراک از کاربران و تلاش برای برگرداندن تبلیغات کنندگان، به دنبال تقویت درآمدش است. وی اذعان کرده که این پلتفرم با کاهش درآمد روبرو شده و عامل آن، کنشگرانی بوده‌اند که تبلیغات کنندگان را برای عدم نمایش تبلیغات در پلتفرم ایکس، تحت فشار قرار داده‌اند.

مالک میلیاردر ایکس، درباره مدل‌های اشتراک پولی این پلتفرم توضیحی نداد اما آزمایش اخیر ایکس نشان می‌دهد کاربرانی که برای این سرویس پول پرداخت نمی‌کنند، با محدودیت‌های متعددی روبرو هستند.ایکس در نیوزیلند و فیلیپین به صورت آزمایشی، یک دلار از کاربران برای دسترسی به این پلتفرم دریافت می‌کند. این شرکت در وب سایت خود اعلام کرد کاربران جدیدی که مایل نیستند اشتراک تهیه کنند، تنها قادر خواهند بود پست‌ها را مشاهده کرده و بخوانند، ویدئوها را تماش کرده و حساب‌ها را دنبال کنند.مدل اشتراک جدید با عنوان «ربات نیستم»، برای مقابله با ربات‌ها و دستکاری این پلتفرم طراحی شده است.

سایر شرکت‌های بزرگ فناوری، برنامه‌های اشتراکی و تحت پشتیبانی تبلیغات دارند. سرویس ویدئویی یوتیوب آلفابت، مدل پولی و رایگان دارد و برنامه‌های تحت پشتیبانی تبلیغات نت‌فلیکس هم اشتراک دارند.یوتیوب مانند ایکس، میزبان محتوای کاربران است و بخشی از درآمد اشتراکی خود را از با تولیدکنندگان محتوا سهیم می‌شود. شبکه اجتماعی ایکس هم بخشی از درآمد تبلیغاتی خود را با تولیدکنندگان محتوا سهیم می‌شود اما مشخص نکرده است که آیا تولیدکنندگان محتوا در مدل‌های اشتراک بدون تبلیغات هم پول می‌گیرند یا خیر.ماسک برای درآمدزایی، سرویس اشتراکی «بلو» را با نرخ ماهانه هشت دلار عرضه کرده است و به شرکت‌هایی که در این پلتفرم تبلیغات می‌کنند، تخفیف می‌دهد. اما این شرکت به دلیل نظارت ضعیف بر محتوا، با انتقاد روبرو شده و تبلیغات کنندگان مایل نیستند تبلیغاتشان در کنار محتوای نامناسب، نمایش داده شود.

بر اساس گزارش رویترز، در پی انتشار اطلاعات غلط پس از درگیری میان گروه‌های مبارز فلسطینی و رژیم صهیونیستی، کمیسیون اروپا هفته گذشته تحقیقاتی را درباره رعایت مقررات فناوری این بلوک توسط شبکه اجتماعی ایکس گشود.

حذف بیت کوین از صرافی باینانس! علت چیست؟

صرافی باینانس به تازگی اعلام کرده است که قصد دارد بیش از ۱۶ جفت معاملاتی را از سرویس لیکویید سواپ (Liquid Swap) خود حذف کند.تمامی این جفت‌های معاملاتی شامل بی‌یواس‌دی (BUSD) هستند. ارزهایی که از این سرویس حذف می‌شوند عبارتند از:باینانس کوین (BNB)، بیت‌کوین (BTC)، کاردانو (ADA)، اتریوم (ETH)، لایت‌کوین (LTC)، شیبا اینو (SHIB)، پالیگان (MATIC)، سولانا (SOL)، یونی‌سواپ (UNI)، چین‌لینک (LINK)، دوج‌کوین (DOGE) و همچنین استیبل کوین‌هایی مانند دای (DAI) و تتر (USDT).

حذف این جفت‌های معاملاتی قرار است در روز جمعه، ۲۷ اکتبر انجام شود. باینانس تاکنون دلیل خاصی برای حذف این ارزها از سرویس لیکویید سواپ خود اعلام نکرده است. اما اشاره کرد این اقدام به عنوان بخشی از بررسی‌های معمول استخرهای نقدینگی (liquidity pool) این صرافی انجام شده و هدف اصلی آن تمرکز نقدینگی و بهبود تجربه معامله کاربران است. نکته مهم این است که فرآیند حذف جفت‌های معاملاتی از لیکوید سواپ هیچ تأثیری بر دارایی‌ها و عملکرد این ارزها در بازار اسپات باینانس نخواهد داشت و این صرافی اطمینان می‌دهد که کاربران همچنان می‌توانند آنها را معامله کنند.

چرا شیباریوم دیگر جذابیتی برای سرمایه‌گذاران ندارد؟

شبکه بلاکچین لایه دو شیبا اینو (SHIB) به نام شیباریوم، دو ماه پس از عرضه اولیه، دستاوردهای قابل‌توجهی به دست آورده است. این دستاوردها شامل ۳.۵ میلیون تراکنش ثبت‌شده و ۱.۲ میلیون بلاک تاییدشده است.با این حال، آمار اخیر نشان می‌دهند که تعداد تراکنش‌های روزانه در این شبکه، با کاهشی حدودا ۴۵ درصدی روبه‌رو شده است.

همچنین تعداد حساب‌های فعال آن نیز در ۲۴ ساعت اخیر از ۷۸۹ به ۵۸۴ کاهش یافته است.به گفته استراتژیست بازاریابی شیباریوم، آن دسته از سرمایه‌گذاران اولیه که به دنبال سود سریع بودند، دیگر به این پروژه تمایلی ندارند و راه را برای شرکت‌کنندگان جدی‌تر باز کرده‌اند. توسعه شیباریوم برای قیمت ارز دیجیتال شیبا اینو بسیار حیاتی است. اما با وجود موفقیت‌های کسب‌شده، ارزش شیبا در ۱۴ روز گذشته حدود ۵ درصد و در ماه گذشته حدود ۶ درصد کاهش یافته است.شایان ذکر است که تحلیل‌گران از پیشرفت‌های بیشتر شیباریوم به همراه عواملی مانند پذیرش انبوه، احساسات بازار و شفافیت در مقررات، به عنوان عوامل کلیدی برای افزایش قیمت شیبا اینو یاد کرده‌اند.

عملکرد ضعیف ریپل بعد از پیروزی در دادگاه!

با وجود صدور حکم مثبت دادگاه به نفع مدیران شرکت ریپل، گاریگ هاوس و کریس لارسن در پرونده‌ی آن‌ها مقابل کمیسیون بورس و اوراق بهادار (SEC)، انتظارات افزایش قیمت ارز دیجیتال ریپل (XRP) برآورده نشد.بازار ارزهای دیجیتال به نحوی که پیش‌بینی می‌شد، به این خبر واکنش مناسبی نشان نداد. پیش از صدور حکم دادگاه، امیدواری وجود داشت که این تصمیم، منجر به افزایش چشمگیر قیمت ریپل و بازگشت آن به سطوح قیمتی پیشین خود خواهد شد، اما این اتفاق نیفتاد. عملکرد قیمتی ریپل بدون تغییر معنی‌داری با حفظ سطوح حمایت فعلی خود ادامه یافت. گارلینگ هاوس، مدیرعامل شرکت ریپل، خوشحالی خود را در قبال تصمیم دادگاه اعلام کرد و پیروزی ریپل در مقابل SEC را جشن گرفت. او به چالش‌هایی که در طول پرونده قضایی با آنها روبرو شدند اشاره کرد و اظهار داشت: گارلینگ هاوس، SEC را متهم کرد که در حمایت از مصرف‌کنندگان و کسب‌وکارها شکست خورده است و در عین حال ادعا می‌کند که کمیسیون SEC به دنبال انتقام شخصی علیه او و کریس لارسن هستند.